

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zemědělská fakulta

Katedra cestovního ruchu

STUDIJNÍ PROGRAM: 6208 T EKONOMIKA A MANAGEMENT

STUDIJNÍ OBOR: OBCHODNĚ PODNIKATELSKÝ OBOR

**POTENCIÁL OUTDOOROVÝCH AKTIVIT
A JEJICH VÝZNAM PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO
RUCHU NA PRAVÉM BŘEHU LIPNA**

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Petr Havel

Autor:

Anna Smitková

2006

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra tělesné výchovy
Akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Anna SMITKOVÁ**
Studijní program: **M6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodně podnikatelský obor**
Název tématu: **Potenciál outdoorových aktivit a jejich význam pro rozvoj cestovního ruchu na pravém břehu Lipna**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je zhodnotit současnou nabídku outdoorových aktivit ve vybraném regionu. Provést analýzu po stránce kvality služeb, cenové hladiny a návštěvnosti. Porovnat s potenciálem sousedního zahraničního regionu. Ukázat na význam těchto aktivit pro rozvoj cestovního ruchu v regionu a pro vlastní prožitek účastníků.

Metodický postup:

Při popisu a hodnocení regionu se orientovat na oblast pravého břehu Lipna (Zadní Zvonková - Nová Pec - Strážný). Analýzu kvality a cenové nabídky se sousedním bavorským regionem. Na základě hodnocení a analýzy současného stavu ukázat na další možnosti využití outdoorových aktivit v cestovním ruchu vybraného regionu.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Leterární přehled, 3. Řešení problematiky, 4. Metodika, 5. Provedení analýzy, 6. Dotazníkové řešení a diskuse, 7. Závěr, 8. Resumé v AJ nebo NJ, 9. Použitá literatura, 10. Přílohy.

Rozsah práce: 60 - 70 stran
Rozsah příloh: dle potřeby
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

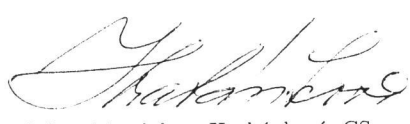
Seznam odborné literatury:

- Foret, M., Foretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Praha, Grada Publishing, s.r.o. 2001.
Hrala, V.: Geografie cestovního ruchu. Praha, VŠE, 1998.
Neuman, J. a kol.: Turistika a sporty v přírodě. Praha, SPN, 2001.
Orieška, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Praha, 2001.
Mozga, J., Vítek, M.: Marketingový výzkum. Hradec Králové, Gaudeamus, 2001.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Petr Havel

Datum zadání diplomové práce: 13. dubna 2005

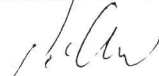
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2006

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkan

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**
studijní oddělení
VANČUROVA 2904 390 01 TABOR

RNDr. Petr Podlaha
vedoucí katedry

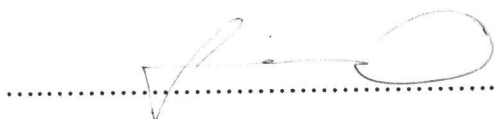
V Českých Budějovicích dne 13. dubna 2005

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Potenciál outdoorových aktivit a jejich význam pro rozvoj cestovního ruchu na pravém břehu Lipna“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků, studia odborných pramenů, vlastního primárního šetření ve sledované oblasti a za odborného vedení vedoucího diplomové práce pana Mgr. Petra Havla. Veškerá použitá literatura a jiné zdroje a materiály jsou uvedeny v seznamu použité literatury a zdrojů.

Práce je vyhotovena ve čtyřech výtiscích a jedenkrát v elektronické podobě na CD.

V Táboře, 8. 4. 2006

Anna Smitková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Mgr. Petru Havlovi za jeho odbornou spolupráci, cenné připomínky a ochotu při vedení mé diplomové práce. Dále děkuji zaměstnancům informačních center a ostatních zařízení cestovního ruchu za poskytnutí potřebných informací.

V neposlední řadě děkuji panu Janu Koldovi a mým rodičům za poskytnutí finančních prostředků na pořízení výpočetní techniky.

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. METODIKA PRÁCE	5
2.1. CÍLE PRÁCE.....	5
2.2. METODIKA	5
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE	8
3.1. CESTOVNÍ RUCH.....	8
3.1.1. <i>Sportovní, přírodní, venkovský cestovní ruch.....</i>	9
3.2. REGIONÁLNÍ LITERATURA A ZDROJE	10
3.3. LITERATURA SE SPORTOVNÍ TÉMATIKOU	12
4. TURISTICKÝ PROFIL REGIONU ŠUMAVA	15
4.1. GEOGRAFICKÁ POLOHA ŠUMAVY	15
4.1.1. <i>Dopravní význam a dostupnost.....</i>	15
4.1.2. <i>Hraniční přechody na Šumavě.....</i>	16
4.2. FYZICKO-GEOGRAFICKÉ PODMÍNKY ŠUMAVY	16
4.2.1. <i>Geomorfologie Šumavy.....</i>	16
4.2.2. <i>Podnebí Šumavy.....</i>	17
4.2.3. <i>Vodní poměry Šumavy.....</i>	17
4.3. NÁRODNÍ PARK ŠUMAVA	18
4.3.1. <i>Historie ochrany přírody na Šumavě.....</i>	18
4.3.2. <i>Základní charakteristika a poslání NP Šumava</i>	18
4.3.3. <i>Zonace Národního parku Šumava</i>	19
4.3.4. <i>Návštěvnost Národního parku Šumava</i>	20
4.4. DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ PODMÍNKY V OKRESU PRACHATICE	20
4.5. STRUKTURA A INSTITUCE CESTOVNÍHO RUCHU.....	22
5. TURISTICKÝ PROFIL SLEDOVANÉ OBLASTI	24
5.1. CHARAKTERISTICKÉ RYSY SLEDOVANÉ OBLASTI	24
5.2. HISTORICKÝ VÝVOJ SLEDOVANÉ OBLASTI	26
5.3. NABÍDKA PRO CESTOVNÍ RUCH VE SLEDOVANÉ OBLASTI.....	27
5.3.1. <i>Atraktivita cílových míst cestovního ruchu ve sledované oblasti.....</i>	27
5.3.1.1. <i>Přírodní atraktivita</i>	27
5.3.1.2. <i>Kulturně-historické atraktivita</i>	30
5.3.1.3. <i>Kulturně-historické akce a projekty</i>	34
5.3.2. <i>Vybavenost míst zařízeními cestovního ruchu.....</i>	36
5.3.2.1. <i>Ubytovací zařízení.....</i>	36

5.3.2.2. Stravovací zařízení	37
5.3.2.3. Půjčovny sportovních potřeb	37
5.3.2.4. Informační centra	37
6. OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ OBLASTI	40
6.1. PĚŠÍ TURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI	40
6.1.1. <i>Trasy doporučované pro pěší turistiku</i>	40
6.2. CYKLOTURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI.....	42
6.2.1. <i>Cyklotrans – turistický produkt pro cyklisty</i>	43
6.2.2. <i>Trasy doporučované pro cyklisty</i>	44
6.2.3. <i>Služby půjčoven sportovních potřeb pro cyklisty</i>	45
6.3. VODNÍ TURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI.....	46
6.3.1. <i>Úseky vhodné pro vodní turistiku</i>	46
6.3.2. <i>Služby půjčoven lodí</i>	47
6.4. OSTATNÍ LETNÍ OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ OBLASTI	48
6.5. ZIMNÍ OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ OBLASTI	50
6.5.1. <i>Vybrané turistické produkty pro zimní aktivity</i>	50
6.5.2. <i>Běh na lyžích</i>	51
6.5.2.1. <i>Bílá stopa na Šumavě</i>	52
6.5.2.2. <i>Doporučené trasy pro běžecké lyžování</i>	52
6.5.2.3. <i>Půjčovny vybavení pro běžecké lyžování</i>	53
6.5.3. <i>Sjezdové lyžování a snowboarding</i>	54
6.5.3.1. <i>Lyžařské areály</i>	54
6.5.3.2. <i>Smrčina – Hochficht</i>	54
7. SROVNÁNÍ SLEDOVANÉ OBLASTI SE SOUSEDNÍMI OBLASTMI	
V RAKOUSKU A NĚMECKU	56
8. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	61
8.1. METODICKÝ POSTUP	61
8.2. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ, DISKUSE A NÁVRHY	63
9. NÁVRH NORDIC WALKING CENTRA.....	84
10. ZÁVĚR.....	95
11. RESUMÉ.....	99
12. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	101
13. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	104
14. SEZNAM PŘÍLOH	107

1. ÚVOD

Cestovní ruch se stal v posledních desetiletích významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času. Jeho ekonomické, ekologické, sociální, politické, kulturní a mnohé další dopady jsou neoddiskutovatelnou součástí proměn dnešního světa.

Podle údajů mezinárodních organizací představuje cestovní ruch ve druhé polovině dvacátého století jedno z nejdynamičtějších národohospodářských odvětví. Svou ekonomickou vahou se řadí na třetí místo za obchod s ropou a ropnými produkty a automobilový průmysl. Svými multiplikačními efekty zvyšuje zaměstnanost, vytváří nové pracovní příležitosti, podporuje investiční aktivity a přispívá k vyrovnání platební bilance země.¹

V řadě míst a oblastí, které nemají výraznější předpoklady pro rozvoj jiných ekonomických činností nebo u kterých jejich přírodní a kulturně historické atraktivity mají vysokou míru kvality či jedinečnosti, se cestovní ruch stává dominantním činitelem jejich rozvoje s významnými ekonomickými dopady. K takovým oblastem se řadí i převážná část regionu Šumava. Zde se cestovní ruch stává dominantním činitelem rozvoje s významnými ekonomickými dopady. Cestovní ruch zde vlastně ekonomicky zhodnocuje přírodně a kulturně historický potenciál daných míst, který by jinak zůstal v převážné míře nevyužit.²

Tato práce se soustřeďuje na cestovní ruch, který podle některých autorů bývá nazýván sportovním či sportovně-rekreačním cestovním ruchem. Zde se, ostatně jako v jiných druzích cestovního ruchu, vedle ekonomických dopadů výrazně projevuje pozitivní vliv na zdraví jedince a na jeho psychiku.

V souladu s celosvětovým trendem zájmu o udržování a zlepšování kondice a důrazu na zdravý životní styl stále více roste zájem o sportovní aktivity v přírodě. Tento zájem je vyvolán jednak tím, že si lidé stále více uvědomují nutnost kompenzovat nedostatek přirozeného pohybu a jednak tím, že se vzrůstajícím množstvím informací vzrůstá i psychický tlak na každého jednotlivce a vyvíjí se stresové situace. Jak se ukazuje, pohyb v přírodě je jednou z nejlepších forem aktivního odpočinku a relaxace. Někteří vědci tomu přisuzují evoluční vysvětlení. Miliony let před přechodem k usedlému způsobu života

¹ FORET, M., FORETOVÁ, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Grada Publishing, Praha 2001. ISBN 80-247-0207-X

² MALÁ, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly). Vysoká škola ekonomická v Praze, Praha 1999. ISBN 80-7079-443-7

putovali předchůdci dnešního člověka jako lovci krajinou. Konfrontace s přírodou je tak hluboce zakořeněná v genech moderní civilizace. Sport v přírodě přináší prožívání přítomnosti pohybem, ve kterém člověk prochází autentickým procítěním zdolávání sportovních disciplín. Je zde, podle mínění psychologů, velmi důležitý prvek nepředvídatelnosti a dobrodružství. Tento „pozitivní stres“ z překonávání překážek daného sportu nám běžný způsob života příliš nepřináší.³

³ BINTER, L. a kol.: Snowboarding. Grada Publishing, Praha 2002. ISBN 80-247-0246-0

2. METODIKA PRÁCE

2.1. CÍLE PRÁCE

- ↗ Zhodnotit současnou nabídku outdoorových aktivit ve vybraném regionu.
- ↗ Provést analýzu po stránce kvality služeb, cenové hladiny a návštěvnosti.
- ↗ Porovnat s potenciálem sousedního zahraničního regionu.
- ↗ Ukázat na význam těchto aktivit pro rozvoj cestovního ruchu v regionu a pro vlastní prožitek účastníků.

2.2. METODIKA

Před samotným písemným zpracováním diplomové práce bylo nejprve nutné získat dostatek informací. Návodem na správnou metodiku a strukturu práce se staly diplomové práce kolegů z bývalých ročníků archivované v knihovně Katedry cestovního ruchu v Táboře. Ve jmenované knihovně byl rovněž zapůjčen tištěný návod k psaní diplomových prací a další informace poskytl vedoucí práce.

Dalším krokem bylo **shromáždění informací** o samotné problematice tématu práce, jejichž znalost představovala nutnou teoretickou základnu pro řešení daného problému. Prvotní informace byly poskytnuty vedoucím práce a dále bylo nutné shromáždit dostatek pramenného a literárního materiálu. Základním pramenem informací byla odborná literatura týkající se problematiky cestovního ruchu obecně, dále konkrétněji problematiky geografie cestovního ruchu, služeb cestovního ruchu, marketingu destinace cestovního ruchu a v neposlední řadě i problematiky jednotlivých sportovních aktivit. Tato literatura byla vyhledána v informačních systémech knihoven a následně zapůjčena. Jedná se především o knihovnu Jihočeské univerzity v Táboře, dále Okresní knihovnu v Táboře a Okresní knihovnu v Prachaticích. Statistické údaje poskytly internetové stránky Českého statistického úřadu. Užitečným zdrojem informací se staly také diplomové práce vypracované studenty v minulých letech, v nichž se bylo možno seznámit se stavem řešení problému předchůdců a jak byly řešeny různé obdobné problémy v minulosti.

Prvním krokem samotného zpracování práce bylo **vytyčení cílů**, stanovení si předběžné **metodiky práce** a nastínění **rámcového obsahu**. Poté byl vypracován literární přehled a základní údaje týkající se Jihočeského kraje a konkrétněji oblasti Šumavy. Podklady nejen této části, ale i částí následujících byly čerpány z regionální literatury, turistických průvodců, map, informačních letáků a brožur a také z internetových zdrojů (oficiální stránky kraje, různých organizací a obcí).

Následovalo **vymezení a popis sledované oblasti**. Ta byla s pomocí map vytyčena jako oblast na západě ohraničena linií od hraničního přechodu Strážný, přes obec Strážný a dále po hranici Národního parku Šumava (NP Šumava) až k břehu Vltavy u Lenory. Na severu je ohraničena tokem Vltavy a na jihu státní hranicí s Německem a Rakouskem. Na jihovýchodě vede od hraničního přechodu Zadní Zvonková k přívozu v Bližší Lhotě u Lipenské přehrady. Délka sledované oblasti je cca 30 km a šířka až 10 km. Podklady pro obecný, geografický a historický popis sledované oblasti byly čerpány převážně z oficiálních internetových stránek Jihočeského kraje, na jejichž základě byla vypracována kapitola „Nabídka pro cestovní ruch ve sledované oblasti“, která obsahuje přehled přírodních a kulturně-historických atraktivit oblasti.

Následující kapitola „Outdoorové aktivity ve sledované oblasti“ nabízí strukturovaný přehled jednotlivých venkovních sportovních možností. Zpracování tohoto přehledu umožnily jak zdroje tištěné (turistické průvodce, mapy, informační letáky a brožury), tak zdroje internetové (stránky kraje, turistické informační servery, stránky jednotlivých měst a obcí, sportovních zařízení, sdružení měst a obcí na podporu cestovního ruchu, apod.). Jedním ze zdrojů informací regionálního charakteru se staly **osobní, telefonické nebo elektronické kontakty** se zaměstnanci obecních úřadů a s poskytovateli služeb cestovního ruchu a pracovníky informačních center ve sledované oblasti a z důvodu analýzy konkurence i v oblastech sousedních.

Kapitola „Srovnání sledované oblasti se sousedními oblastmi v Rakousku a Německu“ se zaměřuje na potenciál cestovního ruchu oblastí a na rozdíly v návštěvníkům nabízených službách. Cílem této části není popsat nabídku cestovního ruchu, ale vyzdvihnout ty oblasti cestovního ruchu, které představují konkurenční výhodu příhraničních oblastí v Německu a Rakousku a které by byly aplikovatelné na sledovanou oblast, čímž by přispěly k rozvoji cestovního ruchu. Pro zpracování těchto konkrétních výstupů bylo zapotřebí prostudovat nabídky cestovního ruchu v jednotlivých oblastech, a to převážně z propagačních a mapových materiálů objednaných přes místní informační centra a z dostupných internetových stránek.

Jedním z cílů práce bylo provést analýzu po stránce kvality služeb, cenové hladiny a návštěvnosti vymezené oblasti, a to pomocí **dotazníkového šetření**. Proto po nastudování potřebných teoretických znalostí k dané problematice, avšak ještě před jejím písemným zpracováním byl sestaven dotazník, který se skládal ze souboru otázek, jehož cílem bylo zjistit strukturu návštěvníků v oblasti, míru jejich spokojenosti s nabídkou sportovních atraktivit a doprovodné infrastruktury z hlediska kvality, pestrosti a ceny v dané oblasti a v neposlední řadě i návštěvníkovi zvyklosti, přání a názory na konkrétní

problémy. Kromě dotazníku v českém jazyce byla vyhotovena i německá a anglická verze.

Samotné šetření probíhalo v letních měsících roku 2005, konkrétně v rozmezí od července do září, a to v těchto lokalitách: obec Nová Pec, obec Stožec, osada Jelení Vrchy a obec České Žleby. V každé této lokalitě bylo osloveno 50 respondentů. Dalších 122 respondentů bylo osloveno na různých menších turistických odpočívadlech při pěších a cyklistických stezkách a trasách v celé oblasti a na nástupních a výstupních místech pro vyznavače vodní turistiky. Dotazník byl původně koncipován nejen pro návštěvníky, ale i pro rezidenty, kteří ve sledované oblasti provozují outdoorové aktivity. Rezidenti se však mezi oslovenými nakonec nevyskytovali. Vyplnění všech 322 dotazníků předcházelo osobní setkání s respondentem a nabídka případné pomoci či zodpovězení respondentova dotazu. V mnohých případech došlo k **diskusi s respondenty**, díky níž bylo možné lépe porozumět respondentovu chování, poznat souvislosti vytvářející respondentovi názory a postoje. Samozřejmou součástí výzkumu v terénu bylo i cílevědomé **pozorování** návštěvníků oblasti, z čehož bylo možné vyvodit užitečné informace například pro samotné sestavení dotazníku, pro vytipování vhodných míst pro dotazování a také styl jednání s osloveným návštěvníkem.

Všechny dotazníky byly zaneseny do programu Microsoft Excel, který umožnil **zpracování a analýzu dat**, a to prostřednictvím svých funkcí vhodných pro statistické zpracování (filtry, tvorba tabulek a grafů). V kapitole 8.2 jsou pak graficky zpracovány výstupy jednotlivých otázek dotazníku a zároveň jsou zde zařazeny i diskuse k vybraným problémům. Součástí této kapitoly jsou již jednotlivé **návrhy řešení** vyvstalých problémů.

V kapitole 9 je vypracován **návrh projektu „Vytvoření Nordic walking centra“**. V rámci tohoto projektu byly navrženy trasy pro nordic walking a jejich značení, dále se zde nachází analýza konkurence, segmentace zákazníků, propagace, návrhy financování, podmínky trvalé udržitelnosti projektu a jeho přínosy pro rozvoj cestovního ruchu a zvýšení atraktivnosti oblasti. Součástí projektu je také návrh dvoudenního programu pro vyznavače nordic walkingu.

Závěr na konci práce shrnuje cíle, ke kterým by měl směřovat vývoj cestovního ruchu v oblasti a prostředky, prostřednictvím kterých je možné těchto cílů dosáhnout.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1. CESTOVNÍ RUCH

V. Malá (1999)⁴ ve svém vysokoškolském skriptu „Cestovní ruch (vybrané kapitoly)“ uvádí, že cestovní ruch je složitým sociálně ekonomickým jevem, který se dotýká celé řady základních ekonomických i mimoekonomických procesů společnosti. Je jevem mnohostranným a průřezovým, který se stává stále významnější složkou spotřeby obyvatelstva i stále důležitějším faktorem rozvoje národních ekonomik i ekonomiky světové. Dále vymezuje cestovní ruch (tourism) podle definice WTO⁵ jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí /mimo místo bydliště/ a to na dobu kratší než je stanovena*, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Jiný účel cesty než vykonávání výdělečné činnosti znamená, že výdělečná činnost není v navštíveném místě založena na trvalém či přechodném pracovním poměru. To nevylučuje služební, obchodní a podobné cesty s pracovní motivací, které mají zdroj úhrady z pracovního poměru u zaměstnavatele v místě bydliště či firmy. M. Pásková a J. Zelenka (2002)⁶ definují cestovní ruch jako komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.

Podle M. Foreta a V. Foretové (2001)⁷ se v posledních desetiletích stal cestovní ruch významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času. Jeho ekonomické, ekologické, sociální, politické, kulturní a mnohé další dopady jsou neoddiskutovatelnou součástí proměn dnešního světa. Cestovní ruch je v deklaraci ze Setkání představitelů světového cestovního ruchu (Manila – WTO, 1997)

⁴ MALÁ, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly). Vysoká škola ekonomická v Praze. Praha 1999. ISBN 80-7079-443-7

⁵ Pramen definice: International Conference on Travel and Tourism Statistics. Conference Resolutions WTO, Madrid, July 1991

* U mezinárodního cestovního ruchu tato doba činí jeden rok, u domácího cestovního ruchu 6 měsíců.

⁶ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch – výkladový slovník, Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

⁷ FORET, M., FORETOVÁ, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Grada Publishing, Praha 2001, ISBN 80-247-0207-X

chápan jako prostředek zvyšování životní úrovně obyvatel zejména proto, že poskytuje ekonomické a sociální příležitosti venkovu.

Cestovní ruch vyžaduje určitou úroveň služeb, zejména pro volný čas. Neobejde se bez kvalitních ubytovacích a stravovacích zařízení a bez potřebné infrastruktury (komunikace, dopravní dostupnost). Ucelený přehled služeb cestovního ruchu poskytuje publikace **J. Oriěšky „Technika služeb cestovního ruchu“ (1999)**⁸. Autor se nejprve věnuje základním službám cestovního ruchu (dopravním, ubytovacím a stravovacím), dále širokému spektru doplňkových služeb.

3.1.1. SPORTOVNÍ, PŘÍRODNÍ, VENKOVSKÝ CESTOVNÍ RUCH

S. Horner a J. Swarbrooke (2003)⁹ ve své publikaci „**Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času**“ cituje Torkildsen (1994), který definuje rekreaci jako činnosti a zážitky obvykle prováděné a získávané v rámci volného času a obvykle dobrovolně zvolené pro vlastní uspokojení, potěšení nebo tvůrčí obohacení. Může být též chápána jako proces aktivní spoluúčasti. Fyzická rekreace je těsně spojená se sportem.

V. Malá (1999)¹⁰ ve svém vysokoškolském skriptu „**Cestovní ruch (vybrané kapitoly)**“, uvádí sportovně orientovaný cestovní ruch jako aktivitu, která zahrnuje krátkodobé či dlouhodobější pobyty se sportovní náplní, zaměřené především na udržování a posilování zdraví a prohlubování morálních a volních vlastností člověka. V praxi nabývá zcela konkrétních forem dle druhu sportu, např. horská či vysokohorská turistika, cykloturistika, vodní turistika, pěší turistika a řady dalších forem. Toto skriptum také definuje cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí jako cestovní ruch zaměřený především na poznání přírody a života v ní (fauny a flory). Zahrnuje například návštěvu přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí, odlehlých, výjimečných nebo velkolepých přírodních míst a atraktivit, vyznačujících se svou jedinečností. **J. Šíp, L. Kopačka a V. Štěpánek (2001)**¹¹ uvádějí, že sportovní a sportovně-turistický cestovní ruch je zaměřen na aktivní udržování kondice a často i na prožitky spojené s tzv. adrenalinovými sportovními aktivitám. Nejčastějšími formami jsou cykloturistika, vysokohorská turistika, horolezectví, vodní turistika a lyžování.

⁸ ORIEŠKA, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea servis, Praha 1999, ISBN 80-85970-27-9

⁹ HORNER, S., SWARBROOKE, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb. 1996. Grada Publishing, 2003. Praha. ISBN 80-247-0202-9

¹⁰ MALÁ, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly). Vysoká škola ekonomická v Praze. Praha 1999. ISBN 80-7079-443-7

¹¹ ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J.: Geografie cestovního ruchu. UK v Praze, Praha 2001. ISBN 80-246-0172-9

J. Oriška (1999)¹² charakterizuje sportovně rekreační služby z hlediska cíle účasti jako nejvýznamnější, které umožňují účastníkům aktivní využití přírodních a uměle vytvořených předpokladů pro rozvoj sportu, rekreace a turistiky.

O venkovském cestovním ruchu jako šanci pro rozvoj strukturálně postižených regionů a jejich trvalé udržitelnosti pojednává skriptum **M. Hrabánkové a T. Hájka (2002)**.¹³ Venkovský cestovní ruch je situován do oblasti venkova s nízkou hustotou osídlení. Podle Národního rozvojového plánu (2001) může venkovská turistika oživit problematické okresy a také bývalé vojenské újezdy podél německo-rakouských hranic, tedy i Šumavu. Venkovskou turistiku lze aplikovat víceméně plošně i do chráněných krajinných oblastí a národních parků. **M. Pásková a J. Zelenka (2002)**¹⁴ definují venkovský cestovní ruch jako druh cestovního ruchu s vícedenním pobytem a s rekreačními aktivitami na venkově (pěší turistika, cykloturistika, projížďky na koni aj.) s ubytováním v soukromí nebo v menších hromadných ubytovacích zařízeních. Venkovský cestovní ruch, který ve sledované oblasti zahrnuje i příhraniční cestovní ruch, kterým je podle **M. Páskové a J. Zelenky (2002)** cestovní ruch probíhající v příhraničních oblastech sousedních zemí zahrnující různé formy cestovního ruchu, přičemž typická je pěší turistika, představuje způsob rozvoje zaostávajících pohraničních oblastí. Příhraniční cestovní ruch může být podpořen mezistátními dohodami.

3.2. REGIONÁLNÍ LITERATURA A ZDROJE

Podklady pro vypracování kapitol „Turistický profil regionu Šumava“, „Nabídka pro cestovní ruch ve sledované oblasti“ a „Outdoorové aktivity ve sledované oblasti“ byly získávány z dostupné literatury, dále z různých tištěných materiálů (mapy, brožury) a zdrojem pro velkou část těchto kapitol se stal internet v podobě různých regionálních i celostátních serverů a webových stránek.

Autoři **J. Šíp, L. Kopačka a V. Štěpánek (2001)**¹⁵ představují jižní Čechy jako jednu z turisticky nepřitažlivějších částí České republiky. Publikace **V. Hraly**

¹² ORIEŠKA, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea servis, Praha 1999, ISBN 80-85970-27-9

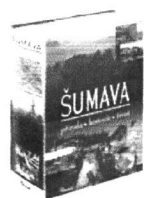
¹³ HRABÁNKOVÁ, M., HÁJEK, T.: Management cestovního ruchu. JČU, České Budějovice 2002. ISBN 80-7040-580-5

¹⁴ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch – výkladový slovník, Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002

¹⁵ ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J.: Geografie cestovního ruchu. UK v Praze, Praha 2001. ISBN 80-246-0172-9

(2002)¹⁶ s názvem „**Geografie cestovního ruchu**“ zmiňuje Šumavu jako horskou oblast s pestrou morfológií krajiny s vysokou lesnatostí, která se uplatňuje především v dlouhodobé rekreaci (letní i zimní), vodních sportech, myslivosti a rybolovu.

Obr. 1

Rozsáhlá publikace „**Šumava – příroda, historie, život**“¹⁷ je svým obsahem, komplexností a encyklopedickým zpracováním jedinečným dílem, zachycujícím celý region české části Šumavy a okolí. Na jejím vzniku se podílí více než 80 renomovaných autorů ze všech vědních oborů. Jednotlivé kapitoly podrobně popisují geografii, geologii a hydrologii, podnebí a vegetační pásma, životní prostředí, faunu a flóru. Dále dějiny oblasti Šumavy, její kulturu, hospodářství, dopravu i turistiku.

Jiným zdrojem, jednak obecných informací o Šumavě, tak přehled památek a doporučovaných tras pro turistiku, byly tištěné turistické průvodce. Přehled turistických tras podává **Martanova** publikace „**Šumava – nejkrásnější turistické trasy**“, (1998)¹⁸, kde autor představuje Šumavu jako oblast, která nabízí mnoho nových míst k poznání. Rekreačním se návštěvníkům, hledajícím oddech po práci, nabízí Šumava nepřeberné možnosti aktivní relaxace. Podobně zpracovaná publikace „**Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava – Lipno**“¹⁹ a „**Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava 2**“²⁰ nabízí výčet jak přírodních a kulturních atraktivit, tak i jednotlivých tras vhodných pro různé druhy turistiky.

Publikace **M. Valenty a J. Kadocha** (1996)²¹ „**Národní park Šumava**“ zúžila obsah zájmu z celé Šumavy na oblasti ležící v Národním parku Šumava. Autoři zde uvádí charakteristiku, cíle a poslání Národního parku. Touto tematikou se rovněž zabývají internetové stránky Národního parku www.npsumava.cz, kde správa NP ve své vizi

¹⁶ HRALA, V.: Geografie cestovního ruchu. IDEA SERVIS, Praha 2002. ISBN 80-85970-36-8

¹⁷ ANDĚRA, M., ZAVŘEL, P. a kol.: Šumava – příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Baset, Praha 2003. ISBN 80-7340-021-9

¹⁸ MARTAN, M.: Turistický průvodce ŠUMAVA. Freytag & Berndt, Kletř, Praha 1998. ISSN 80-85822-05-9

¹⁹ DAVID, P., SOUKUP, V. a kol.: Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava – Lipno. S & D, Praha 2000. ISBN 80-86050-52-1

²⁰ DAVID, P., SOUKUP, V. a kol.: Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava 2. S & D, Praha 2000. ISBN 1213-3264

²¹ VALENTA, M., KADOCH, J.: Národní park Šumava. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, Stará Boleslav 1996

vyjadřuje přání stát se přátelským místem pro setkávání lidí s divokou přírodní krásou. Tyto stránky spolu s dalšími internetovými stránkami regionálního zaměření na Šumavu nebo přímo na sledovanou oblast byly hojně využívány jako zdroj potřebných informací.

Webové stránky Jihočeské centrály cestovního ruchu www.jiznicechy.cz, resp. <http://projekt.jiznicechy.org/cz> byly díky jejich obsáhlosti a přehlednosti důležitým zdrojem o jednotlivých přírodních i kulturních atraktivitách. Stránky dále poskytují informace o ubytování, stravování, kulturních akcích, turistických produktech a informačních centrech v jižních Čechách. Dále byly použity informace ze stránek jednotlivých měst ležící přímo ve sledované oblasti (www.stozec.cz) nebo měst ležící mimo sledovanou oblast, ale v ní působící (www.mestovolary.cz).

3.3. LITERATURA SE SPORTOVNÍ TÉMATIKOU

Pro okruh činností, které v sobě zahrnují turistiku, sporty v přírodě, hry a různá cvičení, zvolili **J. Neuman a kol. (2000)**²² ve své publikaci „**Turistika a sporty v přírodě**“ jako nejobecnější pojem výraz aktivity v přírodě (outdoorové aktivity). K nim řadí především činnosti, které jsou konány vlastní silou (event. za pomoci speciálního vybavení) a které jsou spjaty se šetrným využíváním přírodního prostředí nebo s překonáváním přírodních překážek. Tyto aktivity nejsou samoučelné, jsou využívány jako prostředek a výzva pro jednotlivce a malé skupiny. Skrývají výchovný potenciál využitelný k rozvoji osobnosti. Vedle zvyšování kondice a zlepšování pohybových funkcí je kladen důraz na zapojení všech smyslů, je podporována neobyčejnost zážitků a zkušenosti, aktivaci celé osobnosti v bezprostředním jednání, možnosti spolupráce s ostatními a porozumění sobě samému.

Turistika obecně se podle autorů sestává ze tří složek. Jedním motivem turistické činnosti je poznávání přírody, lidských výtvorů i života lidí – hovoří se o složce kulturně poznávací. Dále je zde pohybová složka, která je shodná s technikou příslušných sportů. Odborně technická složka zahrnuje zvládnutí širokého okruhu odborných znalostí a dovedností.

Pěší turistika je nejrozšířenější druh turistiky. Využívá chůze jako nejpřirozenějšího pohybu převážně v přírodním prostředí a je nenáročná z hlediska speciálních dovedností a vybavení. Všechny formy pěší turistiky jsou vhodné pro rekreaci nejrůznějších skupin populace.

Dále publikace pojednává o cyklistice a všech dalších způsobech využívání kola,

²² NEUMAN, J. a kol.: Turistika a sporty v přírodě. Portál, Praha 2000. ISBN 80-7178-391-9

kteřá zažívá rozvoj v souvislosti s potřebou dnešního člověka vracet se do přírody. Jízdní kolo nabízí aktivní pohyb a oproti chůzi zvyšuje naši mobilitu a zároveň umožňuje poměrně intenzivní vnímání okolního prostředí. Jízda na kole má výrazný pozitivní vliv na zdraví člověka a nenarušuje životní prostředí. Pro turistické využití kola se běžně používá termín „cykloturistika“.

Podle **P. Landy** a **J. Liškové (2004)**²³ je pro oblasti jako je Šumava, tedy takové, kde převážná část cyklostezek vede po přírodních cestách a kopcovitým terénem, vhodné kolo trekkingové, které díky kombinaci prvků silničního i horského kola umožňuje snadný pohyb v terénu i na silnici.

V knize autorů **M. Bílého, B. Kračmara** a **P. Novotného (2001)**²⁴ je čtenář seznámen s dalším druhem klasické letní aktivity, a to s kanoistikou. Vodní turistika je tvořena třemi základními složkami. Jsou to vlastní pohyb na vodě, kulturně-poznávací činnost spjatá s poznáním bezprostředního okolí řeky a odborně-technické dovednosti pro nejnntnější opravy, zajištění lodě, táboření a vaření.

Na jednu z netradičních outdoorových aktivit, která v posledních letech získává na popularitě se soustředí publikace **C. Millera** a **B. Curtise (1998)**²⁵ s názvem „In-line bruslení pro začátečníky i pokročilé“. Autoři zde uvádějí, že tento sport měl pozitivní zdravotní efekt na tak velkou skupinu populace, že politikové ve Spojených státech do budoucích plánů měst zapracovali také požadavky pro in-line bruslaře. Ovšem tato aktivita nenabízí pouze další příležitost k trénování těla, ale mnoha lidem poskytuje šanci vyjádřit svůj životní postoj novým způsobem.

Šumava je vhodná nejen pro letní aktivity, ale má všechny předpoklady pro to, aby byla významným centrem zimních sportů. V současné době je Šumava považována za ráj vyznavačů „bílých stopy“. Běh na lyžích je aktivita, která poskytuje nejen zábavu, ale má i výhody zdravotní. **L. Soumar** a **E. Bolek (2001)**²⁶ uvádějí následující výhody běhu na lyžích. Běh na lyžích je výborný prostředek ke zlepšení kondice. Je to vhodný rodinný sport, protože jej může provozovat každý člověk bez ohledu na věk a zkušenosti. Běh na lyžích je relaxací k uspěchanému životu. Je to způsob, jak uniknout z měst do klidné, tiché přírody, pryč od znečištění, hluku a davů lidí.

²³ LANDA, P., LIŠKOVÁ, J.: Rekreční cyklistika. Grada Publishing, Praha 2004, ISBN 80-247-0726-8

²⁴ BÍLÝ, M., KRAČMAR, B., NOVOTNÝ, P.: Kanoistika. Grada Publishing, Praha 2001 ISBN 80-247-9050-5

²⁵ MILLAR, C., CURTIS, B.: In-line bruslení pro začátečníky i pokročilé. Knižní klub, Praha 1998. ISBN 80-7176-660-7

²⁶ SOUMAR, L., BOLEK, E. Běh na lyžích. Grada Publishing, Praha 2001. ISBN 80-247-0015-8

Spolu s během na lyžích patří mezi nejoblíbenější zimní sportovní aktivity sjezdové lyžování. Tímto sportem se zabývá publikace **M. Příbramského (1999)**²⁷, který zde uvádí, že obrovská popularita lyžařského sportu nemá v dnešním světě obdoby. **J. Maršík (2003)**²⁸ přibližuje čtenáři novou techniku lyžování, založenou na jízdě po hranách s vyloučením smyku – carving. Carving přináší do lyžování novou kvalitu, dává mu nový rozměr. S carvingem došlo k ohromnému oživení a dalšímu rozšíření lyžování ve světě i u nás. Carving přináší radost, uvolnění, nové euforické pocity, pramenící z rychlosti jízdy, z jízdy po hranách a z překonávání odstředivých sil. Autoři **L. Binter a kol. (2002)**²⁹ zpracovali publikaci o snowboardingu, kde se zabývají snowboardovými disciplínami, které obohacují život středisek zimních sportů v různých koutech světa. Uvádí zde, že k jejich oblíbenosti mezi přihlížejícími přispívá zejména elegantní vizuální efekt, který se snaží napodobit i lyžování prostřednictvím carvingových lyží.

Všechny výše jmenované publikace pojednávající o jednotlivých sportech mají stejnou strukturu. V úvodu je čtenář seznámen s minulostí toho kterého sportu, který je dále představen jako zábavný a zdraví prospěšný způsob trávení volného času. V jednotlivých kapitolách je popsáno materiální vybavení, příslušenství a ochranné pomůcky nutné pro daný sport a nechybí ani část zabývající se správnou technikou provozování jednotlivých aktivit. Kapitoly v závěru publikací připomínají zásady zdravého životního stylu, radí v otázkách správného stravování, pitného režimu, fyzické přípravy před a po sportovní aktivitě a představují příklady tréninkových plánů.

²⁷ PŘÍBRAMSKÝ, M.: Lyžování. Grada Publishing, Praha 1999. ISBN 80-7169-786-9

²⁸ MARŠÍK, J.: Carving. Grada Publishing, Praha 2003. ISBN 80-247-0594-X

²⁹ BINTER, L. a kol.: Snowboarding. Grada Publishing, Praha 2002. ISBN 80-247-0246-0

4. TURISTICKÝ PROFIL REGIONU ŠUMAVA

4.1. GEOGRAFICKÁ POLOHA ŠUMAVY

Šumava zaujímá dostupně výhodnou polohu ve střední Evropě na jihu České republiky. Geograficky rozumíme Šumavou rozsáhlou horskou oblast při státní hranici s Německem a Rakouskem, která na severozápadě začíná Všerubským průsmykem a na jihovýchodě končí průsmykem Vyšebrodským. Toto území je dlouhé 120 km a maximální šířka dosahuje až 45 km.

4.1.1. DOPRAVNÍ VÝZNAM A DOSTUPNOST

Vzhledem k poloze „v srdci Evropy“ je Šumava snadno dostupná pro obyvatele z většiny evropských a zvláště středoevropských lokalit.

Šumava je vzdálena přibližně 65 km od nejbližší dálnice u německého města Pasov a tato dálnice je napojena na dálniční síť celé Evropy, zvláště pak na hustou a kvalitní síť dálnic vyspělých států střední, západní a jižní Evropy. Nejbližší česká dálnice je až v Plzni, která vede dále do Prahy a do Brna, tudíž není velkým přínosem k problematice dostupnosti Šumavy. Silniční komunikace významné především pro obyvatelstvo ČR jsou státní silnic č. 53 (Plzeň – Klatovy – Deggendorf) ohraničující Šumavu ze západu, státní silnicí č. 55 (Praha – České Budějovice – Linz) na východě a středem prochází hlavní silnice spojující trasu Praha – Strakonice – Pasov. Samotná Šumava je protknuta v porovnání s okolními regiony ne příliš hustou sítí vedlejších silnic a cest.

Nejbližší letiště se nachází v rakouském Linzi (cca 40 km od hranic Šumavy) a potom letiště Ruzyně v Praze (cca 160 km).

Hlavní železniční trať napojená na evropskou železniční síť je opět v Pasově. Místní železniční tratě vedou z Českého Krumlova přes Horní Planou a Novou Pec, kde se nedaleko Stožce spojuje s tratí vedoucí z Prachatic přes Volary, na kterou se připojuje ještě trať vedoucí z Vimperka přes Kubovu Huť a Lenoru. Spojnice těchto tratí končí ve stanici Nové Údolí nedaleko hranic s Německem. Důležitým železniční stanicí je také Železná Ruda, kudy prochází trať spojující západní Čechy s Německem.

Denně od května do října mají návštěvníci možnost využít přívozu přes Lipenskou přehradu, a to ve třech místech: Frymburk – Frýdava, Dolní Vltavice – Kyselov, Horní Planá – Bližší Lhota.

Mezi slabé stránky dopravní dostupnosti Šumavy patří zanedbaný stav některých silničních komunikací, železniční infrastruktury a obslužné vybavenosti všeobecně.

4.1.2. HRANIČNÍ PŘECHODY NA ŠUMAVĚ

Tab. 1*: Hraniční přechody na Šumavě

Hraniční přechod	Rozsah dopravy
Silniční	
Svatá Kateřina – Neukirchen (D)	P,C,M,OA
Železná Ruda – Bayerisch-Eisenstein (D)	OA,N do 3,5 t
Strážný – Philippsreut (D)	P,C,M,B,OA,N
Stožec – Haidmuhle (D)	P,C,L,M do 50 ccm
Zadní Zvonková – Schöneben (A)	P,C,M,OA,B - linkový,sezónní
Přední Výtoň – Guglwald (A)	P,C,M,OA,sezónní
Studánky – Weigetschlag (A)	P,C,M,B,OA,N
Dolní Dvořiště – Wulowitz (A)	P,C,M,B,OA,N
Turistický	
Fleky – Hofberg (D)	P,C,L
Ostrý – Grosser Osser (D)	P - sezónní
Debník – Ferdinandstahl (D)	P,C,L
Prášily – Scheureck (D)	P,C - sezónní
Bučina – Finsterau (D)	P,C,L - sezónní
Třístoličník – Dreisselberg (D)	P - sezónní
České Žleby – Bischofsreut (D)	P,C,L
Plešné jezero – Holzschlag (A)	P,C - sezónní
Koranda – St. Ostwald (A)	P,C - sezónní
Železniční	
Železná Ruda – Bayerisch-Eisenstein (D)	
Alžbětín - Bayerisch-Eisenstein (D)	
Česká Kubice – Furht im Wald (D)	

Zdroj: www.mvcr.cz (únor 2006)

4.2. FYZICKO-GEOGRAFICKÉ PODMÍNKY ŠUMAVY³⁰

4.2.1. GEOMORFOLOGIE ŠUMAVY

Základ dnešního masivu Šumavy vznikl při alpinském vrásnění v třetihorách asi před šedesáti miliony let. Tvář pohoří dokreslilo především působení několika dob ledových, kdy vyšší polohy byly pokryty firnem či dokonce zaledněny. Po ústupu těchto dob jako

* Vysvětlivky k tabulce č. 4: Druhy dopravy: P - pěší, C - cyklisté, L - lyžaři, M - motocykly, OA - osobní automobily, B - autobusy, N - nákladní doprava; (D) - hraniční přechod se SRN, (A) - hraniční přechod s Rakouskem

³⁰ ANDĚRA, M., ZAVŘEL, P. a kol.: Šumava – příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Baset, Praha 2003. ISBN 80-7340-021-9

DAVID, P., SOUKUP, V. a kol.: Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava – Lipno. S & D, Praha 2000. ISBN 80-86050-52-1

pozůstatek zbyla ledovcová jezera a četná rašeliniště. S oteplením a tvorbou půd došlo i k návratu lesa s výjimkou některých přirozeně bezlesých útvarů.

Dnes je Šumava lesnaté pohoří zaoblených terénních forem s rozsáhlými náhorními plošinami s pomístně výrazněji vystupujícími vrcholy v centrální části a hlouběji vyerodovanými údolími vodních toků (Vydra, Křemelná). Atraktivní jsou pozůstatky činnosti ledovců v podobě ledovcových jezer a karů.

4.2.2. PODNEBÍ ŠUMAVY

Klimaticky leží Šumava na rozhraní vlivů atlantského a kontinentálního podnebí. Typické jsou relativně nízké teplotní i srážkové rozdíly mezi létem a zimou, průměrná roční teplota je 6,5 °C v nižších polohách až 3,5 °C ve vrcholových partiích.

Klima je spíše chladné a vlhké, zejména ve vyšších polohách. Roční množství srážek se pohybuje mezi 800 – 1500 mm. Z toho necelá polovina je ve formě sněhu.

Polohy nad 1000 m n. m. jsou bohaté na sníh (od listopadu do dubna), naopak nižší polohy a údolí leží často ve srážkovém stínu.

4.2.3. VODNÍ POMĚRY ŠUMAVY

Obr. 2

Šumava s Bavorským lesem tvoří hlavní evropské rozvodí mezi Severním a Černým mořem. Nespočet vodních toků ji řadí mezi významné pramenné oblasti. Proto je Šumava od roku 1978 chráněnou oblastí přirozené akumulace vod (CHOPAV).

Vltava pramení v horkém vrchovišti pod Černou horou (1315 m n. m.) při hranici se SRN. Svým tokem nazývaným Teplá Vltava i četnými přítoky odvodňuje téměř celou jižní část Národního parku Šumava. Významným přítokem je Studená Vltava pramenící v SRN. Od soutoku obou řek pak nese společný název Vltava. Otava odvádí svými přítoky vodu z většiny území západní části parku. Výrazným zpestřením hydrologických poměrů Šumavy a Bavorského lesa je osm ledovcových jezer. Pět z nich leží na české straně. Jsou to jezera Laka, Prášílské a Plešné, Černé a Čertovo jezero.

Vodní poměry Šumavy by byly neúplné, bez člověkem vytvořených vodních děl, zejména nejvýznamnější technické památky Šumavy Schwarzenberského plavebního kanálu na svazích Trístoličnicku a Plechého či Vchynicko – Tetovského kanálu u Srní. Na řece Vltavě byla v minulosti vybudována nádrž Lipno jako horní stupeň vltavské kaskády.

4.3. NÁRODNÍ PARK ŠUMAVA

4.3.1. HISTORIE OCHRANY PŘÍRODY NA ŠUMAVĚ

Šumava je svou odlehlostí a rozlohou souvislých lesních masivů snad předurčena být i do budoucna pokladnicí přírodních hodnot pro celý středoevropský prostor.³¹ Již Karel IV. ve 14. století navrhl ochranu pomezího hvozdu na česko-německých hranicích. I v dalších staletích lze najít zmínky o ochraně, tentokrát zvěře. V roce 1858 na Šumavě vzniklo třetí nejstarší chráněné území u nás, a to Boubínský prales. Teprve po dlouhé době (v roce 1911) byla k ochraně navržena dvojice ledovcových jezer Černého a Čertova. A v roce 1933 byla vyhlášena ochrana většiny nejznámějších a nejcennějších státních přírodních rezervací Šumavy. Až v roce 1963 byla na ploše představující téměř celou Šumavu včetně částí jejího předhůří vyhlášena Chráněná krajinná oblast Šumava (CHKO Šumava) a v roce 1991 byl zřízen Národní park Šumava.

4.3.2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ NP ŠUMAVA

Národní park Šumava je tvořen částí příhraničního horského masivu při jihozápadní hranici ČR se SRN a Rakouskem mezi Železnou Rudou na severozápadě a Zvonkovou na jihovýchodě. Délka NP je přibližně 70 km a šířka 2 – 15 km a rozkládá se na 69 030 hektarech, což je 0,87 % plochy ČR. Sám o sobě je NP Šumava plošně největším u nás a Společně se sousedním německým Národním parkem Bavorský les je nejrozsáhlejším středoevropským lesním komplexem.

Hlavním posláním je chránit a uchovávat jedinečná, rozsáhlejší, lidskou činností nedotčená nebo málo dotčená přírodní území. Národní parky chrání dle mezinárodních kritérií především nerušený přírodní vývoj a slouží jako:

- Velkoplošné přírodní "ostrovy" a srovnávací území pro člověka jako protipól intenzivně využívaných krajín.
- Území zprostředkující modernímu člověku krásu, sílu i "slabost" přírody a poznání jejích zákonitostí.
- Prostor pro vnitřní povznesení člověka, jeho fyzickou i duševní rekreaci.

³¹ VALENTA, M., KADOCH, J.: Národní park Šumava. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, Stará Boleslav 1996.

4.3.3. ZONACE NÁRODNÍHO PARKU ŠUMAVA

NP Šumava je rozdělen do tří základních zón* dle stupně ochrany přírody.

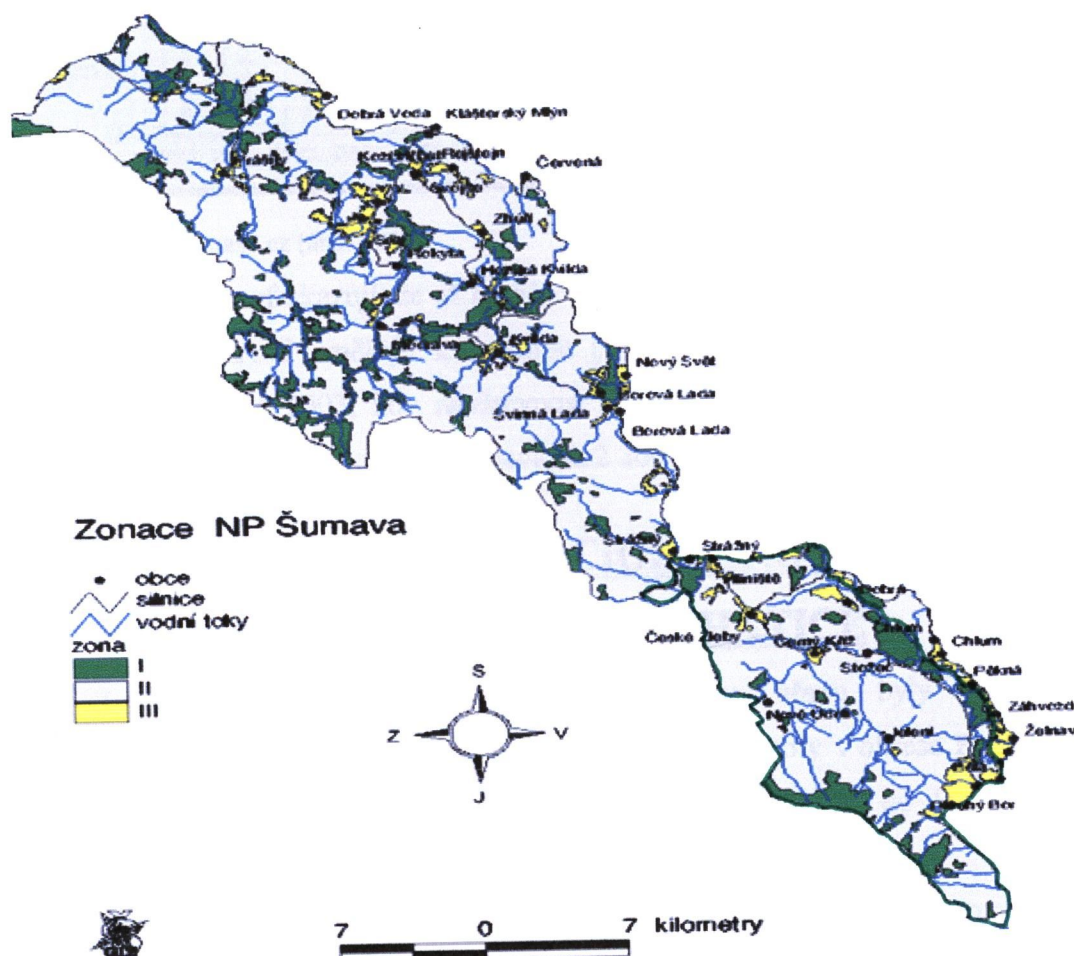
I. zóna – přísná přírodní. Zahrnuje nejcennější a nejstabilnější území s přirozenými ekosystémy. Toto území je ponecháno přirozenému vývoji bez ovlivňování člověkem (13 % rozlohy). V této zóně existují tzv. klidová území, kde se člověk může pohybovat jen po vyznačených turistických trasách.

II. zóna – řízená přírodní. Zahrnuje zbývající převážnou část jak lesních tak nelesních a ostatních ekosystémů. Cílem péče je udržení přírodní rovnováhy a postupné přibližování stávajících ekosystémů k přirozeným společenstvům (83 % rozlohy).

III. zóna – okrajová. Zahrnuje území člověkem značně pozměněná a střediska soustředěné zástavby (4 % rozlohy).

CHKO Šumava plní úlohu ochranného pásma.

Obr. 3

Zdroj: www.npsumava.cz (prosinec 2005)

* Zonace (podle Pásková, M., Zelenka, J., (2002)) - rozdělení velkoplošných chráněných území podle jejich přírodní hodnoty do jednotlivých zón, které se liší metodami a způsoby ochrany

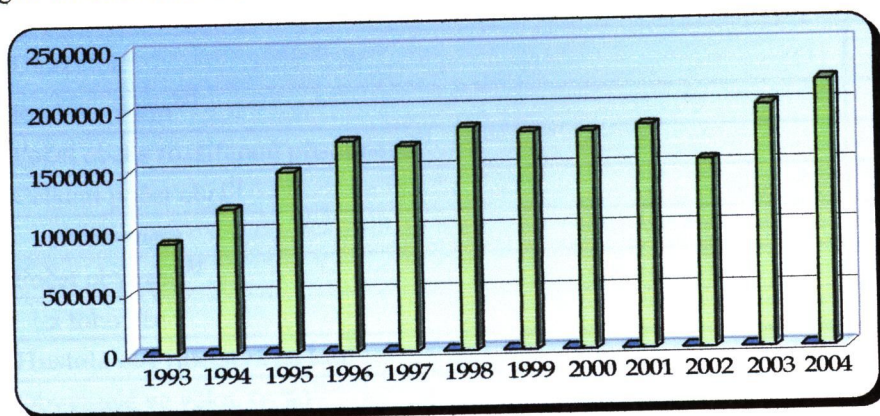
4.3.4. NÁVŠTĚVNOST NÁRODNÍHO PARKU ŠUMAVA

Tab. 2 Návštěvnost NP v letech 1993 - 2004

Rok	Návštěvnost	Rok	Návštěvnost
1993	920 000	1999	1 800 000
1994	1 200 000	2000	1 800 000
1995	1 500 000	2001	1 850 000
1996	1 750 000	2002	1 550 000
1997	1 700 000	2003	2 000 000
1998	1 850 000	2004	2 200 000

Zdroj: www.npsumava.cz (únor 2006)

graf 1: Návštěvnost NP v letech 1993 - 2004

Zdroj: www.npsumava.cz (únor 2006).

Tabulka a graf ukazují, že až na pár výjimek, kdy návštěvnost stagnovala či nepatrně klesla, obecný trend směřuje k vzestupu počtu návštěvníků NP. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2003, kdy návštěvnost vzrostla o 450 000 návštěvníků oproti roku 2002. V roce 2004 přijelo do NP Šumava již 2 200 000 lidí.

4.4. DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ PODMÍNKY V OKRESU PRACHATICE

Z internetových stránek Českého statistického úřadu byly vybrány některé demografické a socioekonomické ukazatele a jejich hodnoty v okrese Prachatice³². Tato územní jednotka je nejmenší statisticky sledovaná jednotka, do které spadá i níže vymezená oblast.

Svou rozlohou 1 375 km² se řadí okres Prachatice na čtvrté místo v rámci okresů Jihočeského kraje, má však ze všech okresů v kraji nejméně obyvatel.

V okrese Prachatice jsou 4 města: Prachatice, Vimperk, Netolice a Volary, z čehož Prachatice a Vimperk jsou obce s rozšířenou působností. Ve městech žije 52,2 % obyvatel.

³² www.czso.cz

Hustota obyvatelstva dosahuje pouze 37,4 obyvatel na km². Hustota osídlení je nízká zejména v pohraniční části okresu, kde po odsunu německého obyvatelstva nedošlo k plnému dosídlení této oblasti a řada menších sídelních jednotek úplně zanikla.

Prachatický okres vykazuje nižší míru registrované nezaměstnanosti* oproti celorepublikovému průměru, který podle statistického úřadu činí k 31.12. 2005 8,9 %. Registrovaná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji dosahuje hodnoty 6,59 % a je již dlouhodobě druhá nejnižší mezi kraji ČR po kraji Hlavního města Prahy.

Tab. 3: **Vybrané demografické a socioekonomické ukazatele za okres Prachatice**

(některé údaje k ukazatelům pro rok 2005 ještě nejsou zpracované)

Ukazatel	2004	2005
Rozloha v km ² ¹⁾	1 375	1 375
Počet obcí s rozšířenou působností ¹⁾	2	2
Celkem počet obcí ¹⁾	65	65
z toho měst	4	4
Počet obyvatel ¹⁾	51528	
z toho žen	25868	
Hustota obyvatelstva na km ²	37,4	
Obyvatelé ve věku: (v %) ¹⁾		
0 - 14 let	16,2	
15 - 64 let	71,3	
65 a více let	12,5	
Průměrný věk obyvatel ¹⁾	38,4	
muži	37,3	
ženy	39,6	
Míra registrované nezaměstnanosti v % (nová metodika)*	7,11	6,4
Průměrný evidenční počet zaměstnanců celkem (fyzické osoby)	9 038	
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance (Kč)	14 684	
Uchazeči o zaměstnání ¹⁾	2 078	1 821
Volná pracovní místa ¹⁾	268	251
Počet registrovaných subjektů ¹⁾	12 304	12 456
z toho fyzické osoby	10 365	10 424

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz)

¹⁾ stav k 31. 12.

* Jedná se o tzv. míru evidované nezaměstnanosti. Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Míra nezaměstnanosti je počítána jako podíl (v %), kde v čitateli zlomku je počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli celkový počet zaměstnaných z výběrových šetření pracovních sil (klouzavý roční průměr) plus počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (klouzavý roční průměr). Do počtu zaměstnaných se nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené.

4.5. STRUKTURA A INSTITUCE CESTOVNÍHO RUCHU

Záměry Jihočeského kraje v oblasti cestovního ruchu zajišťuje odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu krajského úřadu prostřednictvím svého oddělení kultury a cestovního ruchu (www.kraj-jihocesky.cz).³³ To se podílí na rozvoji a koordinaci cestovního ruchu v Jihočeském kraji, spolupracuje s tuzemskými i zahraničními subjekty, připravuje propagační materiály, zajišťuje prezentace na domácích i zahraničních veletrzích, pomáhá s přípravou a realizací projektů a zpracovává agendu finančních podpor. Dále spolupracuje s Českou centrálou cestovního ruchu a Klubem českých turistů.

Mezi další organizace působící na poli rozvoje místního cestovního ruchu patří Jihočeská centrála cestovního ruchu (www.jiznicechy.cz), která sdružuje významná jihočeská města, zajišťuje tuzemskou propagaci regionu a stará se o provoz internetového informačního systému cestovního ruchu Jihočeského kraje.

Jihočeská hospodářská komora (www.jhk.cz) podporuje podnikatelské aktivity, je poradenským a informačním místem pro malé a střední podnikání a jedním z významných partnerů při realizaci projektů zaměřených na rozvoj kraje.

Regionální rozvojové agentury RERA (www.rera.cz) a RRA Šumava (www.rra-sumava.cz) podporují hospodářský, sociální a kulturní rozvoj jihočeského regionu a Šumavy, soustřeďují se na poradenství, přeshraniční spolupráci a pomoc se zapojováním se do rozvojových programů Evropské unie.

Oboustranně přínosný je kontakt mezi jihočeskými městy, informačními centry, kulturními institucemi, cestovními kanceláři a dalšími subjekty na poli cestovního ruchu a výše uvedenými institucemi i mezi sebou navzájem.

Již před vstupem ČR do EU byla snaha o společné propojení a provázání zájmů a záměrů akcí a aktivit venkovských obcí, a to prostřednictvím sdružování obcí. Sdružení obcí může podle Foreta M. a Foretové V. (2001) nabývat mnoha podob a zákon jim neukládá žádné povinnosti. Může se jednat o svazky obcí, sdružení s právní subjektivitou i bez ní a mohou to být i agentury, které působí podnikatelským způsobem. Jejich cílem bývá podpora konkrétních produktů cestovního ruchu, garantování činnosti a propojenosti informačních center, rozvoj služeb v cestovním ruchu, sběr informací, prezentace mikroregionů apod. Výhodou těchto sdružení je v neposlední řadě i vypracování takových programů, které by mohly být předloženy EU pro poskytnutí prostředků ze strukturálních fondů. Jejich hlavním koordinátorem v přípravách projektů a jednání s EU je výše zmíněná Regionální rozvojová agentura.

³³ Jihočeský kraj – Krajský úřad: Jihočeský kraj – Cestovní ruch, 2003

Do sledované oblasti svou působností zasahují 3 mikroregiony a 1 euroregion, které jsou blíže specifikovány v příloze 1. Regionální sdružení působící ve sledované oblasti:

↪ Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko

↪ Regionální sdružení Šumava

↪ Svazek lipenských obcí

↪ Euroregion Šumava – Bayerischer Wald – Mühlviertel

5. TURISTICKÝ PROFIL SLEDOVANÉ OBLASTI

Tato práce se soustředí na oblast, která bývá nazývána „Trojmezí“ nebo „oblast Nové Pece a Stožce“, jiné zdroje ji nazývají také „Jižní Šumavou“. Pro účely této práce bude dále nazývána jako „sledovaná oblast“ nebo „vymezená oblast“. Je to část oblasti pravého břehu Vltavy a Lipna, která je na západě ohraničena linií od hraničního přechodu Strážný, přes obec Strážný a dále po hranici NP Šumava až k břehu Vltavy u Lenory. Na severu je tato oblast ohraničena tokem Vltavy a na jihu státní hranicí s Německem a Rakouskem. Na jihovýchodě vede od hraničního přechodu Zadní Zvonková k přívozu v Bližší Lhotě na Lipenské přehradě. Je to oblast cca 30 km dlouhá a až 10 km široká.

5.1. CHARAKTERISTICKÉ RYSY SLEDOVANÉ OBLASTI

Toto celé území, s výjimkou poměrně malé části na severovýchodě (Nová Pec – Bližší Lhota), se nachází na území NP Šumava. Většina území spadá do II. zóny NP. Východně od Stožce tvoří oblast kolem soutoku Teplé a Studené Vltavy tzv. Mrtvý luh, který je pod přísnou ochranou, tedy v I. zóně NP. Poměrně rozsáhlá oblast I. zóny NP oklopuje horu Plechý a Plešné jezero. Nedaleko Strážného se nachází také přísně chráněné Splavské rašeliniště a nedaleko Lenory rašeliniště Malá niva. Při toku Studené Vltavy u Nového Údolí leží rašeliniště Spálený luh.

Převážná část oblasti je zalesněná a nadmořská výška četných vrcholů se pohybuje cca od 800 do 1100 m n. m. Nejvyšší horou této oblasti Plechý s výškou 1378 m n. m.

Obce na ve sledované oblasti: Bližší Lhota, Brod, Černý Kříž, České Žleby, Dlouhý Bor, Dobrá, Jelení, Nová Pec, Nové Chalupy, Nové Údolí, Přední Zvonková, Smolná Pec, Stožec, Strážný, Zadní Zvonková.

Z pravého břehu Vltavy na levý je možné použít silniční mosty u Lenory, u Soumarského mostu, nedaleko Dobré a v Nové Peci. Mezi Vltavským a Mrtvým luhem a u Kovárny vede přes Vltavu železnice. Na nejvýchodnější hranici vymezené oblasti je pro turisty k dispozici Lipenský přívoz mezi Bližší Lhotou a Bělou. Přívoz přepravuje i automobily.

5.2. HISTORICKÝ VÝVOJ SLEDOVANÉ OBLASTI

Obtížně přístupná oblast Šumavy s divokými hvozdy a zrádnými rašeliništi příliš nelákala člověka k trvalému osídlení.³⁴ První, kdo se tu trvale usadil, byli Keltové (1. tisíciletí př.n.l.). Soustavněji osídlili podhůří Šumavy Slované. Osady vyrůstaly podél vodních toků v souvislosti s rýžováním zlata. Vysokým zalesněným kopcům se však lidé vyhýbali.

Značný podíl na kolonizaci kraje měly zemské stezky vedené nejschůdnějšími místy přes horské hřbety. Nejznámější byla Zlatá stezka, nazývaná podle rýžovišť zlata v jejím okolí, po které se dopravovala do Čech převážně sůl ze Solné komory. Jedna větev vedla z Pasova přes Bischofsreut, České Žleby a Soumarský most na Volary a dále do Prachatic.

K rozsáhlejšímu osídlení Šumavy došlo v 15. a 16. století v souvislosti s těžbou dřeva pro nově zakládané sklárny. Spolu se sklárnami vznikaly také železné hamry a papírny a intenzivně se těžilo a plavilo dřevo. Postupně si na Šumavu nacházel cestu i průmysl, především textilní, dřevozpracující a papírenský.

Od 13. století získává na Šumavě převahu německy mluvící obyvatelstvo. Ve 20. letech 20. století se zvedla vlna německého nacionalismu a v roce 1938 vyvrcholila odtržením Sudet, kdy prakticky celá Šumava byla připojena k Německé říši. Po válce byla převážná část původních německých obyvatel odsunuta, což byl první krok k zániku řady vsí, osad a samot.

Další ránu jim zasadilo zřízení přísně střeženého hraničního pásma po zatažení „železné opony“ v 50. letech. Prakticky celé území nynějšího Národního parku Šumava, se nacházelo v hraničním pásmu a ve vojenském výcvikovém prostoru. Docházelo k systematickému vyliďňování oblasti z původních 18500 obyvatel na dnešních 1000 obyvatel. Nastal čtyřicetiletý útlum veškeré lidské činnosti. Krásná šumavská příroda byla protkána asfaltovými komunikacemi používanými pro vojenské účely a na některých místech byly zřízeny vojenské střelnice.

Teprve „sametová revoluce“ vrátila celou šumavskou oblast široké veřejnosti. Vzhledem k nedostatku pracovních příležitostí je znovuosídlování Šumavy velice pomalé. Určitou brzdou obnovy osídlení se také stal NP Šumava, jehož vedení odmítlo myšlenku automatické obnovy obcí a osad, zničených na území parku v období komunismu. Tento spor není dodnes definitivně vyřešen.

³⁴ ANDĚRA, M., ZAVŘEL, P. a kol.: Šumava – příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Baset, Praha 2003. ISBN 80-7340-021-9

Oblast Trojmezí byla z převážné části v nepřístupném hraničním pásmu, což je důvod rozdílů mezi pravým a levým břehem Vltavy. Na pravém břehu je pro výraznější rozvoj cestovního ruchu nedostatečná infrastruktura jak kvalitou tak kvantitou. Výjimku tvoří síť upravovaných běžeckých stop a také se zde intenzivně rozvíjí cykloturistika. Tato oblast je ovšem ideální pro pěší turistiku, protože je nenáročná na terén. Pěší turista může navštívit i nejdlejší místa bez toho, aby narušoval přírodu v Národním parku.

5.3. NABÍDKA PRO CESTOVNÍ RUCH VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Podle V. MALÉ (1999) je nabídka v cestovním ruchu reprezentována souhrnem všech komponentů nutných k realizaci účasti na cestovním ruchu a k naplnění očekávaných efektů. Součástí nabídky v cestovním ruchu jsou dvě základní složky:

- ↻ atraktivita cílových míst v cestovním ruchu
- ↻ vybavenost míst zařízeními cestovního ruchu

5.3.1. ATRAKTIVITY CÍLOVÝCH MÍST CESTOVNÍHO RUCHU VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Sledovaná oblast přitahuje návštěvníky především bohatou nabídkou přírodních atraktivit. Oblast se ovšem může pochlubit i kulturně-historickými atraktivitami, které představují zpestření pro převážně sportovně-turistický charakter oblasti.

5.3.1.1. PŘÍRODNÍ ATRAKTIVITY

Sledovaná oblast nabízí jedinečný přírodní potenciál pro cestovní ruch, jehož součástí jako je rozmanitost terénu, klimatické podmínky, vodní toky a plochy a kvalita životního prostředí, byly popsány ve výše vypracovaných kapitolách „Turistický profil regionu Šumava“ a „Turistický profil sledované oblasti“.

Dále jsou popsány jednotlivé konkrétní přírodní atraktivity sledované oblasti.³⁵

VRCHOL SMRČINA

Hora na hranicích s Rakouskem, ležící nedaleko Zadní Zvonkové dosahuje výšky 1332 metrů. Původně zde převládal smíšený les. V minulosti však došlo k několika velkým

³⁵ www.smrcina.cz

<http://projekt.jiznicechy.org/cz>

www.mestovolary.cz

cs.wikipedia.org

MARTAN, M.: Turisticky průvodce ŠUMAVA. Freytag & Berndt, Kletr, Praha 1998. ISSN 80-85822-05-9

vichřicím, které poničily takřka celý lesní komplex. Následné rychlé zalesnění smrkem je také příčinou dnešních problémů s kůrovcem.

Od roku 1990 po pádu železné opony je do oblasti hory opět povolen přístup, ale díky poloze v I. zóně NP Šumava, je pohyb omezen jen na vyznačené stezky.

Vrchol nese na rakouské straně název Hochficht a je zde v provozu lyžařský areál.

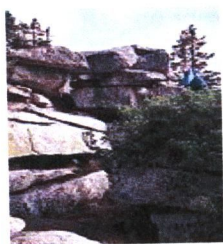
VRCHOL PLECHÝ - NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE

Nejvyšší hora české části Šumavy dosahuje výšky 1378 metrů a leží asi 8 km jihozápadně od Nové Pece na státní hranici České republiky s Rakouskem.

Hora přitahuje návštěvníky řadou zajímavostí. Nejatraktivnější je ledovcové Plešné jezero, které nebylo řadu let přístupné veřejnosti. Na svahu nad jezerem stojí 15 metrů vysoký památník spisovatele a básníka Adalberta Stiftera. Na jižním úbočí Plechého se tyčí do výše 211 metrů skalní stěna. Národní přírodní rezervace zde zřízená chrání jak tento geomorfologický útvar, tak vzácné druhy rostlin. V blízkosti Plešného jezera se rozprostírá rozsáhlé kamenné moře tvořené mohutnými žulovými balvany.

TROJMEZNÍ HORA – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE

Obr. 5

Na státní hranici ČR se SRN leží 1361 metrů vysoký šumavský vrchol Trojmezná. Jedná se o dvouvrcholovou horu, jejíž vyšší vrchol leží na českém území a nižší, známý jako Bayerischer Plöckenstein (1358 metrů), již na území německém. Na svazích hory, která je národní přírodní rezervací chránící horské smrčiny, jsou četná kamenná moře.

TŘÍSTOLIČNÍK

Obr. 6

Vrcholek Třístoličnicku, dosahující výšky 1311 metrů, vystupuje z pohraničního hřebene Šumavy západně od Trojmezné. Vede přes něj státní hranice mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo.

Na skalní vyvýšenině na vrcholku je vybudováno vyhlídkové místo s velmi pěknými výhledy zejména do Německa. Vrch dostal název podle kamenných bloků, které jsou zvětráváním vymodelované do podoby skalních věžiček, jež připomínají trůny. Podle pověsti na nich sedávali v dávné minulosti králové Bavor, Rakouska a Čech a radili se o průběhu státních hranic. Na vrcholku je na německé straně hotel s restaurací a prodejnou suvenýrů.

Přístup k vrcholu Třístoličnicku je možný po červeně značené trase hřebenové cesty vedoucí z Nového Údolí přes Třístoličnick a Trojmeznou na Plechý.

VRCH STOŽEC – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE

Smíšeným lesem porostlý žulový vrch (1065 m n. m.) nedaleko Stožce byl vyhlášen národní přírodní rezervací za účelem ochrany přirozených ekosystémů horských smíšených lesů. Chráněn je zde jednak smíšený les pod vrcholkem, jednak původní pralesní porost na jihovýchodním svazu známý jako prales Medvědice.

Přístup ke Stožecké skále a kapli umožňuje trasa modré značky z Českých Žlebů (asi 5 km), žlutá s napojením na modrou z obce Stožec (5 km) nebo modrá značka od silnice Stožec - Černý Kříž (Nová Pec) asi 2 km za Stožcem.

STOŽECKÁ SKÁLA – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE

Národní přírodní rezervace na Stožecké skále leží na stejnojmenné naučné stezce přesně pod vrcholem Stožec. Byla zřízena za účelem ochrany skalních výchozů a sutí spolu s přirozenými ekosystémy smíšených lesů.

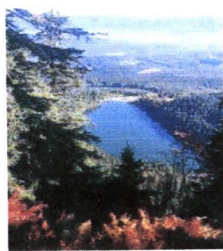
Na vrcholu skály stojí železný kříž a také zbytky hrádku ze 13. století.

JELENÍ VRCH – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

Kopec vysoký 897 metrů a tyčící se na půli cesty mezi Jelení a Stožcem byl díky své vegetaci vyhlášen národní přírodní památkou.

PLEŠNÉ JEZERO

Obr. 7

Plešné jezero ledovcového původu se rozkládá na svahu hory Plechý. Jezero 18 m hluboké a 7,5 ha velké leží na úpatí 211 m vysoké skalní stěny a je součástí Národní přírodní rezervace Trojmezní hora, která chrání jedinečné druhy rostlin vyskytující se v jezeře.

Přístup k jezeru je možný po trase modré a zelené značky z Nové Pece (asi 10 km) nebo po zelené z osady Jelení (asi 7 km). Z vrcholku Plechého vede k jezeru trasa žluté značky (asi 2 km).

MRTVÝ LUH – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE VLTAVSKÝ LUH

Nedaleko obce České Žleby se rozprostírá velmi cenná rezervace chránící rozsáhlé údolní rašeliniště na soutoku Teplé a Studené Vltavy.

Území Mrtvého luhu o rozloze 394 ha je chráněno již od roku 1948. Svéráznou a zajímavou dominantou celé rezervace jsou rozsáhlé porosty tzv. "kostlivčích" stromů,

jejichž vybělené pahýly připomínají kostlivce. Jsou to uschlé stromy, kterým příčinou podzemních požárů rašeliny, odumřely kořeny. Díky poloze v I. zóně NP Šumava není Mrtvý luh přístupný veřejnosti. Obdivovat tuto tajemnou krajinu mohou jen vodáci jedoucí od Soumarského mostu k Nové Peci.

MALÁ NIVA – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

Za Soumarským mostem se na pravém břehu Vltavy rozprostírá rozlehlá rašelinná louka zvaná Malá niva. Tato národní přírodní památka je porostlá borovicí blatkou. Do chráněného území je ale vstup zakázán.

SPLAVSKÉ RAŠELINIŠTĚ – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

Splavské rašeliniště nedaleko Strážného bylo v roce 1985 vyhlášeno národní přírodní památkou. Rozprostírá se na ploše téměř 78 ha a důvodem ochrany je údolní rašeliniště s typickou květenou.

SPÁLENÝ LUH – NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA

Další rašeliniště, Spálený luh, chráněné také jako národní přírodní památka obklopuje část levého břehu Studené Vltavy poblíž Nového Údolí.

RAŠELINIŠTĚ RAKOUSKÁ LOUKA

Mezi Trojmeznu horou a vrcholem Plechý se rozprostírá chráněná slat' s mimořádně cenným horským vrchovištním rašeliništěm. Toto rašeliniště je nejvýše položené na Šumavě a je obklopené horskými klimaxovými smrčínami.

5.3.1.2. KULTURNĚ HISTORICKÉ ATRAKTIVITY

Vzhledem k menšímu počtu a převážně lokálnímu významu kulturně-historických atraktivit, nebývají tyto atraktivity hlavním a jediným cílem návštěvníků oblasti. Přesto představují pro návštěvníky významné zpestření a mnohdy sehrají klíčovou roli při rozhodování o cílové destinaci jejich sportovně orientované dovolené.

V následujících podkapitolách je uveden jejich přehled řazený podle druhu památky.³⁶

³⁶ MARTAN, M.: Turistický průvodce ŠUMAVA. Freytag & Berndt, Kletr, Praha 1998. ISSN 80-85822-05-9.

www.ikoktejl.cz.

<http://projekt.jiznicechy.org/cz/>

www.sumavskecyklotrasy.euweb.cz

www.sumavanet.cz

www.schw-kan.com

TECHNICKÉ PAMÁTKY

SCHWARZENBERSKÝ PLAVEBNÍ KANÁL

Obr. 8

Myšlenka propojení toku Vltavy a Dunaje vznikla již ve 14. století, avšak tehdy neexistovaly takové technické možnosti, aby mohla být realizována. Tato idea byla znovu oživena až v 18. století. Projektantem a částečně stavitelem této monumentální památky byl Josef Rosenauer, knížecí lesní inženýr, který sloužil rodu Schwarzenberků. Podle plánu měl kanál splavovat polenové, asi 1 metr dlouhé, dříví mezi potokem Světlá voda a řekou Gross Mühl u rakouského města Haslach .

Stavební práce začaly roku 1789 a dva roky na to dosahoval kanál, jenž se později nazýval Starým kanálem, délky 40 km. Dalších 12 km kanálu od Jeleního potoka k německým hranicím pod Třístoličnickem bylo postaveno mezi lety 1821 až 1822. V tomto úseku takzvaného Nového kanálu pod Jelením vrchem byl postaven plavební tunel o délce 419 m, jehož dolní portál je empírový a horní novogotický.

Celková délka dokončeného kanálu dosáhla 51,6 km, ale plavební cesta i s přírodními vodními toky, byla dlouhá celých 89,7 km. Do kanálu se vlévalo 27 potoků, které mu dodávaly vodu. Tři smyky naopak vodu s dřevem odváděly. Dále bylo postaveno 22 stavidel, 87 mostů, 78 vodních příkopů a 80 vodních propustí. Přítok byl zajištěn vybudováním tří nádrží - Jelení jezírko, Rosenauerova nádrž a Rijiště.

V 19. století došlo k rozšíření kanálu v obloucích tak, aby jím propluly klády až 20 m dlouhé, po kterých byla v té době poptávka. Krátká polena používaná jako zdroj paliva byla vyměněna za uhlí. Vývoj železnice na přelomu 19. a 20. století znamenal konec využití Schwarzenberského plavebního kanálu. Železnice nabízely levnější přepravu dřeva.

Od uzavření kanálu se vodní dílo pokládá za technickou památku, ale naneštěstí velká část chátrá a některé úseky úplně zanikly. Malé části kanálu byly obnoveny na nejatraktivnějších místech, kde se také každoročně konají ukázky plavení dřeva.

LIPENSKÁ PŘEHRADA

První poválečné vodní dílo, které vytvořilo největší umělou vodní plochu v tehdejší ČSR, bylo vybudováno na horním toku řeky Vltavy u dřevařské osady Lipno s cílem využití energetického potenciálu řeky.

V oblasti Lipna byly postupně vybudovány dva přehradní stupně. Lipno I je hlavní přehradou a níže po proudu byla nad Vyším Brodem postavena přehrada Lipno II jako vyrovnávací nádrž pro vodu vypouštěnou z horní přehrady.

Vodní dílo Lipno vzniklo v letech 1952 – 1959, avšak první reálný návrh na zkrácení Vltavy pocházel již z roku 1892. Majitelé okolních pozemků se však postavili proti tomuto záměru a k realizaci nedošlo. K realizaci dalších plánů ze 30. let dvacátého století nedošlo vinou druhé světové války. Teprve v roce 1948 vznikla nová studie, která byla základem pro projekt celého vodního díla.

Vlastní přehrada vodního díla Lipno I je poměrně malá. Oproti tomu jezero, které vzniklo za hrází, je právem nazýváno jihočeským mořem. Jedná se o největší vodní plochu v České republice. Dosahuje délky 44 km a v místě největší šířky činí vzdálenost obou břehů 10 km. Jezero má průměrnou hloubku 6,5 m a maximální hloubka je 21 m. Rozkládá se na ploše 4659 ha a obsahuje 306 milionů m³ vody. Zcela ojedinělou stavbou je podzemní hydroelektrárna uložena v hloubce 171 metrů v uměle vytvořené jeskyni.

KRYTÁ LÁVKA – RECHLE

Krytá lávka přes Vltavu v obci Lenora byla postavena již v roce 1870. Je 25 metrů dlouhá, 4 metry vysoká a 1,8 metrů široká. Tato krytá lávka s valbovou střechou sloužila k dopravě dřeva do papíren v Loučovicích.

VÝZNAMNÁ KULTURNÍ A HISTORICKÁ MÍSTA

PAMÁTNÍK ZASTŘELENÍ POSLEDNÍHO MEDVĚDA NA ŠUMAVĚ

Obr. 9

Na Medvědí stezce nedaleko Jeleních Vrchů stojí kámen s nápisem Bärenstein 14. 11. 1856, který označuje místo, kde byl v ten den zastřelen poslední šumavský medvěd. Hónu se zúčastnilo 122 honců a z toho bylo 46 střelců. Vycpaná medvědice patří dnes mezi exponáty zámku Ohrada na Hluboké a dostala se i do znaku Horní Plané.

TROJMEZÍ

Nedaleko vrcholu Trojmezna leží snad nejznámější místo celého pohraničního hřebene známé jako Trojmezí (Dreieckmark). Místo, kde se setkávají hranice ČR, Rakouska a SRN je označeno mezníkem s názvy a státními znaky jednotlivých států.

STIFTERŮV PAMÁTNÍK

Obr. 10

Adalbert Stifter (1805 – 1868) byl stejně jako Karel Klostermann považován za spisovatele Šumavy. Podstatná část jeho literární tvorby byla ovlivněna právě prostředím jeho rodného kraje – jihočeské Šumavy. Rodný

dům tohoto německy píšícího básníka a spisovatele se nachází v obci Horní Planá. Zde se také nachází stálá expozice památek této osobnosti, kterou každoročně navštěvují stovky domácích i zahraničních turistů.

Obr. 11

Z Plešného jezera se zvedá 130 metrů vysoká jezerní stěna, na jejímž vrcholu (1378 m) se tyčí památník Adalberta Stiftera v podobě patnáctimetrového žulového obelisku. O jeho postavení v roce 1876 se zasloužil Spolek Němců z jižních Čech. Od jezera je možné vystoupit k památníku prudkou cestičkou vedoucí rozsáhlým kamenným mořem.

ROSENAUERŮV POMNÍK

Na počátku plavebního kanálu je umístěn kamenný památník věnovaný památce tvůrce kanálu Josefa Rosenauera. Je opatřen pamětními deskami s německými texty.

ARCHITEKTONICKÉ PAMÁTKY

ROSENAUEROVA KAPLIČKA

Na důmyslném křížení Schwarzenberského kanálu a Jeleního potoka, který se nazývá akvadukt, se nachází dřevěná kaplička. Místo, na kterém byla na počest tvůrce kanálu Josefa Rosenauera postavena tato kaplička, je opředeno řadou legend. Původně tu měl na jednom ze stromů viset svatý obrázek, u kterého se prý Rosenauer modlil.

Uvnitř dřevěné konstrukce, která byla v roce 1999 zcela obnovena, se skrývá kamenný podstavec s vyrytým letopočtem 1818 a nápisem K.M.I.B., který se dosud nepodařilo rozluštit. V horní části kapličky je obraz Madony a Svatého Ducha.

STOŽECKÁ KAPLE

Obr. 12

Na jihozápadním svahu Stožecké skály stojí dřevěná poutní kaple Panny Marie. Kaple byla postavena koncem 18. století a je opředena mnoha pověstmi o soumarech, loupeživých vojácích a zázračném uzdravování. Zde v lese vyvěral pod obrazem Panny Marie pramének, který vyléčil ze slepoty volarského kováře. Ten nechal na znamení díky postavit v místě malou kapličku.

Po druhé světové válce byla kaple v pohraniční oblasti a chátrala. V roce 1985 byla v nedalekém bavorském Phillipsreuthu postavena její věrná kopie a původní Stožecká kaple byla opravena až v roce 1988. V roce 1989 byly ke kapli obnoveny pravidelné poutě.

VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE DOBRÁ

Nedaleko Stožce se nachází obec Dobrá, která je roztroušená po jedné straně silničky v délce téměř 4 km. Byla založena teprve v roce 1816 a je jednou z nejmladších šumavských obcí. Osada, dnes využívaná pro rekreaci, je chráněna pro nejrozsáhlejší soubor tzv. tyrolského roubeného domu.

5.3.1.3. KULTURNĚ-HISTORICKÉ AKCE A PROJEKTY

PROJEKT „SETKÁNÍ S TRADICÍ NA SCHWARZENBERSKÉM PLAVEBNÍM KANÁLU“

S myšlenkou vrátit lidovou písničku a tanec k plavebnímu kanálu přišlo folklorní sdružení Libín-S z Prachatic. Svůj projekt na setkávání folklorních souborů z jižních Čech, Horního Rakouska i Bavorska na břehu plavebního kanálu s ukázkami plavení dříví a lidových řemesel nazvali "Setkání s tradicí na Schwarzenberském plavebním kanálu".

Tato každoročně konaná akce je spolufinancován z Fondu malých projektů Phare-CBS Evropské unie a také Česko-německým fondem budoucnosti.

KANÁL EXPO

Na břehu Schwarzenberského plavebního kanálu u Jeleních Vrchů zřídila obec Nová Pec expozici s názvem KANÁL EXPO. S myšlenkou zřízení expozice o Schwarzenberském plavebním kanále přišel Ing. Čestmír Hrbek, který vlastní domek, v němž se expozice nachází.

Hlavním exponátem výstavy se stala velká plastická mapa krajiny kolem plavebního kanálu, do které jsou vymodelovány jak současné obce, tak již zaniklé. Na patnácti tabulích se návštěvník dozví informace o pralesích jižní Šumavy, o těžbě a dopravě dříví, o historii i současnosti kanálu a další.

KANÁL EXPO je otevřen v turistické sezóně každý den od 08:00 do 17:00 hodin. Vstupné je dobrovolné.

NAUČNÉ STEZKY

Ve sledované oblasti jsou zřízeny tři naučné stezky, jež vhodným způsobem propojují turistiku s poznáváním přírody a kulturně-historickými souvislostmi oblasti.³⁷ Všechny stezky jsou určeny pro pěší turisty. NS Schwarzenberský plavební kanál je navíc vhodná i pro cykloturisty a v zimě i pro běžkaře.

³⁷ <http://projekt.jiznicechy.org/cz/>

NAUČNÁ STEZKA - MEDVĚDÍ

Medvědí stezka byla vybudována již v roce 1967 a je tedy nejstarší naučnou stezkou Šumavy. Její trasa vede mezi železničními stanicemi Ovesná a Černý Kříž. Stezka je dvousměrná, takže se na ní dá vstoupit ve výchozím i cílovém místě. V terénu je po celé délce vytyčena žlutou turistickou pásovou značkou. Na trase je umístěna řada informačních panelů a několik odpočívadel.

Stezka je zaměřena především na seznámení s výraznými geologickými a geomorfologickými zajímavostmi severní části Trojmezenské hornatiny.

Délka trasy: 14 km

Příjezdové místo: Ovesná (železnice), Nová Pec (silnice)

Zajímavosti na trase: (viz kapitola „Atraktivita cílových míst cestovního ruchu ve sledované oblasti“)

- ↪ mnoho rozmanitých skalních útvarů po celé trase
- ↪ Schwarzenberský plavební kanál
- ↪ památník zastřelení posledního medvěda
- ↪ Jelení jezírko
- ↪ vrch Perník

NS SCHWARZENBERSKÝ PLAVEBNÍ KANÁL

Naučná stezka vede podél části Schwarzenberského kanálu mezi Novou Pecí a Jelením. Na její trase je umístěno 6 zastavení, která jsou osazena informačními panely, které návštěvníky seznamují s historií plavení dřeva na Šumavě, s historií vlastního plavebního kanálu, s osobností budovatele kanálu Josefa Rosenauera i s technickými díly, která byla při stavbě kanálu vybudována.

Trasa je značena zelenou turistickou značkou a je určena jak pro pěší turisty, tak pro cykloturisty. V zimě je sjízdná na běžkách.

Délka trasy: 9 km

Příjezdové místo: Nová Pec (silnice – parkoviště nad Novou Pecí)

Zajímavosti na trase:

- ↪ Tunel kanálu u Jelení - 400 m dlouhý se dvěma zajímavými portály
- ↪ Jelení jezírko nedaleko Jelení
- ↪ Rosenauerova nádržka
- ↪ Rosenauerova kaplička
- ↪ Akvadukt u Rossbachu
- ↪ Říjiště - napájecí nádržka kanálu

NS NA STOŽECKOU SKÁLU

Trasa naučné stezky Na Stožickou skálu vede krajinou NP Šumava v prostoru mezi obcí Stožec a stejnojmenným vrchem (1.065 m) vypínajícím se nad obcí.

Stezka seznamuje návštěvníky s poměrně malým územím, které má však značný potenciál kulturních a přírodních hodnot. Obsah informačních panelů je zaměřen na přírodovědné, národopisné a kulturní pamětihodnosti.

Nástupním místem přístupu ke stezce je obec Stožec. Odtud vede trasa po silnici směrem k osadě Černý Kříž. Na rozcestí s modrou turistickou značkou odbočuje vlevo, překračuje Studenou Vltavu a pokračuje po modré až k rozcestí Pod Stožickou skálou. Zde začíná vlastní stezka, ke je celkem 5 zastavení osazených informačními panely.

Délka trasy: 1 km – NS, 10 km – výchozí a cílové místo Stožec

Možnost občerstvení: Stožec (hotely, restaurace, penziony)

Zajímavosti na trase:

- ↪ paměť stromů
- ↪ porost pod Stožickou skálou - lesní porost v první zóně NP Šumava
- ↪ Stožická kaple
- ↪ Stožická skála

5.3.2. VYBAVENOST MÍST ZAŘÍZENÍMI CESTOVNÍHO RUCHU

Zařízení cestovního ruchu ve sledované oblasti začaly vznikat převážně až po roce 1989, což je hlavní důvod, proč oblast ve vybavenosti zaostává za jinými oblastmi podobného zaměření cestovního ruchu.

5.3.2.1. UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

V oblasti převládá typ ubytování v penzionech. Mnoho těchto zařízení vznikalo v restituovaných zrekonstruovaných objektech. Dalším hojně se vyskytujícím typem ubytování je ubytování v soukromých apartmánech, které jsou nabízeny soukromými osobami ve vlastních domech. Pro méně náročnější návštěvníky je v oblasti k dispozici jeden kemp a jedno tábořiště, které sice nabízejí levnější ubytování, avšak jsou často kritizovány pro nedostatečnou vybavenost a horší hygienické podmínky sociálních zařízení. V oblasti se dále nachází hotely, turistické chaty a jedno podnikové rekreační zařízení. Těchto zařízení je však již podstatně méně než výše uvedených penzionů a apartmánů.

Většina těchto zařízení je umístěna ve větších obcích jako je Nová Pec, Stožec, České Žleby a Strážný. Žádný z nich však nenabízí možnost rezervace ubytování on-line na internetu, tudíž se tyto zařízení nevyskytují v přehledech ubytování na turistických

informačních serverech. Tato skutečnost představuje nevýhodu v oblasti propagace.

Ubytovací zařízení v oblasti jsou zacíleny na širokou veřejnost a neorientují se na určitý cílový segment zákazníků, i když většina z nich si uvědomuje turistický charakter oblasti a vychází vstříc potřebám cykloturistů.

V oblasti, i přesto že je svým charakterem typický představitel zelené či venkovské turistiky, chybí nabídka ubytování v tzv. ekofarmách, které jsou v podobných oblastech u nás i v zahraničí novým trendem. Tato často vyhledávaná služba neposkytuje jen ubytování ale kompletní produkt, který zahrnuje i účast na pracích nutných k chodu takovéto farmy.

5.3.2.2. STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ

Většina stravovacích zařízení se opět nachází ve výše jmenovaných větších obcích v oblasti. Jsou to převážně restaurace, z nichž některé jsou součástí ubytovacích zařízení a zároveň přístupná veřejnosti a ostatní jsou samostatná stravovací zařízení pro veřejnost. Vzhledem k turistickému charakteru oblasti jsou zde nepostradatelná různá menší stravovací a občerstvovací zařízení na turistických trasách, které mají podobu menších hospůdek, kiosků a bufetů. Mnoho z těchto menších zařízení je otevřeno jen v hlavních letních a zimních sezónách a některé dokonce jen v letní turistické sezóně.

5.3.2.3. PŮJČOVNY SPORTOVNÍCH POTŘEB

V oblasti se celkem nachází sedm půjčoven sportovních potřeb, přičemž všechny jsou zaměřeny jen na jeden nebo dva druhy sportovních aktivit.

Poptávku cykloturistů a běžkařů uspokojuje půjčovna Monty ve Stožci. Tato půjčovna je na rozdíl od ostatních v provozu celoročně a nabízí zapůjčení horských kol a běžeckých lyží. *Jízdní kola si zájemci mohou zapůjčit i v Nové Peci u majitele půjčovny Martina Keltnera v domě č.p. 73.*

O služby vodákům se starají tři půjčovny vodáckých potřeb, a to půjčovna VoTus v Lenoře, INGE taktéž v Lenoře a AMK Volary v tábořišti Soumarský most.

U dvou malých areálů sjezdového lyžování u Českých Žlebů a ve Strážném si mohou zájemci o tento sport vypůjčit sjezdové lyže a potřebné vybavení.

Podrobnější informace o jednotlivých půjčovnách sportovních potřeb jsou uvedeny v podkapitolách následující kapitoly 6: „Outdoorové aktivity ve sledované oblasti“.

5.3.2.4. INFORMAČNÍ CENTRA

Informace o oblasti mohou turisté získat ve dvou informačních střediscích, které se nacházejí přímo ve sledované oblasti. Obě jsou zřízeny správou Národního parku Šumava, čemuž odpovídá i jejich hlavní zaměření na problematiku přírodního bohatství a jeho

ochranu.

V informačním středisku ve Stožci je umístěna stálá expozice pojednávající o šumavských lesích, historii a osídlení oblasti a o schwarzenberském plavebním kanálu. Vedle široké nabídky prodejných i neprodejných materiálů (mapy, průvodce, brožury, knihy, turistické známky, pohledy), které informují návštěvníky o NP a CHKO Šumava, o možnostech turistiky, o dopravě a o přírodních a kulturních památkách, mohou turisté využít multimediální stánek s dotykovou obrazovkou nabízející místopisné, přírodovědné a historicky zaměřené programy. V prostorách informačního střediska je k dispozici promítací sál s kapacitou 25 míst a bohatou nabídkou audiovizuálních pořadů.

Otevírací doba střediska je každý den od května do října od 8 : 30 do 16 : 30 hod. Kontaktní emailová adresa je www.isstozec@npsumava.cz.

Druhé informační středisko je v Českých Žlebech a informuje návštěvníky o fauně NP Šumava, o proměnách krajiny s příchodem člověka a jeho vlivu na výskyt živočišných druhů, o důvodech vzniku prvních rezervací a programů na záchranu a posílení populací některých mizících druhů a také o historii lovu a pytláctví na Šumavě.

Středisko je přístupné turistům od 7. května do 2. září, každý den kromě pondělí v době od 8 : 30 do 16 : 00 hod. Kontaktní email je stejný jako na informační středisko ve Stožci, tedy isstozec@npsumava.cz.

Další potřebné informace získají turisté v turistických informačních centrech mimo sledovanou oblast, a to například ve Volarech, Prachaticích a v ostatních informačních centrech na území Šumavy.

SHRNUTÍ NABÍDKY PRO CESTOVNÍ RUCH VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Sledovaná oblast láká návštěvníky především svým jedinečným přírodním bohatstvím. Téměř celá oblast je pod ochranou NP Šumava a nachází se zde také několik státních přírodních rezervací. Přírodní krásy mohou turisté objevovat na turistických trasách a vodních cestách a také na třech naučných stezkách. Na své si zde přijdou také obdivovatelé kulturních a historických památek.

Co se týče množství, rozmanitosti druhů a většinou i kvality zařízení cestovního ruchu, zaostává sledovaná oblast za sousedními konkurenčními oblastmi příhraničních oblastí Rakouska a Německa a za oblastí levého břehu Lipna. Vzhledem k poloze oblasti v Národním parku Šumava je však masová výstavba dalších zařízení nereálná. Možnost, jak zvyšovat počet zařízení, je využití již existujících a často chátrajících objektů nebo objektů v soukromém vlastnictví.

Hlavní příležitost pro lepší konkurenceschopnost zařízení cestovního ruchu v oblasti

však představuje neustálé zvyšování kvality již existujících zařízení a rozmanitost nabídky doprovodných služeb pro jednotlivé segmenty zákazníků.

Překážkou v plném rozvoji celé oblasti je její téměř výhradní sezónní návštěvnost. Proto další opatření na podporu cestovního ruchu by měly směřovat k vytváření nabídky mimosezónních aktivit. To bude mít za následek změnu struktury zaměstnanosti ze sezónní na celoroční a dále zvýšení počtu návštěvníků. Lze také předpokládat, že pokud bude rozšířena nabídka možností využívání volného času a zkvalitněny služby zařízení cestovního ruchu, dojde i k prodloužení doby pobytu návštěvníků ve sledované oblasti. Tyto změny by znamenaly nemalé ekonomické i sociální přínosy pro celou oblast.

6. OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ

OBLASTI

Tato kapitola má za úkol přiblížit sledovanou oblast z pohledu outdoorových aktivit. První část je zaměřená na letní outdoorové aktivity, přičemž na začátku se věnuje hlavně klasickým druhům turistiky (pěší, cyklo a vodní turistika), kde jsou v jednotlivých podkapitolách popsány vybrané trasy a produkty a také služby půjčoven sportovních potřeb. Dále jsou popsány ostatní letní aktivity pro volný čas. V druhé části kapitoly je oblast popsána jako lokalita pro zimní aktivity. Podkapitoly o jednotlivých aktivitách (běžeckém a sjezdovém lyžování) mají stejnou strukturu jako výše uvedené letní aktivity.

6.1. PĚŠÍ TURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Sledovaná oblast stejně tak jako celá Šumava je rájem pro milovníky toulek přírodou. Pěší turistika představuje nejstarší aktivitu zde provozovanou a dodnes neztrácí na atraktivitě. Provozování této aktivity není omezeno ani věkem ani fyzickými schopnostmi jedince, ba ani jeho finančními možnostmi. Tato po všech stránkách nenáročná aktivita navíc skýtá mnohé přínosy jak pro fyzické a psychické zdraví člověka, tak pro finančně nenáročný a k přírodě šetrný rozvoj cestovního ruchu v oblastech.

6.1.1. TRASY DOPORUČOVANÉ PRO PĚŠÍ TURISTIKU

Následující výčet doporučených tras představuje okruhy pro pěší turistiku, které mají mezi návštěvníky největší oblibu a které využívají největšího přírodního a kulturního potenciálu oblasti. Ve sledované oblasti je poměrně hustá síť těchto tras, proto je možné vytvářet různé jiné varianty výletů, které například využívají i německé a rakouské trasy napojené na trasy na našem území.³⁸

OKOLO STOŽCE

Stožec – Nové Údolí – Krásná Hora – České Žleby – Stožec

Délka trasy: 17 km

Převýšení: 220 m

Náročnost: střední

Možnost občerstvení: Stožec, České Žleby – hotely, restaurace

Zajímavosti na trase:

³⁸ MARTAN, M.: Turistický průvodce ŠUMAVA. Freytag & Berndt, Kletr, Praha 1998. ISNN 80-85822-05-9.

- ↪ rašeliniště Spálený luh
- ↪ bývalé osady Nové Údolí a Krásná Hora
- ↪ zbytky Zlaté Stezky

Napojení na přeshraniční trasy: Trasa vede kolem dvou turistických hraničních přechodů do SRN. Prvním je přechod Nové Údolí nedaleko německé Haidmühle a druhý, přechod České Žleby – Bischofsreut, leží asi 1 km od rozcestí Mlaka.

PLEŠNÉ JEZERO

Nová Pec – Rossbach – Plešné jezero – Plechý – Rossbach – Nová Pec

Délka trasy: 18 km

Převýšení: 640 m

Náročnost: náročná trasa s dlouhým a prudkým stoupáním

Možnost občerstvení: Nová Pec (hotely, penziony a restaurace), Říjiště (sezónní bufet)

Zajímavosti na trase:

- ↪ Schwarzenberský plavební kanál
- ↪ Plešné jezero a kamenné moře
- ↪ Stifterův pomník

TROJMEZÍ

Nové Údolí – Třístoličník – Trojmezí – Plechý – Plešné jezero – Černý Kříž

Délka trasy: 25 km

Převýšení: + 620 m, - 690 m

Náročnost: náročná hřebenová trasa s velkým převýšením a kamenitým terénem na hřebeni

Možnost občerstvení: Třístoličník (německá vrcholová restaurace), Jelení Vrchy (kiosek),

Černý Kříž (sezónní kiosek)

Zajímavosti na trase:

- ↪ Schwarzenberský plavební kanál
- ↪ výhledy z Třístoličníku
- ↪ Trojmezí
- ↪ Rakouská louka
- ↪ Plechý a Plešné jezero
- ↪ Stifterův pomník

Napojení na přeshraniční trasy: Hraniční přechody do SRN jsou v Novém Údolí a na Třístoličníku, do Rakouska pak u hraničního kamene I/10. V úseku, kde je červená značka po hranici se SRN, mohou občané SRN a ČR přecházet hranice kdekoliv na značených cestách.

SCHWARZENBERSKÝ PLAVEBNÍ KANÁL

Nové Údolí – Rosenauerův pomník – Jelení Vrchy – Rosenauerova kaple – Rossbach – Nové Údolí

Délka trasy: 32 km

Převýšení: + 120 m, - 180m

Náročnost: dlouhá, ale pohodlná trasa po zpevněných lesních cestách s malým převýšením

Možnost občerstvení: Nová Pec (hotely, pensiony a restaurace), Jelení vrchy (kiosek)

Zajímavosti na trase:

➤ Schwarzenberský plavební kanál (Rosenauerova nádržka, Rosenauerova kaplička, akvadukt u Rossbachu, Říjiště - napájecí nádržka kanálu)

Napojení na přeshraniční trasy: Přes turistický hraniční přechod Nové Údolí je možné se napojit na německé turistické trasy.

ZADNÍ ZVONKOVÁ

Horní Planá – Bližší Lhota – Huťský dvůr – Zadní Zvonková – Přední Zvonková – Zadní Hamry – Horní Planá

Délka trasy: 17 km

Převýšení: 110 m

Náročnost: lehká trasa po pohodlných cestách

Možnost občerstvení: Horní Planá (hotely, pensiony a restaurace), Přední Zvonková (restaurace), Zadní Hamry (pension, kiosek, restaurace Na pastvině)

Zajímavosti na trase:

➤ Schwarzenberský plavební kanál

➤ zaniklé osady

➤ opravený kostel v Zadní Zvonkové

Napojení na přeshraniční trasy: Přes hraniční přechod Zadní Zvonková – Schöneben se lze napojit na trasy v Rakousku a udělat okruh okolo Sulzbergu. Z rozhledny Moldaublick je jeden z nejhezčích výhledů na Lipno. Prodloužení trasy je o 10 km.

6.2. CYKLOTURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI

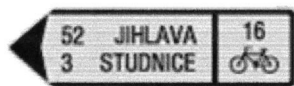
Cykloturistika zaznamenala v posledních deseti letech velký boom a stala se trendem aktivního trávení volného času a relaxace. Oblast pravého břehu Lipna a Vltavy je ideálním místem pro tento sport především proto, že svými trasami neuspokojuje jen potřebu jízdy na kole, ale také potřebu relaxace v klidném přírodním prostředí.

Regionální a lokální cyklotrasy ve sledované oblasti jsou napojeny na páteřní síť

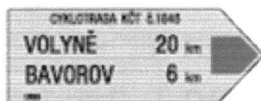
dálkových tras procházejících celým územím republiky a navazujících a mezinárodní trasy vedoucí celým kontinentem. V terénu jsou tyto trasy vyznačeny žlutými směrovými tabulemi s číslem trasy. Úseky vedoucí po účelových komunikacích a řada lokálních tras je vyznačena barevnými „pásovými“ značkami, které odpovídají doporučené metodice Klubu českých turistů (KČT). V převážné části sledované oblasti je z důvodu ochrany přírody povoleno pohybovat se jen na vyznačených trasách.

Obr. 13

směrová tabule

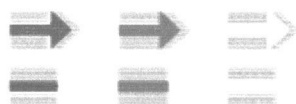
směrová tabule pásového značení

orientační tabulka

pásové značení

místní pásové značení

Příkazová značka

Zdroj: Šumava – Lipensko, Velká cykloturistická mapa. SHOCart, Praha 2005. ISBN 80-85781-95-6.

6.2.1. CYKLOTRANS – TURISTICKÝ PRODUKT PRO CYKLISTY

Obr. 14

Dopravní systém Cyklotrans je již čtvrtým rokem součástí nabídky služeb regionálního cestovního ruchu v jižních Čechách.³⁹

Základ systému, který je nejen službou pro turisty, ale také prostředkem ochrany životního prostředí, tvoří sedm barevně odlišených autobusových linek, které přepravují kromě cestujících také jízdní kola. V létě 2006 bude v provozu od 20. května do 24. září každý víkend a o letních prázdninách i v pracovní dny.

Dopravní systém Cyklotrans na svých internetových stránkách www.cyklotrans.cz prezentuje katalog s přehledem jízdních řádů linek Cyklotrans. Dále tento katalog obsahuje navazující spoje, možnosti železniční, vodní a ostatní autobusové dopravy pro cyklisty v regionu, dále nabízí množství tipů na cyklistické výlety a u vybraných cílů nechybí informace o přírodních a kulturních zajímavostech. Součástí katalogu je samozřejmě ceník služeb včetně různých slev.

Do sledované oblasti zajíždí pouze jedna linka, a to do obce Nová Pec.

³⁹ www.cyklotrans.cz

6.2.2. TRASY DOPORUČOVANÉ PRO CYKLISTY

V této kapitole jsou uvedené jen některé cykloturistické okruhy.⁴⁰ Podle mapy v příloze 2: „Cykloturistické trasy ve sledované oblasti“ je možno sestavit další různé náročné a dlouhé okruhy včetně jejich variant například propojením na příhraniční trasy.

ZE STOŽECKÉ KAPLE KANÁLEM NA PLEŠNÉ JEZERO

Obr. 15

**Stožec – Stožecká kaple – Česká Žleby –
– Nové Údolí – Schwarzenberský plavební
kanál – Plešné jezero – Nová Pec – Černý
Kříž – Stožec**

Délka okruhu: 75 km

Obtížnost: středně těžká trasa

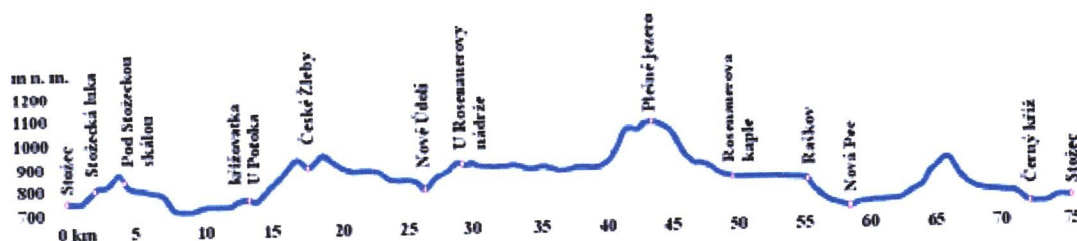
Možnost občerstvení: Stožec, Česká Žleby,
Nová Pec (penziony, restaurace),

Třístoličník (německá vrcholová restaurace), Černý Kříž (sezónní kiosky)

Zajímavosti na trase:

- ☞ Stožecká kaple
- ☞ Schwarzenberský plavební kanál
- ☞ Plešné jezero
- ☞ Stifterův památník

Obr. 176

Zdroj: www.hotel-pension.cz/cykloturistika/ (únor 2006)

ZE STOŽCE DO NĚMECKA A ZPĚT

**Stožec – Česká Žleby – Mlaka (hraniční přechod do Německa) – Bischofsreut –
– Haidmühle (hraniční přechod do ČR) – Nové Údolí – Stožec**

Délka okruhu: 20 km

⁴⁰ www.hotel-pension.cz/cykloturistika/

www.stozec.cz

Šumava a Lipensko, Jihočeské cyklotrasy II. 1 : 75 000: Geodézie ČS a.s., Praha 2001. ISBN 80-7279-173-7

Šumava – Lipensko, Velká cykloturistická mapa 1 : 75 000: SHOCart, Praha 2005. ISBN 80-85781-95-6

Obtížnost: středně těžká trasa

Možnost občerstvení: Stožec, České Žleby, Bischofsreut, Haidmühle (penziony, hotely a restaurace)

VÝCHODNÍ TROJMEZÍ

Nová Pec – Klápa – Tokaniště – Zadní Zvonková – Josefův Důl – Klápa – Raškov – Plešné jezero – rozcestí U buku – Rosenauerova kaplička – Rossbach – Nová Pec

Délka trasy: 37 km

Obtížnost: středně těžká trasa

Možnost občerstvení: Nová Pec (penziony a restaurace), Říjiště (sezónní kiosky)

Zajímavosti na trase:

- ↪ Schwarzenberský plavební kanál
- ↪ osada Zadní Zvonková (kostel)
- ↪ Rosenauerova kaplička
- ↪ Plešné jezero a kamenné moře

Možnost napojení na přeshraniční cyklotrasy: hraniční přechod do Rakouska

Zadní Zvonková – Schöneben

KOLEM DOBRÉ

Stožec – České Žleby – Dobrá – kolem Vltavského luhu, okolo vrchu Stožec – Stožec

Délka trasy: 18 km

Obtížnost trasy: lehká trasa

Možnost občerstvení: Stožec, České Žleby (penziony, restaurace), Dobrá (penzion, restaurace)

Zajímavosti na trase:

- ↪ architektura v Dobré
- ↪ Vltavský luh

6.2.3. SLUŽBY PŮJČOVEN SPORTOVNÍCH POTŘEB PRO CYKLISTY

Pro všechny trasy ve sledované oblasti je doporučen typ kola spíše do terénu než na silnici, tzv. crossové (trekking) nebo horské kolo (MTB).

V obci Stožec mohou zájemci celoročně využít možnosti půjčit si horská kola v místní půjčovně sportovních potřeb „Monty“ (kontakt: 338 335 151). Další půjčovna kol je v Nové Peci, dům č.p. 73. Majitelem je Martin Keltner.

Většina návštěvníků přijíždí do oblasti se svým kolem, co jim zde však schází jsou

servisní služby. Na některých místech podél tras by měly být vystavěné alespoň malé samoobslužné servisní stanice.

6.3. VODNÍ TURISTIKA VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Tradice vodní turistiky u nás sahá až do 30. let 20. století. Je jako forma rekreace velmi atraktivní a dobře dostupná pro většinu populace. Podle M. Bílého, B. Kračmara a P. Novotného (2001) je nejdůležitější skutečností, odlišující pohyb na vodě od ostatních sportovních a rekreačních aktivit, fenomén vodního prostředí. Ve spojení s vodním prostředím dochází u člověka k výrazné pozitivní stimulaci psychické složky.

Sledovaná oblast je častou cílovou destinací příznivců tohoto druhu turistiky.⁴¹ Splavné úseky Vltavy v této oblasti se vyznačují klidným a pomalým tokem s mnohými meandry a téměř nedotčenou přírodou v okolí. Tyto výhody jsou lákadlem především pro rodinnou dovolenou, kdy ke splouvání není třeba žádných speciálních dovedností a zkušeností, a turista tak může obdivovat krásy zdejší přírody.

6.3.1. ÚSEKY VHODNÉ PRO VODNÍ TURISTIKU

Tři ze čtyř tras pro vodní turistiku ve sledované oblasti prochází I. zónou, případně klidovým územím NP Šumava, tzv. Vltavským luhem. Ochrana přírody v těchto oblastech je důvodem stanovení povolených splavných úseků řeky a doby, kdy je možné řeku sjíždět. Čtvrtý úsek leží v CHKO Šumava a platí pro něj běžná vodácká pravidla.

Úseky Vltavy ležící v NP Šumava ve sledované oblasti:

↪ Lenora – Soumarský most

↪ Soumarský Most – Pěkná

↪ Pěkná – Nová Pec

↪ Nová Pec - Lipno

Základní údaje:

↪ klidný meandrující tok

↪ obtížnost ZW - téměř stojatá nebo jen líně proudící voda

↪ délka trasy: Lenora – Soumarský Most: 6 km, Soumarský M. – Nová Pec: 27 km

⁴¹ www.votus.cz

www.npsumava.cz

www.sweb.cz/soumarak/

www.ingetour.cz

BÍLÝ, M., KRAČMAR, NOVOTNÝ, P.: Kanoistika. Grada Publishing, Praha 2001. ISBN 80-247-9050-5

Povolená doba sjíždění:

První tři úseky jsou sjížděné od 1.5. do 31.10 v době od 8:00 do 19:00 hod., přičemž od poloviny června do poloviny srpna je na úseku Pěkná – Nová Pec doba prodloužena do 20:00 hod.

Nástupní místa:

➤ Lenora, Soumarský Most, most u Pěkné

Odpočinková místa:

➤ železniční most u osady Dobrá, most u Pěkné, Nová Pec

Výstupní místa:

➤ most u Pěkné, Nová Pec, Lipno

Popis splavných úseků řeky může zájemce najít na stránkách NP Šumava (www.npsumava.cz) a aktuální informace o splouvání poskytuje Informační středisko Stožec na telefonním čísle 388 335 014.

6.3.2. SLUŽBY PŮJČOVEN LODÍ

Ve sledované oblasti se nacházejí tři půjčovny lodí, z nichž jedna má dvě stanoviště v oblasti dvě stanoviště. Do ceny zapůjčení lodí všechny půjčovny zahrnují také zapůjčení vybavení (pádla, vesty, nepromokavý vak) a dopravu lodí z určených výstupních míst zpět do místa půjčovny.

LENORA – VOTUS

Půjčovnu lodí v Lenoře provozuje společnost VoTus se sídlem v Českých Budějovicích a dále provozuje i stanoviště na Soumarském Mostě. Půjčovna nabízí kanoe a kajaky. Ceny zapůjčení lodí včetně vybavení a jejich zpětné dopravy do místa půjčovny jsou uvedeny v tab. 5.

Tab. 5

Trasa	Délka	Kánoe	Kajak
Lenora - S. Most	4 km	400,- Kč	250,- Kč
Lenora - Pěkná	20 km	750,- Kč	500,- Kč
Lenora - Nová Pec	30 km	900,- Kč	600,- Kč
S. Most - Pěkná	16 km	750,- Kč	400,- Kč
S. Most - Nová Pec	26 km	800,- Kč	500,- Kč

zdroj: www.votus.cz/pujcovna_lenora.php

Kontakt: tel.: 606 782 027

SOUMARSKÝ MOST – AMK VOLARY

V tábořišti Soumarský Most, jehož provozovatel je sdružení AMK Volary se nachází i půjčovna lodí, kde je možné si pronajmout kanoe a kajaky.

Cena za půjčení dvoumístné lodi je 450 Kč/den a 550 Kč/den za půjčení lodi třímístné. Kontaktovat půjčovnu je možné na telefonu 603 935 244.

PŮJČOVNA LODÍ INGE

Společnost INGE provozuje v obci Lenora půjčovnu lodí, ve které je možno zapůjčit kanoe, kajaky a rafty. Kontaktovat půjčovnu je možné na telefonním čísle 380 746 139 nebo na internetových stránkách www.ingetour.cz.

Tab. 6 Ceny za jednodenní výlet na osobu

Start	Cíl	Délka (km)	Kč za osobu
Lenora	Soumarský most	7	200,-
Lenora	Pěkná	22,5	350,-
Lenora	Nová Pec	32	550,-

zdroj: www.ingetour.cz (březen 2006)

Vedle jednodenních výletů nabízí půjčovna INGE i různé vícedenní programy. Také je možné smluvit si doprovod instruktora (200,- Kč za osobu a den).

6.4. OSTATNÍ LETNÍ OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ OBLASTI

IN-LINE SKATING

In-line bruslení je nový trend posledních let. Stává se stále oblíbenější aktivitou mnoha lidí všech věkových kategorií i fyzické kondice. C. Miller a B. Curtis (1998) spatřují výhody této aktivity v tom, že je to sport s nízkým počtem úrazů, umožňující aerobní i anaerobní činnost organismu, posilující kardiovaskulární soustavu, spalující tuky, a posilující svalstvo celého těla a na rozdíl od jiných sportů není finančně náročný.

TRASA STOŽEC – NOVÁ PEC

Nejvhodnější šumavská trasa pro jízdu na in-line bruslích je právě ve sledované oblasti, a to mezi obcemi Stožec a Nová Pec. Tento zhruba osmnáctikilometrový úsek je pro tuto aktivitu vhodný především pro svůj hladký asfaltový povrch a rovinný reliéf. Navíc vede krásnou přírodou kolem Mrtvého luhu, tedy I. zónou NP Šumava. Na trase leží osada Černý Kříž se železniční zastávkou a pensionem s restaurací. Určitá nevýhoda je spatřována ve skutečnosti, že trasu na několika místech křížuje železnice.

Určitou překážkou k plnému využívání této trasy bruslaři je také nemožnost zapůjčení in-line bruslí a chráničů v půjčovnách sportovních potřeb přímo sousedící s trasou. Nejbližší půjčovna, která tyto služby poskytuje je ve sportovním areálu Lipno.

NA VOZÍČKU PO ŠUMAVĚ

Jelení Vrchy – Rosenauerova kaplička – Jelení Vrchy

Správa národního parku Šumava vytvořila produkt, jehož cílem je umožnit vozičkářům navštívit krásy Šumavy.⁴² Tento výlet je také vhodný například pro rodiny s dětskými kočárky.

Výchozím bodem je parkoviště Jelení Vrchy před dolním portálem tunelu. Parkoviště je však pro následný pohyb na vozičku umístěno nevhodně na svahu, proto je doporučeno vystoupit a nastoupit již u kanálu pod svahem.

Trasa má velmi vhodný profil i povrch a její atraktivnost je dána také polohou podél nově opraveného úseku kanálu. Cesta je zároveň i cyklotrasa, ale díky přehlednému a rovinnému charakteru trasy by nemělo docházet ke kolizím s cyklisty.

Délka trasy: 5 km

Náročnost: lehká, profil: rovina, do 2 %

Povrch trasy: mírně hrubý (písková cesta, hrubší asfalt, dřevěný chodník)

Možnost občerstvení: Jelení Vrchy (kiosek)

KOUPÁNÍ

Sledovaná oblast nepatří mezi oblasti vyhledávané milovníky celodenního slunění a koupání. I když řeka Vltava ohraničuje celou severovýchodní část oblasti, její převážná část náleží pod ochranu Národního parku Šumava, a tudíž je do těchto míst vstup zakázán. Úseky řek, které neleží v 1. zóně NP slouží spíše k rychlému osvěžení kolem jdoucích nebo jedoucích turistů.

Prakticky jediné koupaliště s patřičným zázemím je na břehu Vltavy před začátkem Lipenské přehrady a to v kempu v Nové Peci, významném místě vodácké turistiky.

VYJÍŽDKY NA KONÍCH

V obci České Žleby je nabízena možnost vyjíždky na koních. Tato nabídka je vázána na telefonickou domluvu s majitelkou paní Wolfovou (kontaktní telefon: 728 822 217).

SPORTOVNÍ AREÁLY A HŘIŠTĚ

Budování areálů a hřišť není prioritou pro subjekty zabývající se rozvojem cestovního ruchu v oblasti. Výstavba větších hřišť a sportovišť představuje zásah do přirozeného rázu krajiny. V obcích České Žleby, Stožec i Nová Pec se nacházejí volejbalová hřiště a několik víceúčelových sportovních ploch menší rozlohy. Některé z nich jsou ovšem majetkem ubytovacích zařízení, tudíž veřejnosti nepřístupné.

⁴² www.npsumava.cz

RYBAŘENÍ

Rybaření na Vltavě je povolené s určitými omezeními, protože převážná část řeky leží v 1. zóně NP Šumava. Rybáři se mohou stejně jako turisté pohybovat jen po vyznačených cestách. Přístup k řece je povolen v úseku od železničního přejezdu pod Lenorou až k ústí potoka Olšinky jen z levého břehu. Od vtoku Jedlového potoka až k bezejmennému levostrannému přítoku (pod Dobrou) je přístup jen z pravého břehu, dále až k železničnímu mostu Volary - Černý Kříž je přístup jen z levého břehu. Výstup na opačný břeh je zakázán. V ostatních úsecích je přístup k řece z obou břehů.

V okolí Nové Pece se nabízí rybářům lov především v množství rákosových ostrůvků, kde je možné ulovit štika, okouna, kapra, cejna a další ryby.⁴³

6.5. ZIMNÍ OUTDOOROVÉ AKTIVITY VE SLEDOVANÉ

OBLASTI

Zimní sezóna se svou návštěvností a významností pro cestovní ruch v oblasti stále přibližuje k hlavní letní sezóně. Rozšířením nabídky produktů zimních outdoorových aktivit je možné výrazně přispět k celoročně vyrovnanější návštěvnosti oblasti.

Následující kapitola shrnuje nabídku produktů cestovního ruchu pro zimní období.⁴⁴

6.5.1. VYBRANÉ TURISTICKÉ PRODUKTY PRO ZIMNÍ AKTIVITY

SKITRANS

Jedním z turistických produktů nabízených již třetím rokem v Jihočeském kraji jsou služby ČSAD Jihotrans, které pod názvem Skitrans provozují pravidelné autobusové linky spojující metropoli jižních Čech s nejvýznamnějšími sjezdařskými i běžeckými areály.

Přínos první ze dvou linek procházející sledovanou oblastí spočívá v přepravě turistů z Českých Budějovic, Prachatic a Volar do Nové Pece, tedy do nástupního místa pravidelně strojově upravovaných běžeckých tras, a zpět. Cena spoje České Budějovice – Nová Pec je 80,- Kč. Tuto linku mohou také využít turisté ubytovaní v okolí Nové Pece a za 18,- Kč se nechat dopravit do nejlepšího lyžařského areálu v této části Šumavy

⁴³ www.sportovnirybolov.cz

⁴⁴ www.jihotransa.cz/skitrans/

SOUMAR, L., BOLEK, E. Běh na lyžích

www.bilastopa.cz

www.skiklubvolary.net

www.sumavanet.cz

www.hochficht.at

a Bavorského lesa – Hochfichtu na rakouské straně vrcholu Smrčina.

Tab. 7: Jízdní řád skitrans linky České Budějovice – Hochficht

České Budějovice - Prachatice, Volary, Zadní Zvonková, Hochficht									
Přepravu zajišťuje: ČSAD Jihotrans a.s., Pekárenská 77, České Budějovice									
	1	km	Tč			2			
...	6.00	0	1	od	České Budějovice, aut. nádr.	př	...	19.30	...
...	7.00	46	2		Prachatice, aut.nádr.		...	18.30	...
...	7.10	52	3		Libínské sedlo		...	18.20	...
...	7.25	65	4		Volary, aut.nádr.		...	18.05	...
...	7.45	81	5		Nová Pec		...	17.45	...
...	8.00	95	6		Zadní Zvonková, CLO		...	17.30	...
...	8.30	110	7	př	Hochficht, Skigebiet	od	...	17.00	...
Spoje jedou v sobotu, neděli a státem uznané svátky Linka je provozována od 25.12.2005 do 2.4.2006 Nejede 24.12. a 1.1.									

zdroj: www.jihotransa.cz/skitrans/ (březen 2006)

Druhá linka procházející sledovanou oblastí spojuje města na trase z Českých Budějovic s obcí České Žleby a dále pokračuje přes hraniční přechod Strážný do nedalekého německého lyžařského areálu u obce Mitterdorf, kde se mimo sjezdařského areálu nachází i rozsáhlá síť upravovaných běžeckých tras.

Tab. 8: Jízdní řád skitrans linky České Budějovice – Mitterdorf

České Budějovice – Prachatice – Volary – České Žleby - Mitterdorf									
Přepravu zajišťuje: ČSAD Jihotrans a.s., Pekárenská 77, České Budějovice									
	1	km	Tč			2			
...	7.00	0	1	od	České Budějovice, aut. nádr.	př	...	19.15	...
...	8.00	46	2		Prachatice, aut.nádr.		...	18.15	...
...	8.10	52	3		Libínské sedlo		...	18.05	...
...	7.25	65	4		Volary, aut.nádr.		...	17.50	...
...	8.45	81	5		České Žleby		...	17.30	...
...	9.15	110	7	př	Mitterdorf	od	...	17.00	...
Autobus jede každou sobotu od 07.01. do 25.3.2006									

zdroj: www.jihotransa.cz/skitrans/ (březen 2006)

S DOPROVODEM STRÁŽCE NÁRODNÍHO PARKU K PLEŠNÉMU JEZERU

Správa NP a CHKO Šumava nabízí různé jednorázové akce a programy. Jedním z nich je výlet s názvem „S doprovodem strážce Národního parku k Plešnému jezeru“. Podstatou této akce je nejen výlet na běžkách, ale také odborný výklad na téma NP v zimě. Zájemci se scházejí v Nové Peci a spolu se strážcem NP Šumava se vydají k 7 km vzdálenému Plešnému jezeru. Trasa zpět již probíhá individuálně.

6.5.2. BĚH NA LYŽÍCH

Podle Soumara, L. a Bolka, E. (2001) je běh na lyžích vhodný rodinný sport. Jednou z nejlepších věcí na běhu na lyžích je, že je může provozovat každý člověk bez ohledu

na věk a zkušenosti. Běh na lyžích je komplexní pohybová aktivita, která klade nároky na činnost mnoha tělesných orgánů.

Ve sledované oblasti je běh na lyžích hojně provozovanou, ale bohužel také jedinou zimní outdoorovou aktivitou. Kvalita úpravy povrchu běžeckých tras výrazně stoupla, a to především díky nové rolně, která byla v roce 2005 zakoupena s pomocí finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.

I přes své ideální přírodní podmínky a dostačující síť kvalitně upravených tras, nedosahuje oblast takové návštěvnosti jako podobně vybavené oblasti například v okolí Kvildy. Důvodem tohoto je především stále malé povědomí turistů o oblasti jako destinace běžeckého lyžování. Tento problém napraví jen dostatečná a cílená propagace oblasti.

6.5.2.1. BÍLÁ STOPA NA ŠUMAVĚ

Mezi aktivity projektu Bílá stopa patří koordinace údržby lyžařských stop, propagace lyžařských stop v regionu Šumava a také provoz internetových stránek www.bilastopa.cz. Ty poskytují aktuální informace o běžeckých trasách a jejich údržbě, o stavu sněhové pokrývky, dále nabízí tipy na výlety na lyžích včetně mapové dokumentace aj.

PROJEKT „PŘISPÍVÁM NA ÚPRAVU BĚŽECKÝCH STOP“

Od roku 2001 existuje výzva, jejímž iniciátorem byla Správa NP a CHKO Šumava, „Přispívám na údržbu běžeckých stop“ pro ty, kteří chtějí přispět na údržbu lyžařských stop. Každý, kdo se rozhodne přispět má možnost si zakoupit speciální odznak a tím přispěje na údržbu v místě, kam nejvíce jezdí.

Prodejní cena odznaku je 100,-Kč a je k dostání v informačním střediscích na Šumavě, na obecních úřadech na dalších označených místech v obcích na Šumavě.

Příspěvky – sponzorské dary na údržbu lyžařských stop jsou oceňovány certifikáty „Bílá stopa na Šumavě“

Obr. 17

 1-3 tisíce Kč	bronzový certifikát
 3-10 tisíce Kč	stříbrný certifikát
 10-20 tisíce Kč	zlatý certifikát
 20 tisíc Kč a výše	diamantový certifikát

Výtěžek za první tři druhy certifikátů zůstává celý jednotlivým obcím, výtěžek z „diamantového“ certifikátu bude dle návrhu rozdělen na celou Šumavu.

6.5.2.2. DOPORUČENÉ TRASY PRO BĚŽECKÉ LYŽOVÁNÍ

V kapitole jsou vypracovány jen některé doporučované okruhy pro běžecké lyžování. Jiné varianty těchto výletů je možné sestavit podle mapy v příloze 3: Běžecké turistické trasy ve sledované oblasti.

6.5.3. SJEZDOVÉ LYŽOVÁNÍ A SNOWBOARDING

Sledovaná oblast nepatří mezi oblasti vyhledávané návštěvníky za účelem sjezdového lyžování či snowboardingu. Kromě jediné výjimky – vrcholu Smrčina – nenabízí oblast příliš vhodné přírodní podmínky pro tyto aktivity.

6.5.3.1. LYŽAŘSKÉ AREÁLY

V oblasti se nacházejí dva malé lyžařské areály, vhodné spíše začátečníky a děti.

LYŽAŘSKÝ AREÁL SKI CLUBU ŠUMAVA VOLARY U ČESKÝCH ŽLEBŮ

Lyžařský areál na jihovýchodním svahu Radvanovického hřbetu tvoří dvě hlavní sjezdové tratě, které jsou pravidelně strojově upravovány a které jsou vhodné zejména pro rodiny s dětmi a školní lyžařské výcviky. Nachází se zde i několik neupravovaných tratí vhodných nejen pro lyžaře, ale i snowboardisty.

Nadmořská výška: 920 – 990 m

Počet vleků: 2

Délka vleků: 400 m

Ceny jízdného: 190,- Kč (cena pro dítě za den); 250,- Kč (cena pro dospělého za den)

Ski půjčovna lyžařského vybavení: kontakt: 723 510 041

Další služby: občerstvení v areálu, parkoviště

SKIAREÁL STRÁŽNÝ

Počet vleků: 3

Délka vleků a převýšení: 250 m (převýšení 45 m), 300 m (převýšení 50 m) a 500 m (převýšení 140 m)

Otevírací doba:

1. vlek: každý den 9-12, 13-16, 18-20:30 hod.

2. vlek: v sobotu a v neděli 10-16 hod.

3. vlek: v sobotu a v neděli 9-16 hod.

Půjčovna lyžařského vybavení: ano

Další služby: neplacené parkoviště, občerstvení

6.5.3.2. SMRČINA – HOCHFICHT

Vrchol s českým názvem Smrčina a německým Hochficht protíná hranice ČR a Rakouska ve výšce 1332 metrů nad mořem. Celá oblast na českém území je pod ochranou NP Šumava. Svah na rakouské straně je díky velkému lyžařskému areálu významná destinace cestovního ruchu. Areál nabízí 13 každodenně upravovaných sjezdovek, dětské vleky a snowboard parky. Pro návštěvníky jsou zde zřízeny restaurace

a kiosky, velké parkoviště a v nedaleké vesnici se nachází půjčovna sportovních potřeb.

Již mnoho let probíhá diskuse o zřízení podobného areálu i na české straně Smrčiny, který by byl propojen s areálem Hochficht. Tak by vznikl největší lyžařský areál v oblasti od Alp ke Krkonošům. Zastánci této myšlenky založili spolek, který se snaží podpořit tento projekt. V minulosti proběhlo několik akcí na jeho podporu, dále byly sepisovány petice a probíhala různá vyjednávání. Avšak i přes masivní podporu ze strany veřejnosti nedošlo k schválení projektu. Silný nátlak z řad odpůrců této myšlenky, kterými jsou hlavně ochránci přírody a různí ekologičtí aktivisté, měl vždy za následek odložení dalších jednání či dočasné zamítnutí projektu. V současné době další vývoj v otázce zřízení areálu stagnuje.

SHRNUTÍ NABÍDKY OUTDOOROVÝCH AKTIVIT VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Téměř veškerý cestovní ruch letní sezóny ve sledované oblasti je zaměřen na klasické formy turistiky, tedy pěší turistiku, cykloturistiku a vodní turistiku, pro které oblast nabízí kvalitní a rozsáhlou síť turistických tras. Nedostatky v nabídce letních outdoorových aktivit mohou být spatřovány hlavně v absenci jiných možností využití volného času. Zde mohou poskytnout inspiraci konkurenční, podobně zaměřené oblasti, které nabízejí mnohé další možnosti vyžití v přírodě bez škodlivých zásahů do ní. Je to například lukostřelba, nordic walking (chůze se speciálními holemi a v zimě navíc se sněžnicemi), minigolf aj.

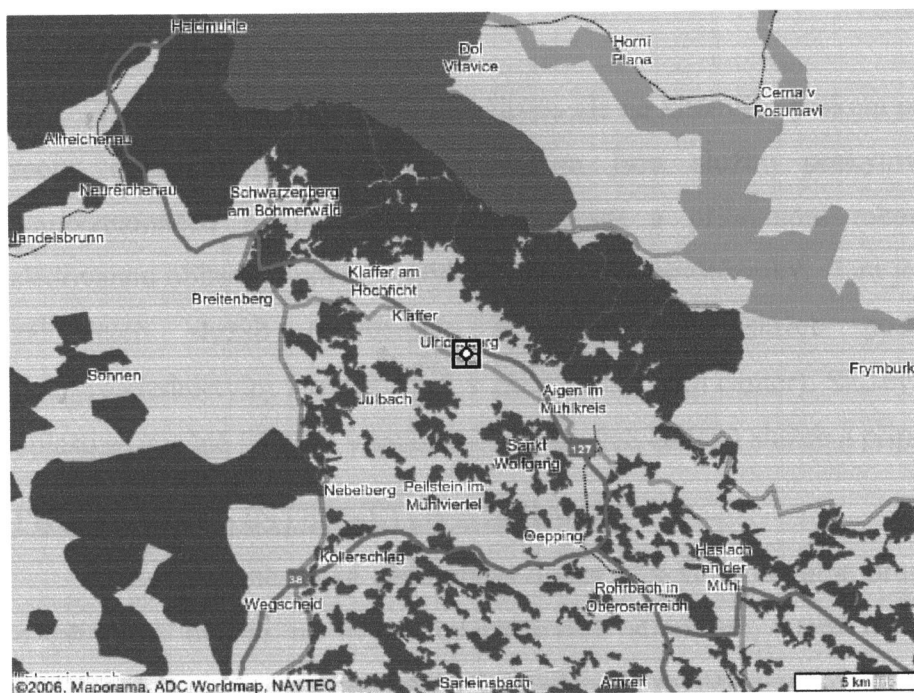
V období zimní sezóny patří sledovaná oblast mezi regiony se vzrůstající návštěvností, což je dáno převážně díky vhodnosti přírodních podmínek oblasti a pravidelně strojově upravovaným běžeckým stopám. Přesto zde na poli cestovního ruchu zatím není plně využíváno jeho potenciálu. Cestovní ruch není tak rozvinutý jako v ostatních již v minulosti přístupných oblastech Šumavy, což je dáno převážně nedostatečným povědomím potencionálních návštěvníků o možnostech zimní dovolené v této destinaci. Nevýhodou oblasti i nadále zůstává omezenost nabídky druhů zimních aktivit. Kromě dvou malých areálů pro sjezdové lyžování je zde běh na lyžích jediným možným způsobem aktivního vyžití.

7. SROVNÁNÍ SLEDOVANÉ OBLASTI **SE SOUSEDNÍMI OBLASTMI V RAKOUSKU** **A NĚMECKU**

Cílem této kapitoly je na základě shromážděných informací z tištěných materiálů, internetových zdrojů a na základě vlastního pozorování vymezit hlavní oblasti cestovního ruchu (nabízené služby, propagace apod.), které představují konkurenční výhodu příhraničních oblastí v Německu a Rakousku a které by byly aplikovatelné na sledovanou oblast, čímž by přispěly k rozvoji cestovního ruchu.

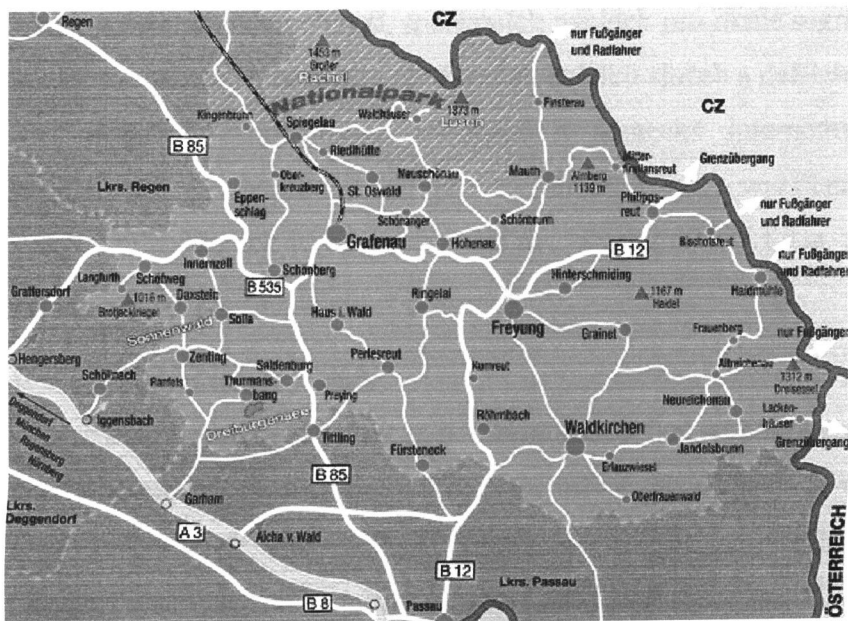
Rakouská oblast sousedící se sledovanou oblastí v České republice náleží do správního celku Mühlviertel. Pro účely srovnání se tato práce soustředí na menší oblast Bavorského lesa (Böhmerwald) a okolí. Střediska této oblasti jsou obce Aigen, Ulrichsberg, Klaffer a Schwarzenberg am Böhmerwald.

Obr. 18

Zdroj: www.oberoesterreich.at/ulrichsberg

Rovněž v německé oblasti byly shromažďovány informace o části Bavorska, která přímo sousedí se sledovanou oblastí, konkrétně o oblasti Dreiländereck Bayerischer Wald se středisky Freyung a Waldkirchen.

Zdroj: www.dreilaendereck-bayerischer-wald.de.

Potenciál přírodních předpokladů německé a rakouské oblasti je srovnatelný s potenciálem sledované oblasti u nás. Terén v oblastech je hornatý, ideální pro letní i zimní formy klasické turistiky.

Přírodní předpoklady jsou důležitým, ale ne klíčovým prvkem pro rozvoj cestovního ruchu oblastí. Tímto klíčovým prvkem jsou služby poskytované návštěvníkům. Nejvýznamnější rozdíl mezi českou oblastí a příhraniční rakouskou a německou sledovanou oblastí je právě v nabídce služeb pro návštěvníky. Tím je míněno jak nabídka základních služeb (ubytovací, stravovací) tak služeb poskytování informací (jak prostřednictvím internetu, tak v síti informačních center). Služby rakouské i německé oblasti se značně liší také v množství nabízených balíčků služeb a připravených programů.

PROPAGACE - INTERNETOVÉ STRÁNKY

Rakouská i německá příhraniční oblast poskytuje detailně propracované informace o příslušné oblasti na svých internetových stránkách, které jsou často vypracované i v anglickém jazyce. Tyto stránky jsou obvykle rozdělené do dvou částí, a to na nabídku letních aktivit a zimních aktivit. Na jedné adrese tak může návštěvník získat kompletní výčet ubytovacích zařízení rozdělených podle druhů, stravovacích zařízení, roční přehled událostí a akcí konaných v oblasti, seznam půjčoven sportovních potřeb, kontakty na informační centra, seznam všech tras pro pěší turistiku i cykloturistiku, tras pro běžecké lyžování, přehled všech sportovních i kulturních nabídek, a mnoho dalších informací.

Významnou službou, které tyto stránky nabízejí je možnost rezervace ubytování on-line. A dále také možnost zdarma si objednat tištěné materiály z obsáhlé nabídky

propagačních a mapových materiálů týkajících se například ubytování a stravování, sportovních možností oblasti, speciálních nabídek pro různé segmenty návštěvníků (dětské, seniorské nabídky), přehledu nabízených balíčků služeb a dalších.

Podobně propracované rakouské a německé internetové stránky je možné si prohlédnout například na adresách www.oberoesterreich.at/ulrichsberg, www.dreilaendereck-bayerischer-wald.de, www.muelviertel.at a www.freyungurlaub.de. Jejich ukázky jsou vytištěné v příloze 4.

INFORMAČNÍ CENTRA

Síť informačních center je poměrně hustší než na české straně. Informační centra se nacházejí prakticky v každém, i malém, městě. Navíc ještě u významnějších nástupních míst turistických tras mívají jakési samoobslužné stanice s kompletní nabídkou propagačních materiálů.

UBYTOVACÍ SLUŽBY

Zatímco česká sledovaná oblast nabízí ubytovací služby o relativně dostatečné kapacitě, přijatelné ceně a standardní kvalitě, rakouská i německá oblast zachází ve své nabídce ubytovacích služeb mnohem dál.

Vedle členění ubytovacích zařízení na druhy (hotely, penziony, ubytování v soukromí, kempy apod.) nabízejí zahraniční oblasti ubytovací zařízení zaměřené na určitý segment zákazníků. Tyto tématicky zaměřená zařízení uspokojují speciální požadavky návštěvníků. Nejčastěji se mezi nimi vyskytují ekofarmy, zařízení vhodné pro rodiny s malými dětmi nebo naopak pro seniory. Samozřejmě jsou vhodné prostory pro sportovní vybavení.

NABÍDKA PROGRAMŮ

Ubytovací zařízení bývají často spoluorganizátory vytváření různých tematických programů. Návštěvníkovi je nabídnut program sestavený nejčastěji na základě určitého druhu pohybové aktivity. V ceně programu je zahrnuto ubytování v jednom nebo více zařízeních, propagační materiály a často i doplňkové sportovní vybavení jako jsou batohy, nádoby na vodu apod. Do některých programů jsou zahrnuty služby průvodce nebo sportovního instruktora. V opačném případě obdrží zákazník tištěné materiály s přesným popisem tras výletů včetně výkladu o zajímavostech na trase a v okolí. Často bývá též nabídnuta nonstop telefonní služba, prostřednictvím které mohou kontaktovat ubytovatele v případě problémů během výletu.

Příhraniční sledované oblasti dále nabízejí různé výukové programy specializované na výuku techniky konkrétní pohybové aktivity. Příkladem je dvoudenní program výuky

klasického běhu na lyžích nebo základy jízdy na in-line bruslích, obojí pod vedením školeného instruktora.

NABÍDKA SPORTOVNÍCH MOŽNOSTÍ

Zatímco nabídka sportovních možností ve sledované oblasti u nás je hlavně soustředěna na klasické formy turistiky (pěší, cyklo a vodní turistika a v zimě běh na lyžích), v sousedních příhraničních oblastech je mnohem rozmanitější.

Mnoho nových druhů sportů využívá stávající trasy, což dovoluje bez výrazného zvyšování nákladů a zatěžování životního prostředí vytvářet nové možnosti pro vyznavače aktivního odpočinku. Novým trendem ve světě se stává tzv. nordic walking, představující chůzi libovolné intenzity za pomoci speciálních holí. V rakouské i německé příhraniční oblasti vznikly specializované nordic walking centra, které přilákaly mnoho nových turistů.

Jiná outdoorová aktivita, která si již v minulosti našla své místo mezi trendy a stále více získává na popularitě je in-line bruslení a nordic blading (in-line bruslení s pomocí dlouhých holí). Pro tyto aktivity jsou vhodné asfaltové cesty se zákazem vjezdu motorovým vozidlům a s nepříliš kopcovitým profilem.

K dalším letním aktivitám, které se objevují v nabídkách příhraničních oblastí patří jízda na koni, plážový volejbal, fotbal, golf, tenis, bobová dráha, sportovní létání, skákání s padákem, asfaltový curling, výlety na motorkách a lukostřelba.

Dominantou zimních radovánek je stejně jako v české sledované oblasti běh na lyžích. Právě v podmínkách pro běh na lyžích se česká oblast nejvíce přibližujeme úrovni kvality běžeckých tras příhraničních oblastí. Prvotřídní kvalita německých a rakouských tras je dána především jejich každodenní strojovou úpravou a také větší šířkou, díky které si na své přijdou i vyznavači volného stylu, tedy tzv. bruslení na lyžích. Některé běžecké trasy jsou také využívány pro jízdu se psím spřežením.

Zimní alternativou nordic walkingu je chůze terénem se sněžnicemi, pro které byl na některých stávajících běžeckých trasách v Německu a Rakousku vyhrazen a speciálně upraven pruh vedle stopy. Tento druh pohybu je opět jako letní nordic walking vhodný pro všechny věkové i výkonnostní kategorie návštěvníků.

V oblasti sjezdového lyžování česká sledovaná oblast se svými dvěma menšími sjezdovkami výrazně zaostává. V Rakousku, přímo na hranicích s ČR leží významný sjezdařský areál Hochficht (viz kapitola 7.6.3. Sjezdové lyžování a snowboarding), který je rájem jak pro lyžaře tak snowboardisty a navíc si zde návštěvník může vyzkoušet sánkařskou dráhu. Za zmínku stojí, že případně vybudovaný lyžařský areál na českém svahu by měl lepší přírodní předpoklady než svah rakouský. To je dáno jednak větší délkou českého svahu, tak jeho orientací na sever díky čemuž se na něm déle udrží sníh.

Menší, avšak také velice oblíbené středisko sjezdového lyžování a snowboardingu je u obce Mitterdorf asi 7 km od česko-německého hraničního přechodu Strážný.

Obr. 20: Lyžařský areál Hochficht

Obr. 21: Lyžařský areál Mitterdorf

Zdroj: www.jihotrans.cz/skitrans/, (leden 2006)

SHRNUTÍ SROVNÁNÍ SLEDOVANÉ OBLASTI SE SOUSEDNÍMI OBLASTMI V RAKOUSKU A NĚMECKU

Rozdíly v aktivaci potenciálu příhraničních oblastí a sledované oblasti jsou dány jednak již historickým vývojem oblastí. Zatímco česká příhraniční oblast byla od 50. let až do roku 1989 součástí pohraničního pásma, čímž zde byl znemožněn jakýkoli rozvoj cestovního ruchu, v zahraničí v té době docházelo k cílenému rozvoji cestovního ruchu.

Dnes, 17 let po pádu totalitního režimu, by měly české regiony již mít dostatek zkušeností a znalostí k dosažení úrovně cestovního ruchu srovnatelné se západními sousedy. V době, kdy mají destinace cestovního ruchu v naší zemi přístup k financím z fondů EU a neomezené možnosti spolupráce na všech úrovních, již důvody zaostávání v oblasti cestovního ruchu mohou být jen v nedostatečném využití existujících příležitostí.

Klíčem k využití těchto příležitostí je především motivace všech zainteresovaných subjektů k učení se, získávání nových zkušeností, vzájemné spolupráci a v neposlední řadě také invenci.

Příhraniční německé a rakouské oblasti nabízejí inspiraci pro rozvoj cestovního ruchu především v oblasti širě nabízených produktů cestovního ruchu, které byly vytvořeny na základě spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu a které jsou vhodně propagované jak na internetových stránkách tak v husté síti informačních center. Na základě této nabídky sportovních aktivit jsou za spolupráce poskytovatelů služeb cestovního ruchu vytvářeny ucelené programy určené různým segmentům zákazníků.

8. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

8.1. METODICKÝ POSTUP

Definování cílů výzkumu

Při sběru primárních dat byla použita metoda dotazování. Před vlastním sestavením dotazníku bylo nutné nejprve stanovit cíl výzkumu. Cílem primárního výzkumu v terénu bylo provést analýzu po stránce kvality služeb, cenové hladiny a návštěvnosti vymezeného regionu. Dále byly definovány problémy a otázky, které měl výzkum objasnit. Otázky byly definované tak, aby bylo možné zjistit strukturu návštěvníků v oblasti, míru jejich spokojenosti s nabídkou sportovních aktivit a doprovodné infrastruktury z hlediska kvality, pestrosti a ceny v dané oblasti a v neposlední řadě i návštěvníkovi zvyklostí, přání a názory na konkrétní problémy. Zpracované odpovědi na tyto otázky a návrhy na řešení konkrétních problémů jsou hlavním přínosem výzkumu.

Metoda a technika sběru dat

Konkrétně bylo použito metody osobního dotazování, jež je založena na přímé komunikaci s respondentem, což je, díky možné přímé zpětné vazbě mezi tazatelem/tazatelkou a respondentem, hlavní výhodou této metody. Další výhodou je také relativně vysoká spolehlivost získaných údajů a poměrně snadné zpracování výstupů za pomoci výpočetní techniky. Nevýhoda metody je naopak spatřována v její vysoké náročnosti na čas a organizaci a v poměrně vysokých nákladech.

Určení velikosti vzorku, lokalit a časového rozmezí dotazování

Základní soubor pro účely tohoto šetření byl tvořen turisty a jednodenními návštěvníky, kteří tráví svůj volný čas ve vymezené oblasti, za účelem rekreace a provozování outdoorových sportovních aktivit. Dotazník byl koncipován i pro rezidenty, ale po vyhodnocení bylo zjištěno, že se mezi oslovenými nevyskytovali. Bylo vybráno pět hlavních lokalit, a to obec Nová Pec, obec Stožec, obec Jelení Vrchy a obec České Žleby, přičemž v každé této lokalitě bylo osloveno 50 respondentů. Dalších 122 respondentů bylo osloveno na různých menších turistických odpočívadlech při pěších a cyklistických stezkách a trasách v celé oblasti a na nástupních a výstupních místech pro provozovatele vodní turistiky. Samotné šetření probíhalo v letních měsících roku 2005, konkrétně v rozmezí od začátku července do konce září. Všech 322 respondentů bylo osloveno na základě metody „náhodného výběru“, jehož podstata je v tom, že každá jednotka celkového souboru má stejnou možnost, aby se dostala do výběru.

Tvorba dotazníku

Podle M. Heskové (2000) je dotazník formulář, určený k pokud možno přesnému a úplnému zaznamenávání zjišťovaných informací. Vlastnímu sestavení dotazníku předcházelo cílevědomé pozorování návštěvníků oblasti, z čehož bylo možné vyvodit užitečné informace pro samotný výběr otázek, pro vytipování vhodných míst na dotazování a také pro styl jednání s osloveným návštěvníkem. Takzvané „úvodní otázky“, které mají za úkol navázat s respondentem kontakt a probudit jeho zájem na spolupráci nebyly součástí písemného dotazníku, neboť byly respondentovi položeny ústně v rámci představení. Tazatelka (resp. autorka výzkumu) respondenty pozdravila, představila sebe, povahu a účel výzkumu a požádala je o spolupráci formou vyplnění předloženého dotazníku. Součástí tohoto úvodního rozhovoru byla tzv. „filtrační otázka“, jež zjišťovala, zda respondent tráví v této oblasti svůj volný čas za účelem rekreace a provozování sportovních outdoorových aktivit, tedy zda je vhodný k poskytnutí požadovaných dat. Na začátek samotného písemného dotazníku pak byly zařazeny „zahřívací otázky“, které jsou zaměřené na vybavování z paměti a dále jsou již zařazeny otázky „specifické“, které zjišťují informace nezbytné k objasnění zkoumaného problému. Charakteristiky respondenta byly zjištěny z „identifikačních otázek“ v závěru dotazníku. Převážnou část tvořily uzavřené otázky s jednou a někdy i více možnými odpověďmi, které respondent vybíral z daného seznamu. Všechny otázky byly formulovány stručně a srozumitelně pro širokou veřejnost. Přesto bylo z důvodu vyloučení jakýchkoliv nejasností respondentům nabídnuta pomoc s vyplněním dotazníku a taktéž zodpovězení jejich dotazů. Dotazníky byly samozřejmě vyhotoveny i v německém a anglické jazyce pro zahraniční návštěvníky. V příloze 5 je uveden vzor dotazníku předkládaného respondentům.

Zpracování a analýza dat a následná interpretace výsledů

Zpracování a analýza dat byly provedeny pomocí nástrojů programu Microsoft Excel, konkrétně funkcí automatických filtrů a tvorby grafů, přičemž bylo nejprve nutné vytvořit z položek všech dotazníků soubor v podobě databáze a následně provést kódování údajů, tedy převedení odpovědí v podobě slovních výrazů nebo kvalifikovaných skupin do symbolů vhodných pro tento způsob zpracování dat. Výsledky analýzy jsou interpretovány za každým jednotlivým grafem nebo tabulkou.⁴⁵

⁴⁵ HESKOVÁ, M. a kol.: Základy marketingu. JČU Zemědělská fakulta, České Budějovice 2000. ISBN 80-7040-455-8

8.2. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ, DISKUSE

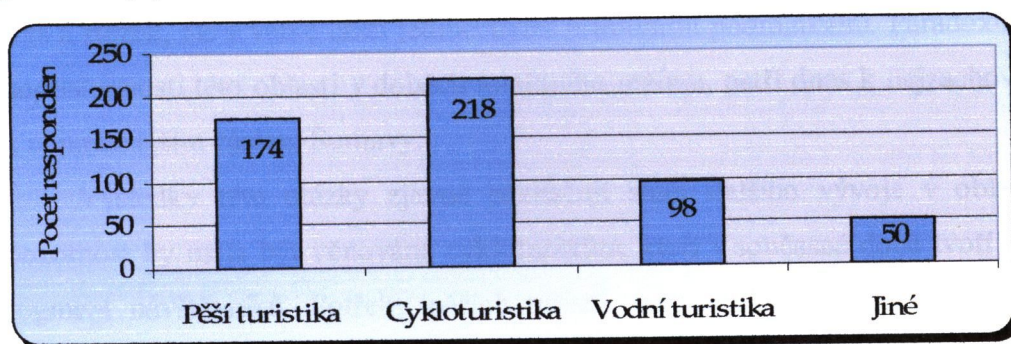
A NÁVRHY

V této kapitole jsou zpracovány všechny dotazníky do grafů řazených podle otázek v dotazníku. Průběžně jsou nastíněny možnosti řešení problémů, které byly dotazováním odhaleny.

ÚČEL CESTY RESPONDENTA DO SLEDOVANÉ OBLASTI

Respondent měl na výběr ze čtyřech odpovědí (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika a jiný účel cesty), přičemž mohl označit i více možností.

graf 2: **Jaký je účel Vaší cesty do této oblasti**

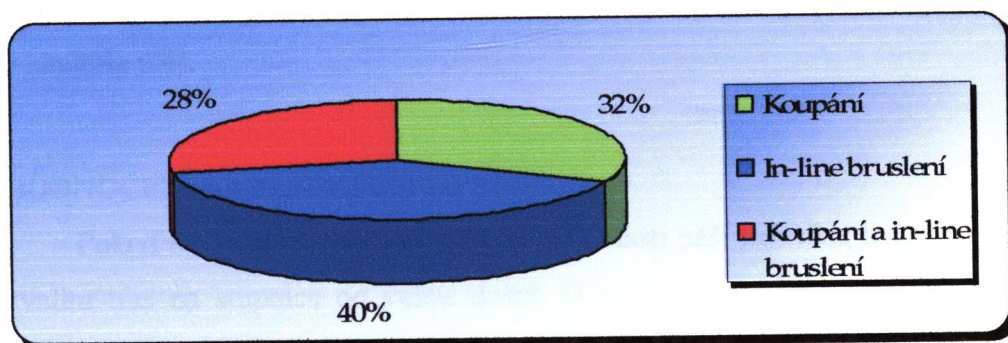

Zdroj: vlastní šetření

V grafu 2 jsou zaneseny celkové součty výše uvedených čtyř odpovědí, což umožňuje ucelený přehled o pořadí jednotlivých aktivit. Respondent mohl zaškrtnout více odpovědí, proto je součet vyšší než 322. Podrobnější analýza otázky vyžadovala vyhotovení všech kombinací možných odpovědí. Výsledný graf je uveden v příloze 6.

Cykloturistiku jako účel cesty do oblasti označilo 218, pěší turistiku 174 a vodní turistiku 98 dotázaných. 50 oslovených uvedlo jiný účel jejich cesty než v nabídnutých možnostech. V těchto 50 případech byli respondenti vyzváni k objasnění jejich účelu cesty.

graf 3: **Jiný účel cesty**

Zdroj: vlastní šetření

Jak uvádí graf 3 v odpovědích se vyskytovaly právě tři možnosti, a to koupání,

in-line bruslení a obě tyto možnosti společně. 20 respondentů uvedlo, že svůj volný čas také věnují in-line bruslení. 16 dotázaných přijelo do této oblasti také kvůli možnosti koupání a zbývajících 14 respondentů provozují v této oblasti obě tyto aktivity.

Výsledky analýzy účelu cesty do této oblasti potvrdily domněnku, že tato oblast je hlavně využívána pro klasické formy turistiky. Důvody nejvyššího zastoupení cykloturistiky jsou především rozsáhlá síť stezek a tras, které byly původně vybudovány pro jiné účely. Po roce 1990 získaly tyto cesty převážně turistický charakter a byly označeny turistickými značkami. Pěší turistika také využívá těchto cest a navíc mnoha přírodních cest v lesnatém a kopcovitém terénu, kam by se cyklista nedostal.

Zájem turistů o tuto oblast ovšem není dán jen dostatečným množstvím pozemních tras a stezek, ale z velké části jedinečnými přírodními podmínkami. Paradoxně právě díky nepřístupnosti této oblasti v dobách totalitního režimu, patří dnes k nejzachovalejší a také k nejkrásnějším částem Šumavy.

Výsledky této otázky zjevně naznačují směr dalšího vývoje v oblasti. Největší pozornost by měla být věnována cykloturistům, kteří v současné době tvoří nejpočetnější segment návštěvníků. Potřeby pěších turistů, jako druhého nejpočetnějšího segmentu, by také neměly být opomíjeny.

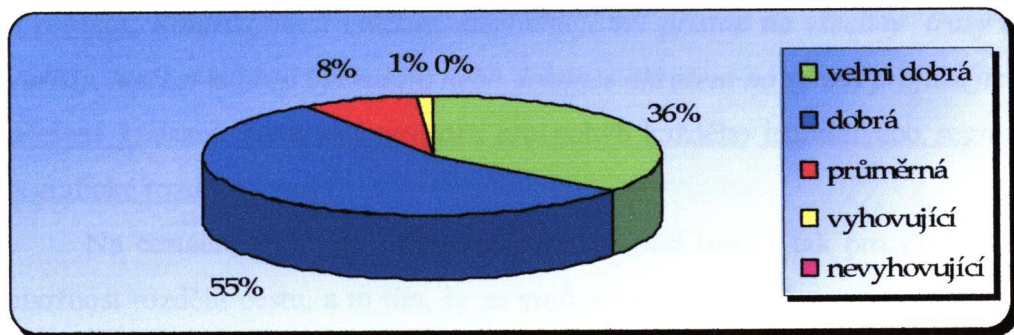
Stále vysoká obliba vodní turistiky je dána jak samotnou řekou, která je svou nenáročností vhodná i pro začátečníky a rodiny s dětmi, tak jedinečností okolí, které se z převážné části nachází pod ochranou NP Šumava.

Z 50 respondentů, kteří vybrali možnost „jiný účel cesty“, celých 68 % uvedlo, že ve sledované oblasti provozují in-line skating. Tento vysoký podíl vypovídá o vzrůstající oblibě tohoto relativně mladého sportu. Sledovaná oblast poskytuje ve srovnání se sousedními oblastmi výhodu plynoucí z existence velmi vhodné komunikace pro tuto aktivitu, a to stávající cesty z Nové Pece do Stožce, která má jak dostatečnou délku (cca 16 km), tak kvalitu povrchu (viz podkapitola „In-line skating“ v kapitole 6.4).

HODNOCENÍ KVALITY PĚŠÍCH STEZEK

Pokud byl respondentův účel cesty do oblasti pěší turistika, byl vyzván, ať zhodnotí kvalitu tras na stupnici od velmi dobré až po nevyhovující. Výsledky jsou zobrazeny v grafu 4.

graf 4: **Jak hodnotíte kvalitu pěších tras**

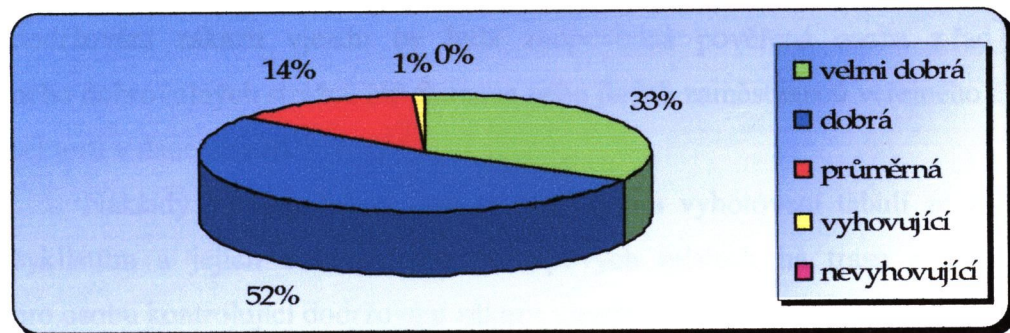
Zdroj: vlastní šetření

Většina respondentů hodnotí kvalitu pěších tras jako „velmi dobrá“ (36 %) nebo „dobrá“ (55 %). Jako průměrnou ji spatřuje jen 8 % dotázaných a pouhé jedno procento oslovených uvedlo možnost „vyhovující“. Nikdo z dotázaných nepovažuje kvalitu tras za nevyhovující.

V případech nespokojenosti s kvalitou tras měli respondenti možnost uvést její konkrétní důvod. 12 dotázaných bylo nespokojeno s množstvím cyklistů na trasách.

HODNOCENÍ KVALITY CYKLOSTEZEK A CYKLOTRAS

graf 5: **Jak hodnotíte kvalitu cyklostezek a cyklotras**

Zdroj: vlastní šetření

Cyklostezky a cyklotrasy hodnotí dotázaní z řad příznivců cykloturistiky velmi podobně jako v případě výše uvedené pěší turistiky. Z grafu 5 je zřejmé, že opět většina z respondentů považují jejich kvalitu za velmi dobrou (33 %) nebo dobrou (52 %). 14 % dotázaných je shledává průměrnými, 1 % vyhovujícími a opět nikdo nehodnotil cyklotrasy jako nevyhovující.

Respondentům byla opět nabídnuta možnost uvést konkrétní důvod nespokojenosti s kvalitou cyklostezek a cyklotras. Tuto možnost využilo 21 respondentů, kteří shodně uvedli, že se cítí být omezeni, některými zákazy vjezdu cyklistům na trasy jen pro pěší.

Z výsledků zpracování otázek kvality tras vyplynulo, že mezi respondenty vládne převážná spokojenost, ale i zde existuje určitý prostor pro zlepšení.

NÁVRH 1: ODDĚLUJÍCÍ PRUH

Problém: *Konflikt, mezi cyklisty, kteří chtějí mít přístup na všechny trasy a mezi pěšími turisty, kteří si nepřejí být rušeni nebo dokonce ohroženi na zdraví projíždějícími cyklisty.*

Řešení 1: Jasně vymezení prostoru pro pohyb každého jednotlivého segmentu turistů –
- grafické rozdělení cesty

Na cestách, které jsou přístupné jak pro pěší turisty tak pro cykloturisty se nabízí možnost rozdělit cestu, a to tím, že se graficky vyznačí pruh pro pěší turisty. Tím se sníží riziko střetu a také zvýší plynulost pohybu cyklistů.

Finanční rozpočet tohoto řešení by zahrnoval náklady na lidskou práci, zapůjčení příslušného stroje pro vyznačení oddělovacího pruhu, pohonné hmoty na provoz stroje a samotný materiál, tedy barvu na tento pruh (výše nákladů na tyto položky závisí na celkové délce takto označovaných tras). Zdrojem financování mohou být rozpočty místních obcí, rozpočet Jihočeského kraje nebo příspěvky od místních provozovatelů zařízení cestovního ruchu.

Řešení 2: Vymezení některých cest jen pro pěší turisty se zákazem vjezdu cyklistům a vytvoření trasy pro mountain biking (horská kola)

Toto řešení se týká především úzkých na kole téměř nesjízdných stezek v terénu, kde by nebylo možné vymežit pruh pro pěší a pro cyklisty. Za namátkovou kontrolu dodržování zákazu vjezdu by byla zodpovědná pověřená osoba z řad zaměstnanců nebo dobrovolných strážců NP Šumava nebo jiných zaměstnanců veřejného či soukromého sektoru v dané oblasti.

Náklady na toto řešení jsou tvořeny cenou vyhotovení tabulí ze zákazem vjezdu cyklistům a jejich osazením na přístupových místech na trasu a případnou mzdou pro osobu kontrolující dodržování zákazu vjezdu.

Podmínka úspěšnosti daného řešení: Vytvoření trasy pro mountain biking

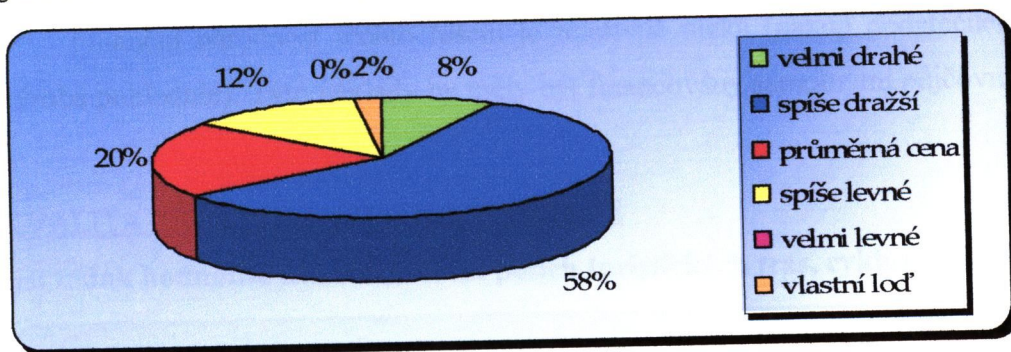
Následkem tohoto omezení lze předpokládat nespokojenost těch cyklistů, kteří vyznávají pohyb v terénu. Proto předpokladem úspěšnosti tohoto řešení je zároveň vytvoření okruhu či trasy, která bude uspokojovat potřeby vyznavačů mountain bingu a bude určena pouze pro ně. Zde bude důležitou položkou rozpočtu řešení značení nových tras a úprava terénu.

Potenciální problém pro realizaci: Získání povolení od NP Šumava na volný pohyb turistů po navržené trase v terénu

HODNOCENÍ CEN SLUŽEB PŮJČOVEN LODÍ

Vyznavatelé vodní turistiky v této oblasti byly požádáni o hodnocení služeb půjčoven lodí z hlediska ceny. Cenami těchto služeb se rozumí nejen cena samotného zapůjčení lodí, ale i následná doprava lodí z cílového místa zpět do místa té které půjčovny.

graf 6: **Jak hodnotíte služby půjčoven lodí z hlediska ceny**

Zdroj: vlastní šetření

Výsledky v grafu 6 ukazují, že většina, tedy 58 %, shledává služby půjčoven lodí spíše dražší. Jako velmi drahé je pak hodnotí 8 % dotázaných. 20 % dotázaných je považuje ještě za průměrné, avšak už jen 12 % respondentů je shledává spíše levné a žádný respondent nevedl ceny těchto služeb jako velmi levné.

Služby půjčoven lodí sehrávají zásadní roli v oblasti vodní turistiky, protože, jak je z grafu 6 zřejmé, jen 2 % dotázaných mělo k dispozici vlastní loď.

NÁVRH 2: PREZENTACE A DOPLŇKOVÉ SLUŽBY PŮJČOVEN LODÍ

Problém: *Nepříznivé hodnocení cen půjčoven lodí turisty*

Z odpovědí respondentů lze vyvodit závěr, že ne všichni turisté si uvědomují, že daná cena nezahrnuje jen zapůjčení samotné lodí, ale také její následnou dopravu z cílového místa zpět do místa půjčovny, dále také poskytnutí vybavení jako jsou záchranné vesty a nepromokavý pytel. Mnoho turistů nevnímá tedy cenu jako cenu za celý balíček služeb.

Řešení 1: *Prezentace jednotlivých služeb zvlášť a možnost nevyužití všech služeb*

Lepšímu hodnocení úrovní cen respondenty by mohlo být dosaženo tím, že by půjčovny ve svých nabídkách jasně prezentovali jednotlivé služby, které jsou zahrnuty v dané ceně balíčku. Turista by také měl mít možnost nevyužít část služeb a například dopravu lodí zpět do půjčovny si zajistit sám. Ceny jednotlivých služeb poskytovaných zvlášť jsou většinou vyšší a turista, který pak zváží, kolik by činily celkové náklady, ocení výhodnější cenu za celý balíček služeb. Je možné předpokládat, že turisté by po takového úvaze častěji hodnotili ceny služeb půjčoven lodí příznivěji.

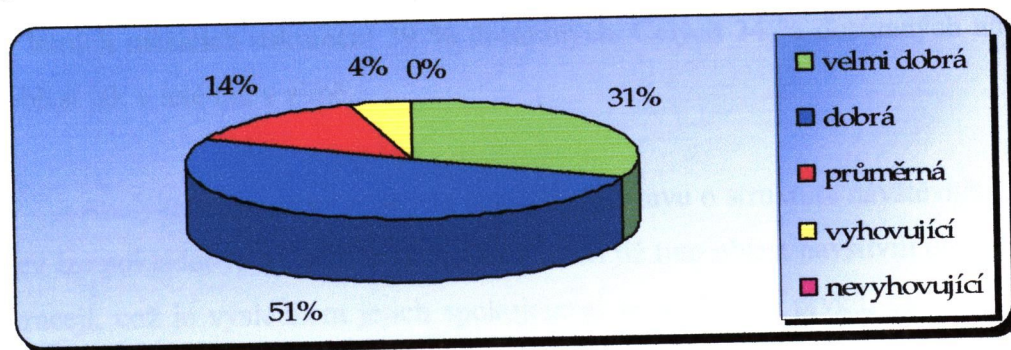
Řešení č. 2: *Poskytování dalších doplňkových služeb*

Doplňkové služby nezvýší cenu balíčku služeb a zároveň přispěje k lepšímu hodnocení služeb turisty. Takovými službami mohou být zapůjčení nafukovacích polštářků pro pohodlnější sezení, pohlednice, kterou dostane každý zákazník a která vedle tématické fotografie prezentuje služby té dané půjčovny lodí, čímž zároveň plní propagační a reklamní funkci a další podobné služby.

Finanční náročnost těchto řešení je relativně nízká (nákup dodatečného vybavení, výroba pohlednic). Tyto náklady by měly být financovány samotnými půjčovnami lodí.

KVALITA ZNAČENÍ TURISTICKÝCH TRAS

graf 7: **Jak hodnotíte kvalitu značení pěších turistických tras, cyklostezek a cyklotras**

Zdroj: vlastní šetření

Kvalitu značení hodnotili respondenti opět podobně jako v případech kvality samotných pěších stezek, cyklostezek a cyklotras. 51 % dotázaných shledává značení jako dobré a 31 % jako velmi dobré.

Nejvíce připomínek bylo ze strany německy mluvících návštěvníků a turistů, kteří hlavní nedostatek značení stezek a tras spatřovali v chybějících popiskách v němčině.

NÁVRH Č. 3: CIZOJAZYČNÉ POPISKY TURISTICKÉHO ZNAČENÍ

Problém: *chybějící popisky turistických značení v německém jazyce*

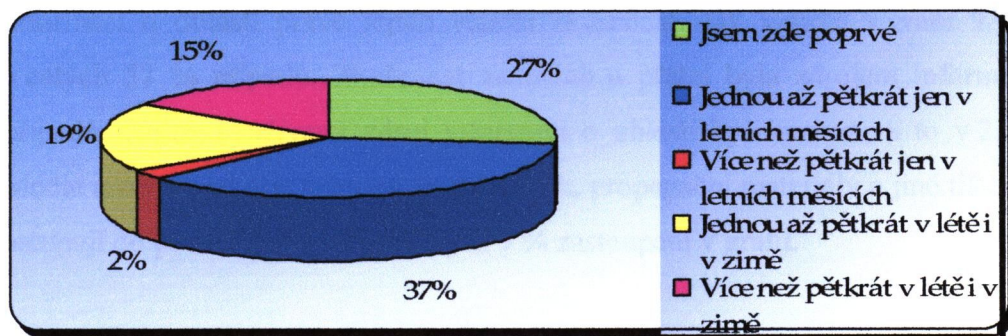
Řešení 1 (menší finanční náročnost, krátkodobý časový horizont): doplnění turistického značení na významných bodech a rozcestích turistických cest, a to nejen v německém jazyce, ale i v jazyce anglickém

Díky celosvětovému trendu internacionalizace se čím dál více uplatňuje angličtina jako mezinárodní dorozumívací jazyk. Tyto anglické popisky již nyní uvítají jiní než německy mluvící zahraniční turisté, kteří tuto oblast navštěvují a je více než pravděpodobné, že počet těchto turistů bude do budoucna růst.

Řešení 2 (vyšší finanční náročnost, dlouhodobý časový horizont): vícejazyčná podoba (anglický a německý jazyk) všech popisků turistického značení

FREKVENCE NÁVŠTĚV OBLASTI RESPONDENTY

graf 8: **Jak často navštěvujete tuto oblast**

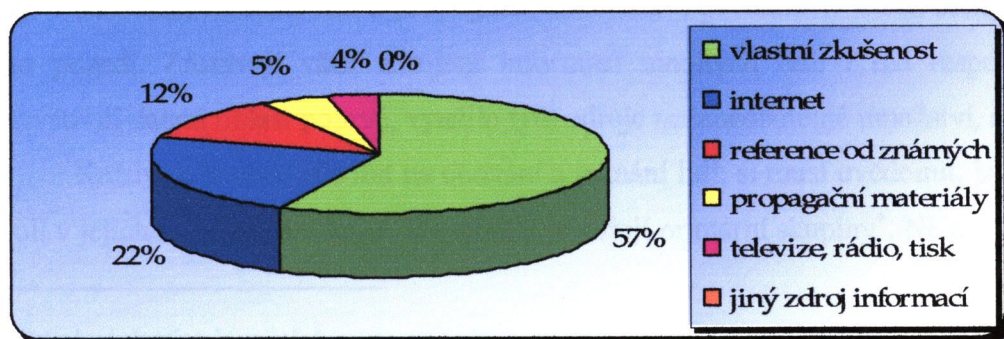
Zdroj: vlastní šetření

Poprvé tuto oblast navštívilo 27 % respondentů. Více návštěv sledované oblasti v letních měsících uskuteční 39 % dotázaných. Celých 34 % dotázaných navštěvuje tuto oblast jak v létě tak v zimě.

Analýza této otázky poskytla jasnější představu o struktuře návštěvníků. Za pozitivní jev lze pokládat 73 % podíl respondentů, kteří již tuto oblast navštívili dříve a opět se sem vracejí, což je výsledkem jejich spokojenosti se souborem prvků, které oblast poskytuje oproti jiným oblastem. Při zkoumání motivů návštěvníků této oblasti se potvrdila domněnka, že největší konkurenční výhodou je jedinečné přírodní prostředí. Ovšem tato výhoda sama o sobě nestačí. Musí být provázána dostatečnou infrastrukturou. Veřejné i soukromé subjekty v oblasti, které si tuto provázanost uvědomují, zde napomáhají svojí činností neustálému rozvoji cestovního ruchu. Výsledkem pak je 27 % dotázaných, kteří se i přesto, že tuto oblast neznají z vlastní zkušenosti, rozhodli strávit zde svou dovolenou. Cílem dalšího snažení všech subjektů by mělo být přilákat další nové turisty, kteří se budou do této oblasti vracet i v budoucnu.

ZDROJ INFORMACÍ RESPONDENTŮ O OBLASTI

graf 9: **Jak jste se dozvěděl/a o možnosti trávení svého volného času v této oblasti**

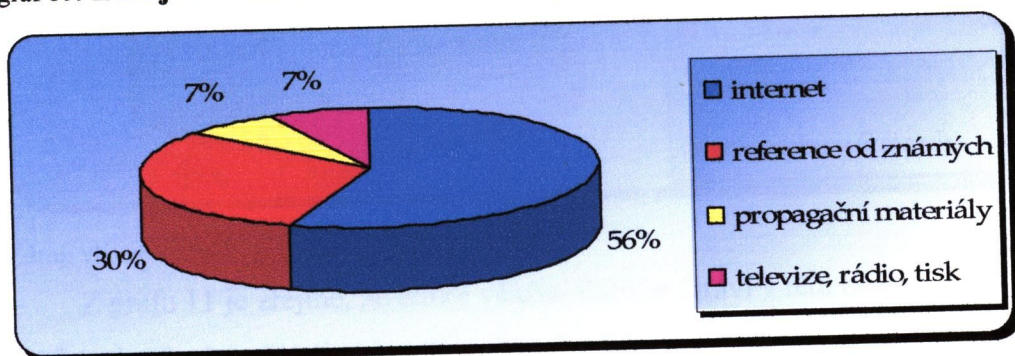

Zdroj: vlastní šetření

Výše zpracovaný graf 8 o návštěvnosti oblasti, ukazuje, že přibližně 3/4 dotázaných nejsou v této oblasti poprvé, z čehož vyplývá, že pro většinu respondentů bude zdroj informací o oblasti právě jejich vlastní zkušenost. Jak vidíme v grafu 9, je tomu tak v celých 57 % případů. Zkušenost známých a přátel byla zdrojem informací ve 12 % případů. Hojně využívaný zdroj informací o oblasti byl internet, a to v 22 % případů. Média a zdroje jako je televize, rozhlas, tisk, propagační materiály a jiné tištěné informace ustupují do pozadí, jak je zřejmé z jen 9 % zastoupení v grafu.

Pro stanovení strategie propagace cestovního ruchu v oblasti je zajímavý rozbor zdrojů informací těch respondentů, kteří do oblasti zavítali poprvé (viz graf 10).

graf 10: Zdroj informací o oblasti těch respondentů, kteří navštívili oblast poprvé

Zdroj: vlastní šetření

V grafu 10 se výrazně projevuje trend posledních let, a to trend internetu jako hlavního zdroje informací. K internetu má v dnešní době přístup již široká veřejnost a přestává být jakýmsi nadstandardem, k čemuž také přispěly dostupnější ceny této služby. Výhody internetu jako rychlého, pohodlného a z hlediska množství informací obsáhlého zdroje využilo celých 56 % dotázaných, kteří navštívili sledovanou oblast poprvé. Toto zjištění by mělo být klíčové pro volbu vhodné formy propagace oblasti. Soukromé i veřejné subjekty působící v dané oblasti či propagující danou oblast by měly využít možnosti působit na potenciální návštěvníky a poskytovat jim přehledné, úplné, aktuální a samozřejmě také pravdivé informace právě prostřednictvím celosvětové internetové sítě.

Televize, rozhlas, tisk a propagační materiály v posledních letech stále více ustupují do pozadí. Zůstávají však zdrojem informací mnohých lidí. Z řad respondentů, kteří navštívili danou oblast poprvé, využilo tyto zdroje nezanedbatelné množství, a to 14 %.

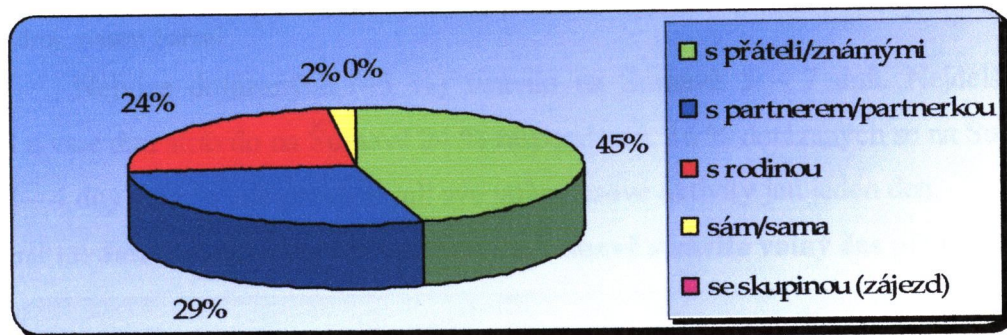
Každý, kdo chce působit na chování a jednání lidí, si musí uvědomit, jak významnou roli v jejich rozhodování hraje vliv osob z jeho/její primární skupiny*. Na základě kladných

* Primární skupiny jsou založeny na osobním kontaktu, přičemž vznikají intimní vazby založené na důvěře. Členové skupiny jsou navzájem silně ovlivňováni svými názory a postoji. Příkladem je rodina, kruh přátel aj.

referencí od známých a přátel se celých 30 % dotázaných rozhodlo navštívit tuto oblast, i když neměli žádné vlastní zkušenosti. Z této skutečnosti tedy vyplývá, že subjekty, působící v oblasti a mající zájem na její zvyšující se návštěvnosti, by se vždy měly snažit o maximální možné uspokojení potřeb a přání návštěvníků, neboť ti se potom rádi do místa vrací a navíc budou dále šířit své příjemné zážitky a kladné zkušenosti ve svém okolí.

S KÝM JSTE PŘIJEL/A DO TÉTO OBLASTI

graf 11: S kým jste přijel/a do této oblasti

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu 11 je zřejmé, že téměř všichni dotázaní tráví v této oblasti volný čas se svými blízkými, ať už s přáteli nebo známými (45 %), s partnerkou či partnerem (29 %) nebo s rodinou (24 %). Nikdo z dotázaných nepřišel s organizovanou skupinou.

Jak se i v tomto šetření potvrdilo, individuální turisté vyhledávají spíše jiné oblasti, většinou s náročnějším terénem, možností překonávat překážky a podstupovat určité riziko.

Pro tvorbu různých nabídek a programů je velice důležité zjištění, že sledovaná oblast je vyhledávána téměř výhradně návštěvníky preferujícími dovolenou v kolektivu (rodinném, přátelském či s partnerem). Spojení této skutečnosti s přírodními podmínkami oblasti, vhodnými pro nenáročné formy turistiky je návodem k otázce jaké služby nabízet.

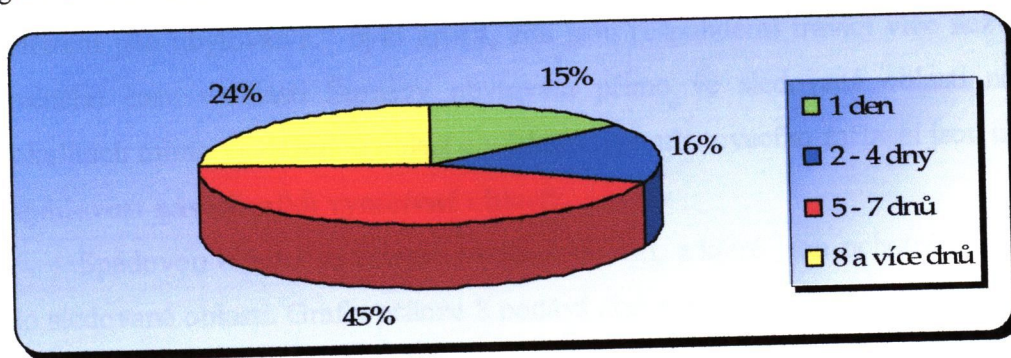
Programy by se měly zaměřovat například na skupinu přátel přibližně stejného věku, kteří si chtějí užít zábavy při sportovní aktivitě, jiné programy by bylo vhodné zacílit na typickou rodinu s dětmi, kteří si chtějí užít nejen pohybu v přírodě, bavit se, ale také se dozvědět něco nového. Zároveň na děti nesmí být kladeny přiměřené nároky.

DÉLKA POBYTU RESPONDENTŮ NA ŠUMAVĚ A VE SLEDOVANÉ OBLASTI

Účelem této otázky bylo zjistit délku pobytu návštěvníků ve vymezené oblasti. Protože tato oblast je často jen jedna z více oblastí navštívených v průběhu respondentovi dovolené na Šumavě, byla nejprve zařazena otázka zjišťující délku jeho pobytu v celé

oblasti Šumavy (viz graf 12).

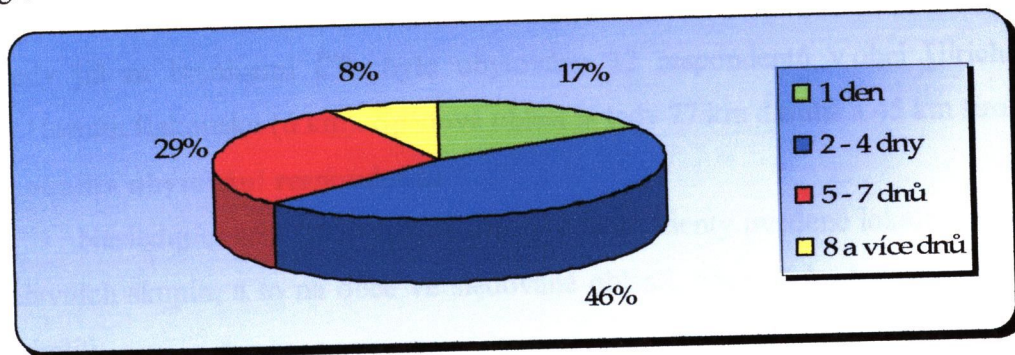
graf 12: **Jak dlouho trávíte svůj volný čas na Šumavě**

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce dotázaných (45 %) strávilo na Šumavě 5 – 7 dnů. Nejdelsí dobu, tedy 8 a více dnů strávilo na Šumavě 24 % respondentů. 16 % dotázaných se na Šumavě zdrželo 2 – 4 dny a 15 % zde provozovali své volnočasové aktivity jen jeden den.

graf 13: **Jak dlouho z Vašeho pobytu na Šumavě strávíte volný čas přímo v této oblasti**

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu 13, který zjišťuje délku pobytu přímo ve vymezené oblasti, je oproti předcházejícímu grafu zřejmé zkrácení této doby. Největší podíl (46 %) představují jen 2 – 4 dny strávené v této oblasti. Podíl respondentů, kteří zde trávili 5 – 7 dnů klesl na 29 % a klesl také podíl délky pobytu po 8 a více dnů, a to na 8 %. Nejmenší rozdíl zaznamenal podíl respondentů, kteří ve vymezené oblasti tráví jen jeden den. Zde došlo k růstu o 2 %.

Oblast Šumavy je převážně vyhledávána pro dlouhodobější, v průměru týdenní dovolenou. Téměř 70 % návštěvníků tráví v celé oblasti Šumavy více než 5 dní. Oproti tomu ve sledované oblasti se tato délka pobytu zkracuje o několik dní.

Cílem v oblasti rozvoje cestovního ruchu ve sledované oblasti by tedy mělo být prodloužení této délky pobytu. Tohoto cíle lze dosáhnout především vytvářením a nabídkou různých produktů a ucelených programů. Šířka a pestrost nabídky aktivit pro návštěvníky je hlavním předpokladem pro to, aby se oblast stala hlavní a cílovou oblastí dovolené stále vzrůstajícího počtu návštěvníků.

UBYTOVÁNÍ – LOKALITA, TYP, HODNOCENÍ ÚROVNĚ A CENY

Cílem otázky „Pokud na Šumavě trávíte více dní, v jaké obce a v jakém typu zařízení jste ubytován/a.“ bylo zjistit, zda jsou respondenti trávící více než 1 den svého volného času v oblasti Šumavy ubytování přímo ve sledované oblasti nebo v jiných lokalitách mimo vymezenou oblast a v jakém typu ubytovacího zařízení jsou ubytováni.

Spádovost návštěvníků vymezené oblasti

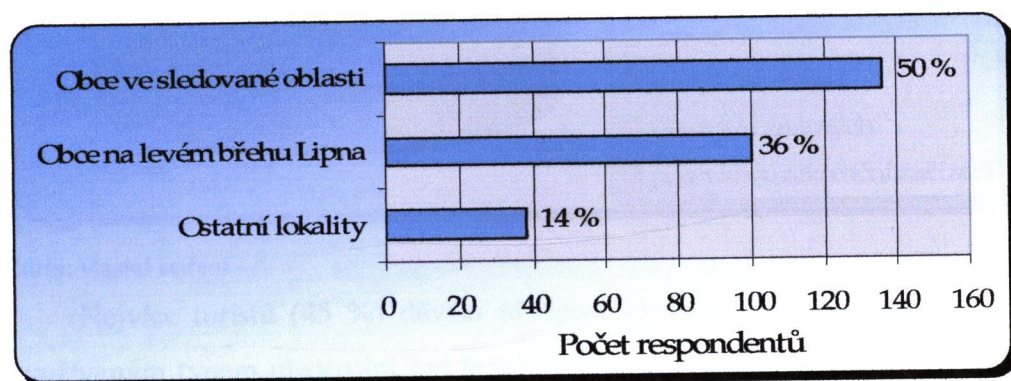
Spádovou oblastí se rozumí velikost oblasti, z které jsou ochotni návštěvníci přijet do sledované oblasti. Graf v příloze 8 podává abecedně uspořádaný výčet lokalit, v kterých byli respondenti ubytováni a počet těchto respondentů v dané lokalitě ubytovaných.

Spádovou oblast lze vymezit jako vzdálenost mezi nejvzdálenějšími obcemi, ve kterých byly návštěvníci ubytováni, a lokalitami ve sledované oblasti, ve kterých proběhlo dotazníkové šetření. Tato pomyslná spádová oblast je na severozápadě ohraničena obcí Zadov (vzdálené 36 km od vymezené oblasti), na severu sahá až k Prachaticím (28 km), na jihovýchodě se přibližuje až k obci Frymburk (25 km). Na jihu, tedy již za hranicemi ČR, bylo ubytováno 12 respondentů v obci Ulrichsberg, ležící v Horním Rakousku (6 km). Spádová oblast je tedy 77 km dlouhá a 45 km široká.⁴⁶

Lokalita ubytování respondentů

Následující graf 14 rozděluje všechny respondenty uvedené lokality ubytování do tří hlavních skupin, a to na obce ve sledované oblasti, obce na levém břehu Lipna a ostatní lokality.

graf 14: **Lokalita ubytování respondentů**

Zdroj: vlastní šetření

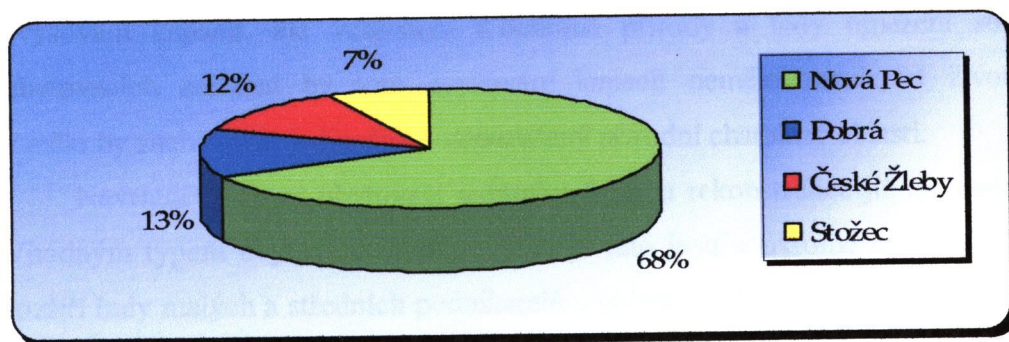
50 % turistů trávící v oblasti Šumavy více než 1 den se ubytovalo přímo ve sledované oblasti. Celých 36 % respondentů bylo ubytováno v oblasti levého břehu Lipna a zbylých 14 % dotázaných se ubytovalo v jiných lokalitách na Šumavě a jejím okolí.

⁴⁶ Vzdálenosti jsou uváděny v kilometrech nejkratší trasy po silniční síti.

Ubytování respondentů v obcích ve sledované oblasti

Následující graf 15 podrobněji zobrazuje podíly respondentů podle jednotlivých obcí přímo ve sledované oblasti.

graf 15: Ubytování respondentů v obcích ve sledované oblasti

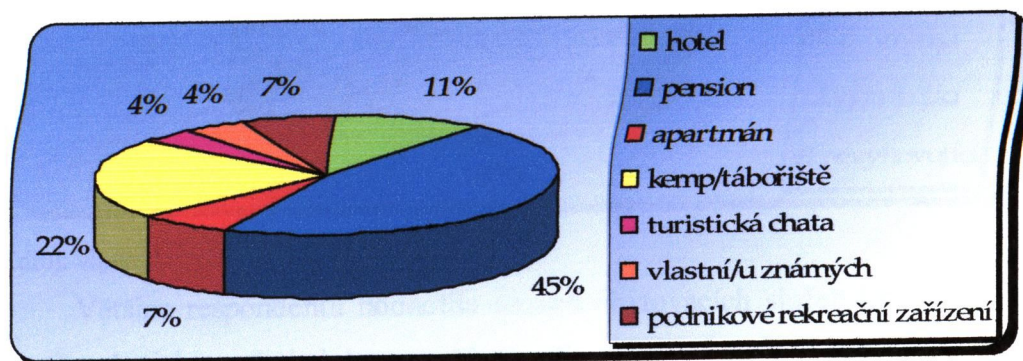
Zdroj: vlastní šetření

Jak již bylo výše uvedeno, ve sledované oblasti se ubytovalo přesně polovina respondentů. Z nich celých 68 % návštěvníků využilo ubytovacích zařízení v Nové Peci. 13 % turistů se ubytovalo v obci Dobrá, 12 % v obci České Žleby a 7 % v obci Stožec.

Typ ubytovacího zařízení

Dále byl zjišťován typ ubytovacího zařízení, ve kterém byli turisti trávící volný čas na Šumavě ubytováni.

graf 16: V jakém typu ubytovacího zařízení jste ubytován/a

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce turistů (45 %) dávalo přednost ubytování v penzionu. Druhým nejhojněji využívaným typem ubytování byl kemp nebo tábořiště, ve kterém bylo ubytováno 22 % turistů. 11 % respondentů se ubytovalo v hotelu, 7 % v apartmánu a 4 % v turistické chatě. 4 % dotázaných přespalo ve vlastním objektu nebo u známých. Podnikové rekreační zařízení využilo 7 % turistů.

Fakt, že celých 50 % respondentů se ubytovalo přímo ve sledované oblasti, ukazuje, že ubytovací zařízení v oblasti se dostaly do povědomí turistů a tato oblast by již neměla být považována za část Šumavy bez potřebné infrastruktury, jak tomu bylo dříve. 45 %

zastoupení ubytování v penzionu vychází ze skutečnosti, že v oblasti i v jejím okolí je právě penzion nejčastějším nabízeným typem ubytování. Menší penziony jsou také vzhledem k přírodnímu charakteru oblasti jedním z nejvhodnějších typů ubytování.

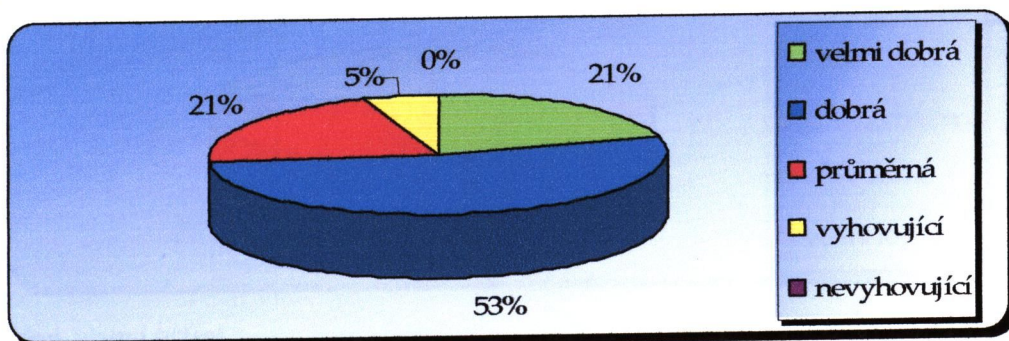
Budoucí vývoj na poli ubytovacích zařízení by sice měl směřovat k postupnému zvyšování kapacit, ale vzhledem k ochraně přírody a tedy omezení staveb nových ubytovacích zařízení by toto zvyšování kapacit nemělo narušovat životní prostředí a mělo by zachovávat jedinečný a neporušený přírodní charakter oblasti.

Navrhují budovat ubytovací jednotky formou rekonstrukce již existujících objektů. Vhodným typem ubytování v oblasti jako je tato jsou soukromé apartmány, které navíc rozšíří řady malých a středních podnikatelů v oblasti, což má příznivé ekonomické dopady v podobě vyšší zaměstnanosti, vyšších příjmů obcí atd.

Úroveň a cena ubytovacího zařízení

Tyto otázky byly zaměřeny na respondenty, kteří byli ubytováni v jiném zařízení než ve vlastním nebo u známých. Byla zde zjišťována spokojenost respondentů jak s úrovní ubytovacích služeb, tak s jejich cenou.

graf 17: **Jak hodnotíte úroveň ubytovacích služeb**

Zdroj: vlastní šetření

Většina respondentů hodnotila úroveň ubytovacích služeb kladně. Z toho 21 % ji spatřovalo jako velmi dobrou a 53 % jako dobrou. Za nevyhovující označilo úroveň ubytovacích služeb jen 5 % dotázaných a nikdo ji nehodnotil jako nevyhovující.

graf 18: **Hodnocení úrovně podle typu ubytování**

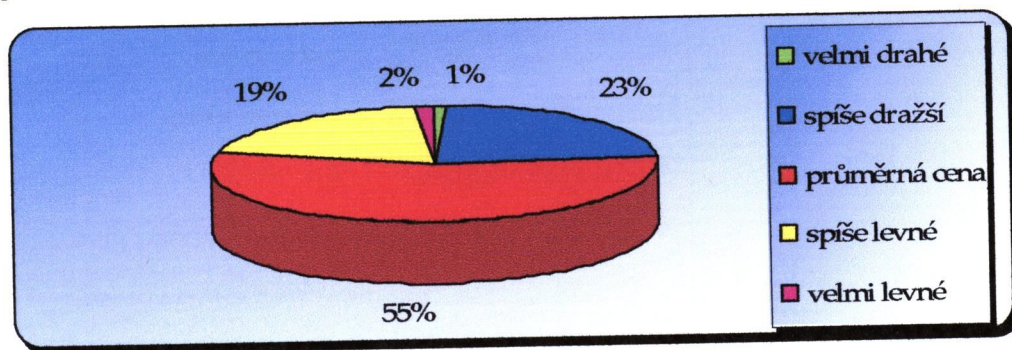
Zdroj: vlastní šetření

Podle částí grafu 18, kde byly zpracovány názory respondentů na úroveň ubytování podle typu ubytování, dopadly výsledky analýzy podle očekávání. Nejvíce spokojeni jsou dotázaní s úrovní ubytování v hotelech, v penziencech je spokojenost také vysoká a převážně průměrně hodnotí respondenti úroveň kempů a tábořišť.

Dotazníkové šetření neodhalilo žádné konkrétní důvody nespokojenosti části dotázaných s úrovní ubytování, a to proto, že nikdo z nich nevyužil možnost uvedení jejich důvodu v dotazníku.

Z této skutečnosti lze vyvodit, že nespokojení respondenti neznají jasný a konkrétní důvod svého nižšího hodnocení úrovně ubytování. Tento jakýsi pocit nespokojenosti bez jasné příčiny je často důsledkem selhání lidského faktoru na straně ubytovacího zařízení. Je tudíž nutné, aby si ubytovatelé a všichni jejich zaměstnanci uvědomovali sílu pozitivního či negativního prvního dojmu při setkání a jednání se zákazníkem. Menší nedostatky ubytovacích zařízení je možné eliminovat příjemným a ochotným chováním personálu zařízení.

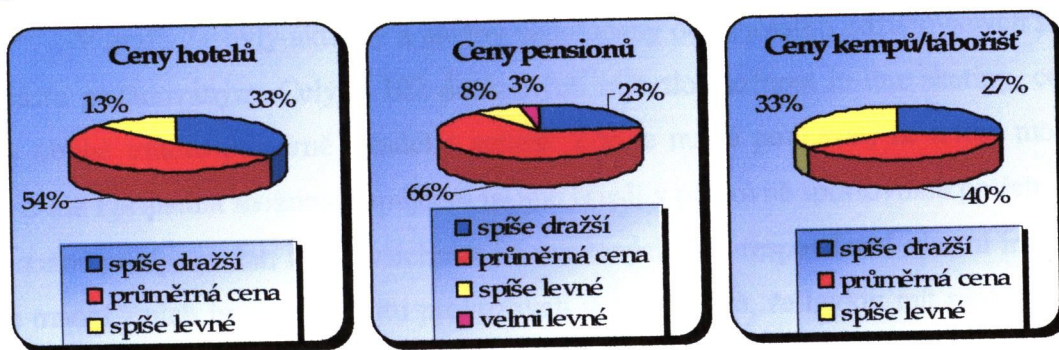
graf 19: Jak hodnotíte cenu ubytovacích služeb

Zdroj: vlastní šetření

55 % dotázaných označilo cenu ubytovacích služeb za průměrnou. Spíše dražší hodnotilo ubytovací zařízení 23 % respondentů, což je o 4 % více než počet respondentů, kteří spatřovali ubytovací zařízení jako spíše levné. Pro extrémní možnosti (velmi drahé a velmi levné) se vyslovil jen malý zlomek dotázaných.

graf 20: Hodnocení cen podle typu ubytování

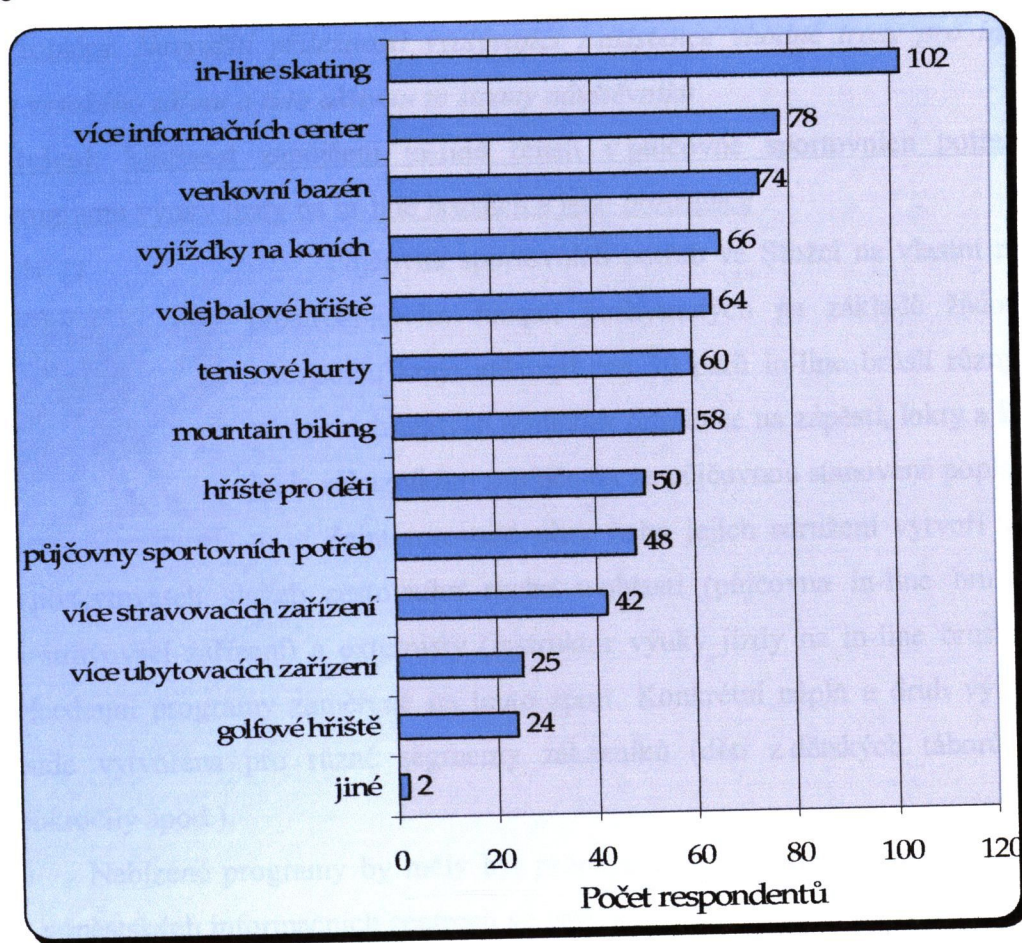
Zdroj: vlastní šetření

Části grafu 20 ukazují opět přepokládané výsledky. Ceny hotelů byly obecně hodnoceny jako vyšší oproti penzionům a cenově nejprůzračněji hodnoceným kempům a tábořištím.

DALŠÍ SPORTOVNÍ AKTIVITY ČI SLUŽBY RESPONDENTY VÍTANÉ V TÉTO OBLASTI

V této otázce byl respondent vyzván, aby zaškrtnl aktivity, které by v této oblasti rád provozoval a služby, které zde postrádá.

graf 21: **Jaké další sportovní aktivity či služby byste uvítali v této oblasti**

Zdroj: vlastní šetření

V grafu 21 byly aktivity a služby uspořádány od nejčastěji požadovaných k nejméně často požadovaným. Celých 102 dotázaných zaškrtnulo možnost in-line skating, což svědčí o oblibě tohoto poměrně mladého sportu. Zde je nutné poukázat, že k této možnosti se vázala i případná možnost zapůjčení in-line bruslí v půjčovně sportovních potřeb. Z toho je možné předpokládat, že ne všichni z již uvedených 102 respondentů vlastní in-line brusle a mnozí z nich by tuto aktivitu provozovali jen v případě, že budou mít možnost si brusle zapůjčit. Tato skutečnost spolu s existencí velmi vhodné stezky pro in-line bruslení (viz kapitola 6.4 „Ostatní letní outdoorové aktivity ve sledované oblasti“) představuje

významnou příležitost pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti.

Alarmující je skutečnost, že 78 dotázaných pocítuje nedostatek informací a uvítali by více informačních center v této oblasti. Další aktivity či zařízení pro tyto aktivity, které by respondenti uvítali jsou venkovní bazén, vyjížďky na koních, volejbalové hřiště, tenisové kurty, mountain biking a hřiště pro děti. 48 oslovených postrádá služby půjčoven sportovních potřeb. Více stravovacích zařízení by uvítalo 42 respondentů, kdežto potřebu více ubytovacích zařízení pocítuje jen 25 dotázaných.

NÁVRH 4: IN-LINE SKATING

Problém: *Nevyužití příležitosti vyplývající z existence vhodné trasy pro in-line skating a vysokého zájmu o tuto aktivitu ze strany návštěvníků*

Řešení: Možnost zapůjčení in-line bruslí v půjčovně sportovních potřeb, vytvoření programu výuky jízdy na in-line bruslích a jeho propagace

Obr. 22

Půjčovna sportovních potřeb ve Stožci na vlastní náklady nebo prostřednictvím financí poskytnutých na základě žádosti o dotaci z rozpočtu kraje zakoupí cca 30 párů in-line bruslí různých velikostí včetně ochranných pomůcek (chrániče na zápěstí, lokty a kolena), které bude zákazníkům zapůjčovat ze půjčovnou stanovené poplatky.

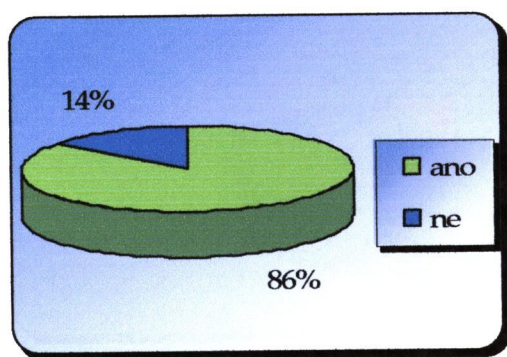
Zainteresované obce nebo jejich sdružení vytvoří ve spolupráci s poskytovateli služeb cestovního ruchu v oblasti (půjčovna in-line bruslí, ubytovací a stravovací zařízení) a externisty (instruktor výuky jízdy na in-line bruslích) jedno až vícedenní programy zaměřené na tento sport. Konkrétní náplň a druh výuky programů bude vytvořena pro různé segmenty zákazníků (děti z dětských táborů, začátečníci, pokročilý apod.).

Nabízené programy by měly být propagovány v informačních centrech na Šumavě a v městských informačních centrech ve větších městech v okolí Šumavy, a to buď formou samostatných letáků či přidáním do již existujících propagačních materiálů o možnostech aktivního využití volného času v regionu. Dále by tato nabídka měla být prezentována na turistických informačních serverech jižních Čech a měla by se stát součástí prezentací relevantních oblastí na výstavách a veletrzích.

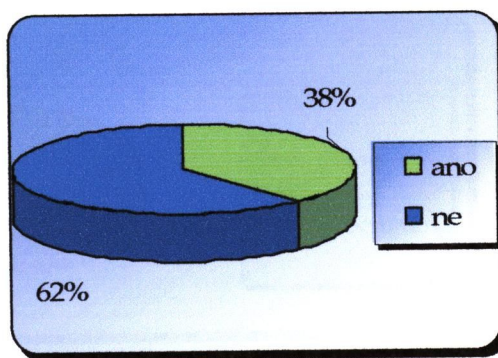
Finance potřebné na tento návrh jsou především na nákup sportovního vybavení, organizační a mzdové náklady na vytvoření programů, mzda instruktora a náklady na propagaci (výroba a tisk letáků).

ZIMNÍ SPORTY

graf 22: **Provozujete zimní sporty**

graf 23: **Provozujete zimní sporty v této oblasti**

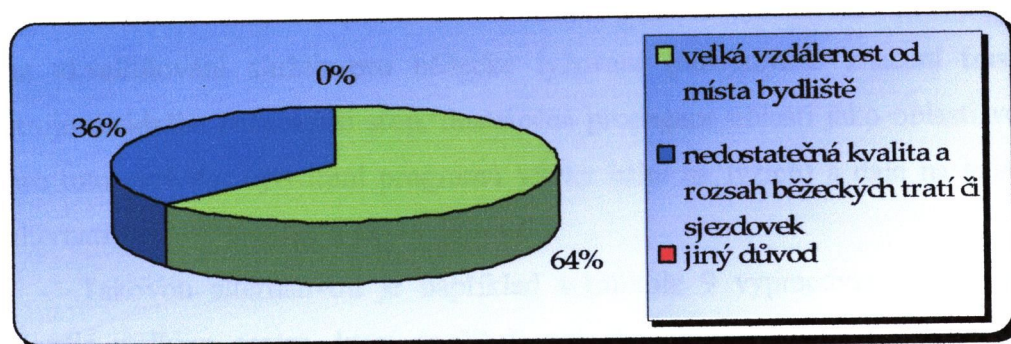

Zdroj: vlastní šetření

Cílem otázky „Provozujete zimní sporty“ bylo vytvoření základního souboru respondentů pro následující tři podotázky. Ten, jak je zobrazeno v grafu 22, činí 86 % všech dotázaných.

Pro analýzu návštěvnosti sledované oblasti bylo vhodné zjistit, zda si respondenti pro tyto zimní sporty vybírají právě tuto oblast. Graf 23 ukazuje, že jen 38 % respondentů, kteří provozují zimní sporty, je provozují ve sledované oblasti. Zbylých 62 % těch, kteří oblast pro své zimní aktivity nevyhledávají, bylo dotázáno na důvod.

graf 24: **Z jakého důvodu neprovozujete zimní sporty v této oblasti**

Zdroj: vlastní šetření

64 % respondentů uvedlo jako důvod, proč neprovozují zimní sporty ve sledované oblasti, velkou vzdálenost oblasti od místa bydliště. Prostor pro zlepšení podmínek pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti lze spatřovat v druhém důvodu, který uvedlo 36 % respondentů, a to v nedostatečné kvalitě a rozsahu běžeckých tratí či sjezdovek.

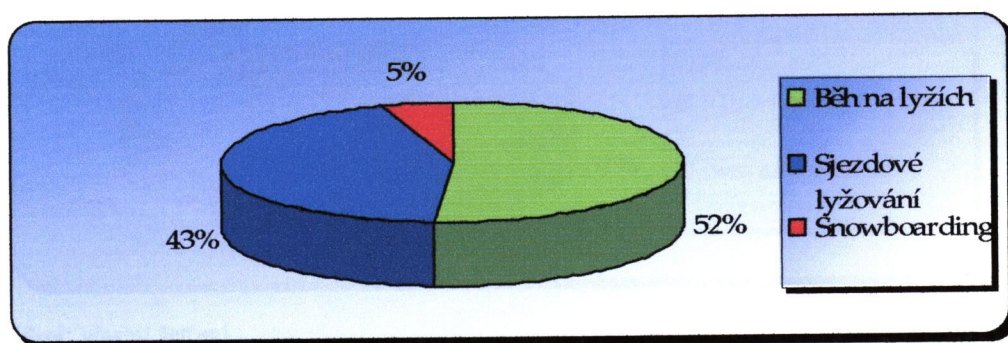
JAKÉ ZIMNÍ SPORTY PROVOZUJETE

Respondentovi, který provozuje zimní sporty, byly nabídnuty tři možnosti (běh na lyžích, sjezdové lyžování a snowboarding), přičemž mohl označit i více odpovědí. Každá ze tří aktivit, které respondent uvedl byla zařazena do celkového součtu.

Aby bylo možné zobrazit i oblibu některých kombinací těchto druhů zimních sportů,

byl do přílohy 8 vypracován pruhový typ grafu.

graf 25: **Jaké zimní sporty provozujete**

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu 25 je zřejmé, že největší oblibu mezi respondenty má běh na lyžích, který je těsně následován sjezdovým lyžováním. Snowboarding tvoří oproti dvou předcházejícím aktivitám jen malou část odpovědí.

Po analýze podmínek pro běžecké a sjezdové lyžování ve vymezené oblasti se lze domnívat, že nespokojenost dotázaných se týká především podmínek pro sjezdové lyžování. Avšak vzhledem k vysokému stupni ochrany přírody v oblasti jsou výhledy na vytvoření podmínek pro sjezdové lyžování do blízké budoucnosti nereálné.

Pozornost subjektů působících v oblasti a okolí by se tedy spíše měla zaměřovat na zkvalitňování služeb pro běžecké lyžování (cizojazyčné značení tras, pravidelná strojová údržba běžeckých stop, dostatečná propagace oblasti jako oblasti velice vhodné pro tuto aktivitu, vytvoření programů výuky běhu na lyžích) a dále na nalezení dalších alternativ zimní turistiky a aktivního vyžití.

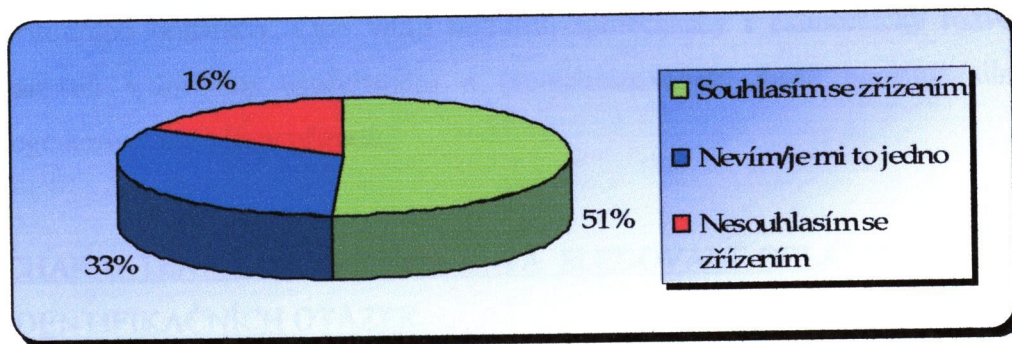
Takovou alternativou je například v kapitole 9 vypracovaný návrh na vytvoření Nordic walking centra, který rozšiřuje nabídku zimních outdoorových aktivit o chůzi se sněžnicemi za pomoci speciálních holí.

Další možností je například uspořádání dvoudenní soutěžní akce ve stavění různých soch ze sněhu, pořádání oblastních závodů v běhu na lyžích nebo v chůzi na sněžnicích nebo nabídka výukových programů správné techniky běhu na lyžích, zahrnující výuku pod vedením instruktora, ubytování, stravování a případně i zapůjčení sportovního vybavení.

NÁZOR RESPONDENTŮ NA ZŘÍZENÍ SJEZDOVKY NA SMRČINĚ

Důvodem zařazení této otázky byla snaha zjistit názor respondentů na zřízení sjezdovky na Smrčině, která by byla propojená s rakouským lyžařským areálem Hochficht.

graf 26: **Jaký máte názor na zřízení sjezdovky na Smrčíně na rakouských hranicích**

Zdroj: vlastní šetření

Podle grafu 26 souhlasí se zřízením lyžařského areálu na Smrčíně 51 % respondentů. 16 % respondentů se vyslovilo proti jeho zřízení. 33 % dotázaných odpovědělo „nevím/je mi to jedno“, což ve většině případů bylo důsledkem neznalosti dané problematiky a nevědomosti o existenci této možnosti. Lze tudíž předpokládat, že v případě zřízení uvedeného areálu, by tuto oblast navštívilo nejen výše uvedených 51 % souhlasících respondentů, ale i další z řad těch, kteří uvedli možnost „nevím“.

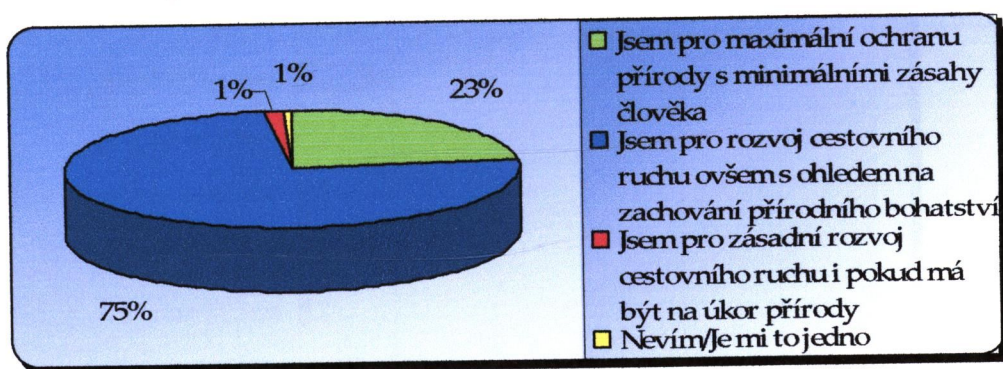
Konflikt mezi představiteli veřejného i soukromého sektoru a představiteli NP Šumava a různých jiných spolků na ochranu přírody však naznačuje, že případné zřízení tohoto areálu je otázkou vzdálené budoucnosti.

ZACHOVÁNÍ PŘÍRODY VERSUS ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V TÉTO

OBLASTI

V této otázce byly zjišťovány postoje respondentů k ochraně přírody.

graf 27: **S kterým tvrzením nejvíce souhlasíte pokud se týče otázky: Zachování přírody versus rozvoj cestovního ruchu ve sledované oblasti**

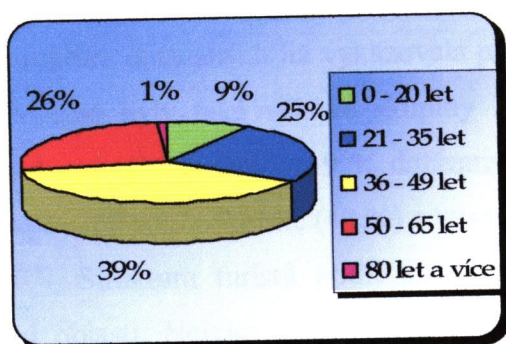
Zdroj: vlastní šetření

Jak lze vidět v grafu 27, převážná část (75 %) respondentů souhlasí s rozvojem cestovního ruchu, ovšem ten musí brát ohled na zachování přírodního bohatství. Pro maximální ochranu s minimálními zásahy člověka do přírody se vyslovilo 23 % dotázaných. Pro druhý extrém, tedy zásadní rozvoj cestovního ruchu i v případě, že bude na úkor přírody, se vyjádřilo jen 1 % respondentů.

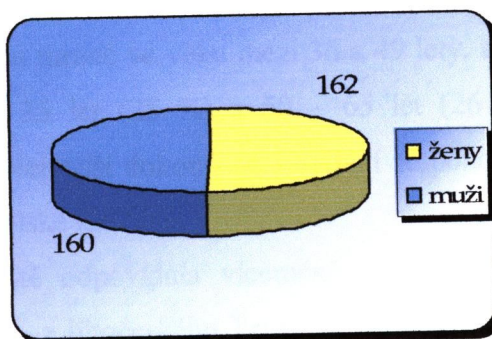
Výsledek analýzy této otázky potvrdil všeobecný názor o důležitosti ochrany přírodního bohatství. Lidé vítají kulturní, společenský i ekonomický rozvoj země, ale zároveň v dnešním uspěchaném a přetechnizovaném světě pocítují silnou potřebu regenerovat své síly v přírodě.

CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA SLEDOVANÉ OBLASTI NA ZÁKLADĚ IDENTIFIKAČNÍCH OTÁZEK

graf 28: Věk respondentů

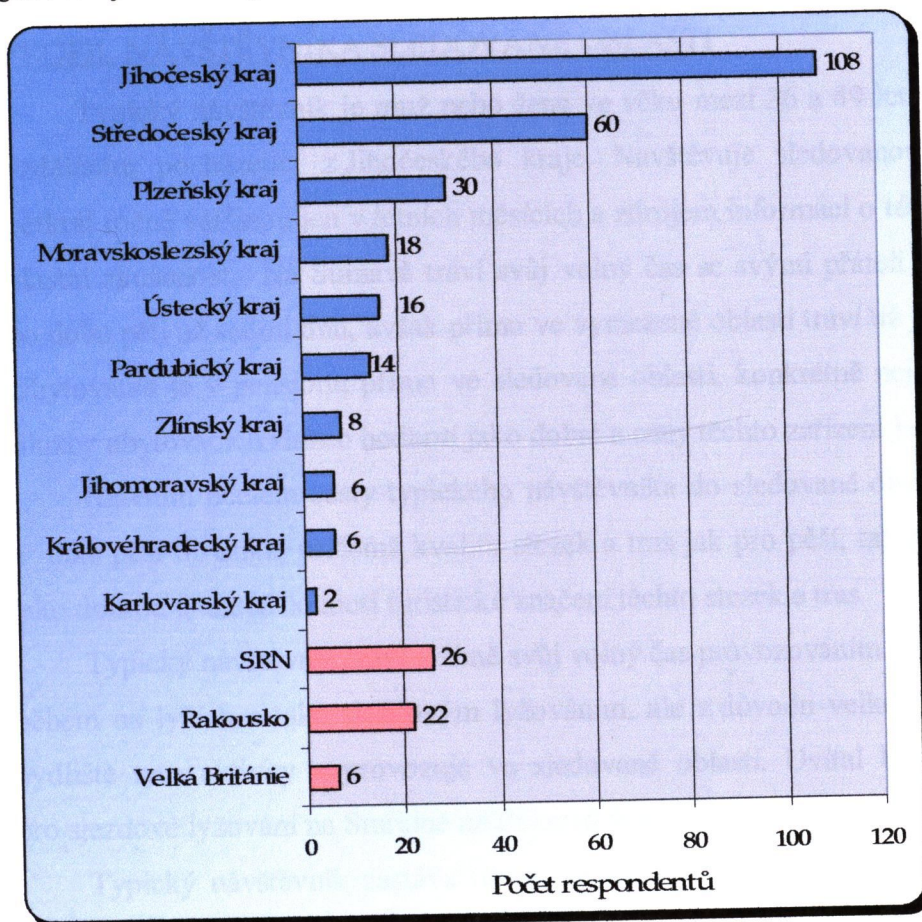

graf 29: Pohlaví respondentů

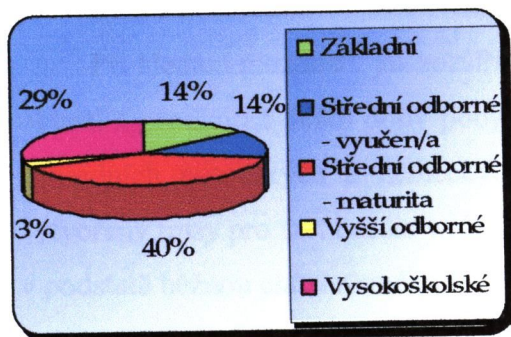
Zdroj: vlastní šetření

graf 30: Bydliště respondentů

Zdroj: vlastní šetření

graf 31: **Vzdělání respondentů**

Zdroj: vlastní šetření

Zastoupení mužů a žen mezi respondenty bylo téměř shodné. Oproti tomu věková struktura dotázaných již vykazovala převahu turistů ve věku mezi 36 a 49 lety, a to 39 %. Početné byly také věkové skupiny 21 – 35 let (25 %) a 50 – 65 let (26 %). Děti a dospívající tvořili jen 9 % dotázaných. Nejvyšší dokončené vzdělání respondentů bylo nejčastěji středoškolské (40 %) a vysokoškolské (29 %).

Struktura turistů podle místa bydliště odpovídala víceméně vzdálenostem krajů od oblasti. Nejvíce návštěvníků pocházelo z Jihočeského kraje, dále ze Středočeského kraje následovaného Plzeňským krajem. Počty turistů z Německa (26) a Rakouska (22) jsou ovšem nižší, než by se dalo vzhledem k těsnému sousedství těchto zemí, očekávat.

PROFIL NÁVŠTĚVNÍKA SLEDOVANÉ OBLASTI

Typický návštěvník je muž nebo žena ve věku mezi 36 a 49 lety se středoškolským vzděláním pocházející z Jihočeského kraje. Navštěvuje sledovanou oblast jednou až pětkrát ročně většinou jen v letních měsících a zdrojem informací o této oblasti je jeho/její vlastní zkušenost. Na Šumavě tráví svůj volný čas se svými přáteli nebo známými a to po dobu pěti až sedmi dnů, avšak přímo ve vymezené oblasti tráví už jen dva až čtyři dny. Ubytován/a je v pensionu přímo ve sledované oblasti, konkrétně nejčastěji v Nové Peci. Služby ubytovacích služeb hodnotí jako dobré a ceny těchto zařízení jako průměrné.

Hlavním účelem cesty typického návštěvníka do sledované oblasti je cykloturistika a také pěší turistika, přičemž kvalitu stezek a tras jak pro pěší, tak pro cyklisty, hodnotí jako dobrou a taktéž hodnotí turistické značení těchto stezek a tras.

Typický návštěvník tráví v zimě svůj volný čas provozováním zimních sportů, hlavně během na lyžích a také sjezdovým lyžováním, ale z důvodu velké vzdálenosti od místa bydliště tyto aktivity neprovozuje ve sledované oblasti. Uvítal by však zřízení areálu pro sjezdové lyžování na Smrčině na Rakouských hranicích.

Typický návštěvník zastává názor, že rozvoj cestovního ruchu je důležitý, ale má zároveň zájem na zachování přírodního bohatství a je si vědom důležitosti ochrany přírody.

9. NÁVRH NORDIC WALKING CENTRA

Při hledání možnosti, jak rozšířit stávající nabídku outdoorových aktivit ve sledované oblasti a prodloužit délku doby pobytu návštěvníků, jsem se nechala inspirovat nabídkou sousedních rakouských a německých regionů, kde vedle klasické pěší turistiky byly vytvořeny trasy pro tzv. nordic walking (doslovně přeloženo severská chůze), představující v podstatě běžnou chůzi různého silového nasazení za pomoci speciálních holí.

CO JE NORDIC WALKING

Obr. 23

Kolébku tohoto nového sportovního odvětví je Finsko a brzy se rozšířilo po celé Skandinávii a pak i do střední a jižní Evropy a USA. V německy mluvících zemích získává tento sport na stále větší popularitě. Tento sport se v podstatě vyvinul z běhu na lyžích a je dnes běžci provozován jako letní tréninková aktivita.

Nordic walking ovšem není jen letní aktivita. Jeho zimní variantou je chůze se sněžnicemi opět za pomoci holí.

Obr. 24

Nordic walking
– celoroční aktivita

Nordic walking se sněžnicemi
– zimní aktivita

VÝHODY NORDIC WALKINGU

- ☞ Je možné jej provozovat po celý rok.
- ☞ Lze jej provozovat téměř kdekoli. Nevyžaduje žádný speciální terén.
- ☞ Je vhodný pro všechny věkové a výkonnostní skupiny, protože jeho sportovní úroveň lze velice lehce přizpůsobit vlastní sportovní úrovni.
- ☞ Ve srovnání s normální chůzí dochází k účinnějšímu tréninku těla. Výkon je vyžadován od 90 % všech svalů v těle a tělesná spotřeba kalorií se díky pohybu s holemi zvyšuje o průměrně 20 % oproti normální chůzi.
- ☞ Speciální hole dodávají jistotu při pohybu na nerovném či kluzkém povrchu.
- ☞ Nordic walking uvolňuje svalové napětí v oblasti zádoových a ramenních svalů a významně zvyšuje pohyblivost páteře.
- ☞ Díky holím jsou šetřeny klouby dolních končetin, což je důležité především pro osoby s nadváhou.

Tato asociace byla založena v roce 2003 a za cíl si stanovila rozšířit Nordic Walking mezi širokou veřejnost a vytvářet pro ni Nordic Walking centra. Nedávno se ČANW

stala členem mezinárodní asociace INWA (International Association of Nordic Walking).

Organizace mimo jiné zajišťuje odborné školení instruktorů nordic walkingu.

NÁVRH TRAS PRO NORDIC WALKING CENTRUM

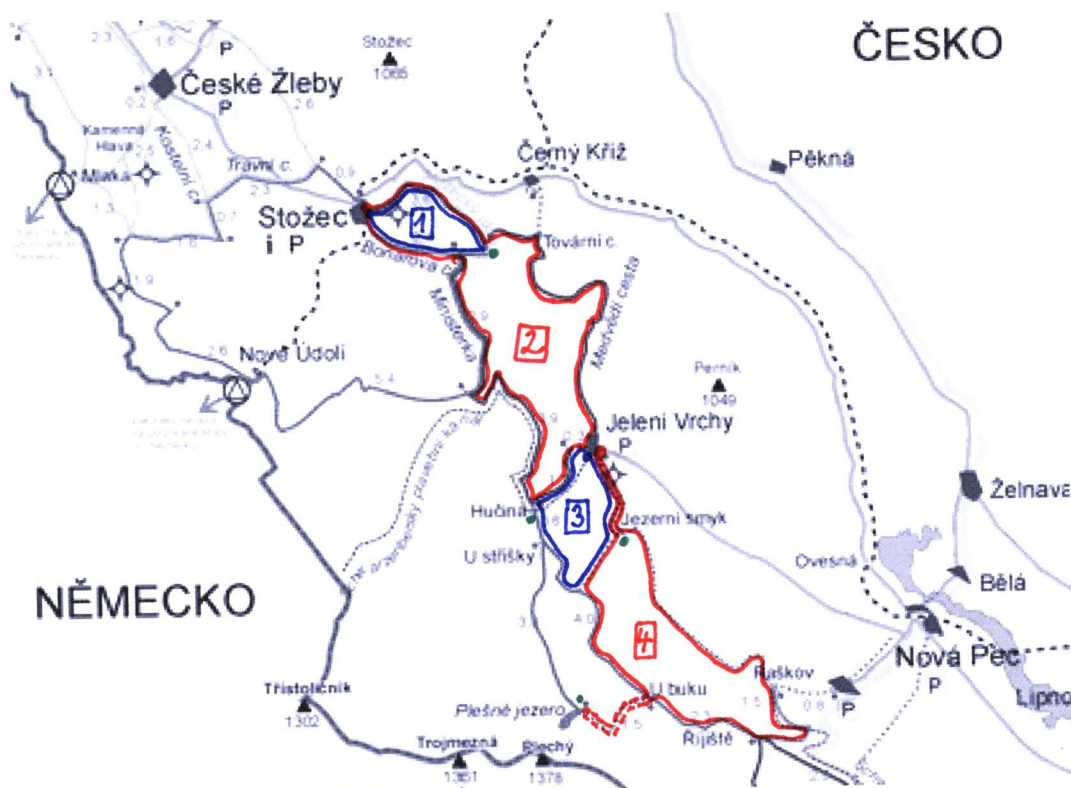
Podstatnou výhodou nordic walkingu je možnost využití stávajících pěších tras a málo frekventovaných cest. Fakt, že není nutné budovat nové trasy, a tudíž že nedochází k nešetrným zásahům do přírody, je obzvláště důležitý pro oblasti v národních parcích.

Na již existujících trasách navrhuji čtyři okruhy vhodné jak pro letní tak zimní formu nordic walkingu. Dvě z nich začínají a končí ve Stožci a další dvě v osadě Jelení Vrchy.

Obr. 26

1	Stožecká	 	Stožec - Tovární cesta - Bonarova cesta - Stožec	6 km
2	Medvědí	 	Stožec - Medvědí cesta - Hučina - Stožec	19 km
3	Jelení	 	Jelení Vrchy - Rosenauerova kaplička - Hučina - Jelení Vrchy	7 km
4	Plavební kanál	 	Jelení Vrchy - Rossbach - Plešné jezero - Jelení Vrchy	16 km
Lehká trasa				
Středně těžká trasa				
  Trasa pro letní i zimní nordic walking				

Zdroj: vlastní návrh

Zdroj: www.bilastopa.cz (prosinec 2005)

NÁVRH ZNAČENÍ TRAS

Ve výchozích místech bude umístěna cedule se základními informacemi o trase. Na celkem čtyřech cedulích bude název, průběh trasy a délka uvedena slovně a obtížnost a profil graficky.

Rozcestí tras, tedy 19 míst bude osazeno směrovými cedulemi udávající počet kilometrů do cílového místa. Následující obrázky ukazují možný vzhled směrových cedulí převzatý od nordic walking centra v Rakousku.

Obr. 28

Zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)

Dále na každé trase bude minimálně jedno zastavení určené pro protažení hlavních svalových skupin. Náčrtové nebo fotografické zobrazení techniky strečinku za pomoci hůlek bude umístěno na tabulích z přírodního materiálu. Tyto celkem čtyři tabule budou umístěné na odbočce z Tovární cesty na Medvědí cestu, u Rosenauerovi kapličky, u Plešného jezera a na rozcestí Hučina.

Obr. 29

Zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)

SPORTOVNÍ VYBAVENÍ

Vedle klasického sportovního vybavení pro pěší turistiku (vhodné obutí a oblečení, batoh, apod.) vyžaduje nordic walking speciální hole. Tyto hole jsou vyrobené z odlehčených materiálů a jejich výhodou je možnost nastavení výšky podle aktuální potřeby osoby, která je používá.

Pro chůzi ve sněhu je zapotřebí sněžnic, které fungují na principu známém již od dob starých indiánů. Dnešní sněžnice jsou ovšem vyrobeny ze speciálních materiálů, zaručující snadnou chůzi, odolnost a dlouhou životnost při maximálním možném splnění jejich funkce.

Obr. 30

Zdroj: www.hanibal.cz (březen 2006)

Vzhledem k předpokladu, že většina návštěvníků toto speciální sportovní vybavení pro nordic walking nevlastní, je nutné zajistit možnost jeho zapůjčení. K dispozici by mělo být přibližně 80 párů holí a 30 párů sněžnic. Je žádoucí, aby toto vybavení bylo k zapůjčení ve výchozím místě každé trasy, takže polovina vybavení bude umístěna ve Stožci a polovina v osadě Jelení Vrchy.

Možnost č. 1

Půjčovna sportovních potřeb „Monty“ ve Stožci zakoupí na vlastní náklady potřebné vybavení, které bude zájemcům za stanovený poplatek zapůjčovat. Dále uzavře dohodu s libovolným poskytovatelem služeb v osadě Jelení Vrchy, který se zaváže půjčovat

sportovní vybavení za majitelem stanovených podmínek.

Realizovatelnost této možnosti je komplikována potřebou vysokých počátečních nákladů na nákup vybavení (cca 160 000,- Kč).

➤ Možnost č. 2

Náklady na nákup výše uvedených sportovních potřeb se zahrnou do relevantních nákladů v žádosti o grant, příspěvek nebo dotaci, který předkládá právnická osoba. Ta, po získání finančních prostředků a nákupu vybavení, uzavře dohodu s určitým poskytovatelem služeb ve Stožci (například zmíněnou půjčovnou sportovních potřeb „Monty“ ve Stožci) a v osadě Jelení Vrchy, jejichž povinností bude za sportovní potřeby odpovídat, vést potřebnou dokumentaci a zapůjčovat je turistům za podmínek stanovených výše zmíněnou právnickou osobou, tedy majitelem.

KONKURENCE

V České republice se nachází jen 5 registrovaných nordic walking center, přičemž většina z nich leží v severních Čechách a na severní Moravě. V jižních Čechách by toto centrum představovalo zatím jediné centrum tohoto sportu.

Nejbližší a nevýznamnější konkurencí jsou Nordic walking centra v Horním Rakousku u obce Ulrichsberg (6 km od hraničního přechodu Zadní Zvonková) a v Německu v okolí Freyungu. Tyto centra ovšem nejsou tak rozsáhlá, aby zabránily naplnění očekávaných přínosů navrhovaného centra ve sledované oblasti. V příloze 9 jsou vytištěny mapy tras německého a rakouského nordic walking centra. Lze předpokládat, že jak dnes využívají němečtí a rakouští turisté našich pěších tras a cyklotras, tak budou v budoucnu provozovat jimi tak oblíbenou aktivitu jako je nordic walking i u nás.

SEGMENTACE ZÁKAZNÍKŮ

Hlavním cílovým zákazníkem jsou:

➤ zahraniční turisté

Jedná se především o turisty s příhraničních oblastí Rakouska a Německa. Tato cílová skupina zákazníků je na tento druh turistiky zvyklá z domácích turistických oblastí. Díky vysoké oblibě tohoto sportu v německy mluvících zemích lze předpokládat, že možnost jeho provozování i v rámci dovolené v ČR bude zahraničními návštěvníky vítána a dojde i k zvýšení návštěvnosti právě díky zahraničním turistům.

➤ senioři

Vzhledem k pozitivnímu vlivu této aktivity na zdraví jedince a díky jeho výše

uvedeným výhodám oproti ostatním formám turistiky má nordic walking mnoho příznivců z řad seniorů. To se ovšem zatím týká spíše zahraničních turistů. Cílem propagace projektu v ČR bude představení nordic walkingu jako ideální pohybové aktivity pro starší lidi.

➤ vyznavači výkonnostnějších forem turistiky

Paradoxem této moderní aktivity je jeho vhodnost nejen pro seniory, ale zároveň pro vyznavače výkonnostnější formy turistiky, tedy pro zdatné, trénované jedince. Při propagaci by tedy mělo být rozlišeno, jaký segment oslovit v různých informačních médiích.

➤ příznivci nových druhů zimní turistiky

Je nutné zdůraznit, že nordic walking je celoroční pohybová aktivita. Aktuální informace o nordic walkingu ve sledované oblasti by měli být přizpůsobovány ročnímu období. Propagace v médiích zaměřených na zimní aktivity by měla prezentovat nordic walking jako nový druh zimní turistiky a rozšíření možností aktivního trávení volného času v zimě.

Vedlejší cílovým zákazníkem je:

➤ široká veřejnost všech věkových kategorií a výkonnostních skupin

PROPAGACE

Vhodná a dostatečná propagace je předpokladem k naplnění očekávaných přínosů projektu.

➤ internetové stránky

Při zohlednění výsledků dotazníkového šetření, z kterých vyplývá, že internet je zdrojem celých 56 % dotázaných, kteří navštívili sledovanou oblast poprvé, se propagace projektu na internetu stává prioritní formou propagace.

Nabídka Nordic walking centra a doprovodných programů by měla být součástí významných jihočeských turistických serverů (např.: www.jiznicechy.cz, www.sumavanet.cz, www.bilastopa.cz, www.lipno-info.cz), oficiálních stránek NP Šumava (www.npsumava.cz), oficiálních stránek měst a obcí v oblasti a jejím okolí (např. www.stozec.cz, www.mestovolary.cz, www.prachatice.cz) a dále také serverů zaměřených na outdoorové aktivity (např. www.czech-nordicwalking.com, www.horydoly.cz, www.outdooring.cz, www.svetoutdooru.cz). Nabídku tohoto projektu je vhodné prezentovat i na stránkách vytvářených pro zahraniční turisty agenturou CzechTourism a dále na stránkách sousedních příhraničních oblastí Rakouska a Německa (např. www.freyungurlaub.de, www.dreilaendereck-bayerischer-wald.de, www.muelviertel.at).

☞ výstavy a veletrhy cestovního ruchu

Projekt bude součástí prezentace Jihočeského kraje či jeho jednotlivých oblastí na výstavách a veletrzích cestovního ruchu, jak mezinárodního, tak regionálního charakteru (např. Regiontour v Brně, Holiday World v Praze aj.) a dále na různých regionálních workshopech (např. pořádaných agenturou CzechTourism).

☞ tištěné propagační materiály

Prezentace projektu jako nové možnosti aktivního využití volného času bude zpracována do podoby brožur, a to buď samostatně nebo spolu s ostatními možnostmi oblasti. Jejich obsahem bude jak mapa tras, informace o možnosti zapůjčení potřebného sportovního vybavení, tak nabízené související programy. Na základě segmentace trhu doporučuji vyhotovit dvě podoby brožur a letáků, a to jednu oslovující výkonnostní sportovce a druhou zaměřenou na seniory.

Tyto materiály budou umístěny v informačních centrech na Šumavě, dále v informačních centrech měst (Prachatice, Volary, České Budějovice, Český Krumlov). Všechny materiály budou vyhotoveny také v německém jazyce a umístěny do informačních center v příhraničních oblastech Rakouska a Německa.

Jednostránkové informační letáky mohou být nabízeny i poskytovateli služeb cestovního ruchu, a to opět i v Rakousku a Německu.

☞ další možné formy propagace

- regionální televizní vysílání
- pohlednice s motivem nordic walkingu a informacemi tomto sportu ve sledované oblasti

Významným přínosem pro všechny výše zmíněné formy propagace je spolupráce na poli propagování produktů mezi nejvíce zainteresovanými zeměmi – tedy Českou republikou, Rakouskem a Německem.

FINANCOVÁNÍ PROJEKTU⁴⁷

Náklady projektu zahrnují:

- náklady na výrobu turistického značení a jeho osazení na trasách (4 velké tabule a 23 menších směrových a informačních cedulí) cca 100 000,- Kč

⁴⁷ www.kraj-jihocesky.cz

www.strukturalni-fondy.cz

- náklady na nákup sportovního vybavení (80 párů holí a 30 párů sněžnic)

cca 160 000,- Kč

- výroba, tisk a distribuce letáků a brožur

cca 15 000,- Kč

Celkové náklady projektu by neměly přesáhnout částku 200 000 Kč.

Pro získání potřebných finančních prostředků na realizaci projektu doporučuji využít níže uvedených možností financování. Vhodným předkladatelem žádosti by byl jeden z mikroregionů zasahující svou působností do sledované oblasti. Tím je například Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko, v kterém jsou sdruženy i obce Stožec a Nová Pec.

Možnosti financování:

ROZPOČET JIHOČESKÉHO KRAJE

Krajský úřad Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích každoročně vyhlašuje grantové programy zahrnuté do tématické skupiny „oblast cestovního ruchu, kultury a vnějších vztahů“. Pro rok 2006 byly vypsány následující grantové programy aplikovatelné na navrhovaný projekt Nordic walking centra v oblasti Stožce a Nové Pece.

Rozvoj infrastruktury podporující šetrnou turistiku

Cílem je podpořit rozvoj oblastí cestovního ruchu, které budou při maximální účinnosti minimálně zatěžovat životní prostředí, tedy projekty související a podporující turistiku pěší, cyklistickou, vodní a zimní sporty, obnovu a rozšiřování značení turistických tras apod.

Produkty a služby v cestovním ruchu

Záměrem grantového programu je podpora stávající programové nabídky jihočeského cestovního ruchu a její rozšíření o další charakteristické jihočeské produkty, včetně jejich propagace. Důraz bude kladen především na produkty, které přispějí k rozšíření turistické nabídky v zimním období.

Finanční podpora na schválený grant obvykle není v plné výši vyčíslených nákladů, ale je počítáno s finanční spoluúčástí předkladatele projektu. V případě zapojení dalších partnerů do projektu je nutné dokladovat zajištění podílu jejich financování (např. partnerská smlouva, úvěrový příslib, dotační příslib od jiného subjektu).

Žadatelé o grant mohou být: Obce a města Jihočeského kraje, fyzické a právnické osoby, nestátní neziskové organizace, svazky obcí, organizace zřizované krajem, organizace zřizované obcemi, státem zřízené organizace.

SPOLEČNÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM (SROP)

Pro navrhovaný projekt Nordic walking centra je dále možné využít prostředků z EU za pomoci Společného regionálního operačního programu, který v rámci opatření „Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch“ vytvořil podopatření 4.2.2 „Podpora místní infrastruktury

CR“. V rámci tohoto podopatření jsou podporovány ucelenější projekty regionálního či místního významu se zřejmým ekonomickým dopadem, zaměřené na rozvoj infrastruktury potřebné pro cestovní ruch v obcích a regionech. Mezi relevantní projekty se řadí také výstavba či obnova infrastruktury v oblasti sportu a rekreace a dále také obnova a rozvoj turistických stezek.

Podpora má formu nevratné přímé pomoci – dotace. Konečnými uživateli jsou obce, svazky obcí, kraje, nestátní neziskové organizace, malé a střední podniky (v odvětví cestovního ruchu) a státem zřizované organizace.

INTERREG IIIA

Interreg IIIA podporuje přeshraničně účinné projekty. Tím je přeshraniční spolupráce v oblasti cestovního ruchu, volného času a rekreace, výstavby a zlepšování infrastruktury cestovního ruchu (například turistické stezky, běžecké tratě, značení a další), podpora prodeje a informace regionu atd.

Konečnými příjemci podpory jsou Bavorsko nebo Rakousko s podřízenými orgány a v České republice jsou to opět obce, svazky obcí, kraje, nestátní neziskové organizace, státem zřizované organizace, zájmová sdružení právnických osob a hospodářské a agrární komory.

UDRŽITELNOST PROJEKTU

Trvalá udržitelnost projektu je dána jednak již faktem, že jde o veřejně prospěšnou aktivitu a jednak může být zajištěna finančními příjmy, které bude tento projekt do budoucna vytvářet.

V případě zakoupení sportovních potřeb z prostředků poskytnutých na základě grantu či dotace, mohou mít subjekty, které spravují sportovní potřeby a půjčují je turistům, povinnost splácet majiteli tohoto vybavení částku ve výši 50 % nákladů na jejich pořízení (cca 40 000,- Kč na jeden ze dvou subjektů). Splátky budou rozloženy na dobu 4 let, přičemž každý rok subjekt zaplatí ¼ celkové částky. Po splnění této podmínky dojde k převodu vlastnictví vybavení na zmíněné subjekty.

Pro realizátora projektu by toto opatření představovalo roční příjem ve výši 20 000,- Kč po dobu 4 let, tedy celkem 80 000,- Kč. Pokud tyto prostředky budou dále využity například na zkvalitňování, údržbu, značení tras, na propagaci projektu apod. bude zaručena dlouhodobá udržitelnost projektu.

Další alternativou, jak získávat potřebné finance na obnovu a údržbu tras, je zavedení mytného na trasách Nordic walking centra. Tyto jakési vstupenky by mohly být prodávány v půjčovnách sportovních potřeb či u provozovatelů zařízení cestovního ruchu

ve výchozích bodech tras. V souvislosti s kontrolou těchto vstupenek by bylo vytvořeno jedno pracovní místo. Vstupenky by měly podobu pohlednice s motivem a informacemi o Nordic walking centru a byly opatřeny útržkem pro kontrolu.

NÁVRH PROGRAMU VYUŽÍVAJÍCÍ NORDIC WALKING CENTRUM

Samotné vytvoření nordic walking centra rozšíří nabídku outdoorových možností ve sledované oblasti a přiláká nové turisty, avšak klíčem k vyššímu počtu turistů a hlavně k prodloužení délky jejich pobytu v oblasti jsou ucelené programy využívající možnosti oblasti.

Navrhuji nejdříve vytvořit jeden základní program s názvem „Nordic walking“ a podle zájmu ze strany turistů a připomínek účastníků dále vytvořit programy specializované například pro seniory, pro výkonnostní sportovce, školní zájezdy a podobně.

PROGRAM: „NORDIC WALKING – LÉTO (ZIMA)

Délka programu: 2 dny (včetně 3 přenocování)

Cena: 1800,- Kč (v zimě 2000,- Kč)

Počet účastníků: 7 – 15

Program:

- ☞ 1. den (večer): ubytování účastníků , schůzka s instruktorem (představení programu, seznámení s nordic walkingem a jeho výhodami), asistence a odborná pomoc instruktora při výběru potřebného sportovního vybavení, večeře
- ☞ 2. den: po snídani celodenní výlet na trasách Nordic walking centra s doprovodem instruktora, během výletu výuka a ukázky různých technik nordic walkingu, včetně rozcvičení, protahování a správného dýchání; po cestě výklad k přírodním a kulturním atraktivitám v okolí; návrat do ubytovacího zařízení, večeře
- ☞ 3. den: shodný s předchozím dnem; trasa výletu a technika chůze je přizpůsobena přáním a fyzickým schopnostem účastníků
- ☞ 4. den: po snídani vrácení sportovního vybavení, odjezd

Služby zahrnuté v ceně programu:

☞ Ubytování a stravování

Ubytování bude zajištěno v některém ubytovacím zařízení v okolí Nordic walking centra. Na základě dohody může být nabídnuta zvýhodněná cena účastníkům programu. Ubytovací zařízení zahrne do své ceny též stravování formou polopenze.

☞ Vybavení na nordic walking

Účastníkům programu bude na celou jeho dobu zapůjčené potřebné sportovní vybavení na nordic walking (hole, sněžnice).

☞ Školený instruktor nordic walkingu

Instruktor musí mít certifikát od České asociace nordic walkingu. Výhodou je znalost oblasti a možnost dojíždění do oblasti.

OČEKÁVANÉ PŘÍNOSY PROJEKTU PRO REGION

☞ rozšíření nabídky produktů cestovního ruchu

☞ zlepšení image oblasti jako destinace outdoorové turistiky při zachování jedinečnosti přírodního bohatství

☞ zvýšení počtu turistů v oblasti (zahraničních i tuzemských)

☞ prodloužení doby pohybu turistů (hlavně díky programovým nabídkám a více možnostem trávení volného času ve sledované oblasti)

☞ zvýšení počtu turistů mimo hlavní letní a zimní sezónu (díky nabídce aktivity s možností jejího celoročního provozování)

☞ zvýšení finančních prostředků, které návštěvníci regionu vynaloží na pobyt, stravu a volný čas

☞ zvýšení příjmové stránky místních i státního rozpočtu z odvodů od provozovatelů zařízení cestovního ruchu

☞ nově vytvořené pracovní příležitosti v důsledku rozvoje aktivního trávení volného času turistů (sportovní instruktoři, průvodci, kontrola mýtného atd.)

☞ snížení počtu sezónních pracovníků v zařízeních cestovního ruchu a jejich přesun mezi celoročně zaměstnávané pracovníky

10. ZÁVĚR

Jižní Čechy jsou díky své geografické poloze, zachovalému přírodnímu bohatství, historickým a kulturním památkám, tradici místního folklóru a lidových řemesel jedním z nejatraktivnějších a nejnavštěvovanějších regionů České republiky. Oblast Šumavy je cílovou destinací především milovníků přírodních krás a různých druhů aktivního odpočinku.

Řešená oblast pravého břehu Vltavy a Lipna skrývá veliký potenciál pro cestovní ruch, avšak ten stále ještě není plně rozvinut a využit. Jednou z hlavních příčin je historický vývoj oblasti, kdy po druhé světové válce došlo k odsunu části původního německého obyvatelstva a v 50. letech 20. století byla oblast izolována zahrnutím do pohraničního pásma. Již tak hospodářsky nerozvinutá a slabě osídlená oblast se na 40 let stala nepřístupným územím. Tato izolace se projevila ve slabší konkurenceschopnosti na poli nabídky a kvality služeb cestovního ruchu oproti sousedním oblastem na levém břehu Lipna a zvláště dlouhou dobu důsledně rozvíjeným rakouským a německým příhraničním oblastem.

Po roce 1989 docházelo k postupnému znovuosidlování oblasti a následně i rozvoji cestovního ruchu. Dlouhá izolace oblasti se paradoxně stala také jakousi konkurenční výhodou co do jedinečnosti a neporušenosti přírodního bohatství. Tyto hodnoty jsou chráněny i prostřednictvím Národního parku Šumava, ve kterém se téměř celá sledovaná oblast nachází. Jedinečnost přírodního prostředí a omezení ze strany NP Šumava do něho hrubě zasahovat předurčila oblast k tomu, stát se destinací hostící převážně vyznavače klasických forem turistiky šetrných k přírodě.

Domácí i zahraniční turisté zprvu toužili navštívit dříve zapovězené oblasti a postupem času s rozvojem a obnovou sítě pěších tras a cyklotras jejich počty neustále narůstaly. Obce a subjekty působící v oblasti si uvědomily nutnost rozvíjet a zkvalitňovat nabídku služeb pro cestovní ruch, který je dnes jedním z hlavních ekonomických motorů oblasti, a začaly se sdružovat, vytvářet mikroregiony, hledat nové možnosti spolupráce na poli cestovního ruchu a nové zdroje financí. Oproti konkurenci jsou ovšem tyto aktivity mnohdy nedostatečně koordinované a ne všechny možnosti plně využité.

Největší konkurence oblasti se nachází v jejím těsném sousedství. Je to oblast Lipenska, která byla významnou turistickou destinací již v dobách komunistického režimu a po jeho pádu soustředila všechno své úsilí na další rozvoj cestovního ruchu. Příliv zahraničních i domácích investic, cílená koordinace cestovního ruchu, rozšiřování nabídky pro turisty a vytváření nových produktů cestovního ruchu proměnily oblast v jednu

z nejvýznamnějších destinací sportovního a rekreačního cestovního ruchu v zemi. Dalšími oblastmi, které mohou být vzorem efektivního využívání svého potenciálu pro cestovní ruch jsou příhraniční oblasti Rakouska a Německa, jejichž hlavními výhodami oproti sledované oblasti jsou dostatek finančních prostředků, důsledná koordinace činností, cílená propagace, široká nabídka produktů a služeb cestovního ruchu a především jejich vysoká kvalita.

Syntéza analýzy nabídky cestovního ruchu v oblasti, dotazníkového šetření a ostatních poznatků z dané problematiky umožnila vytipovat určité problémové body a na jejich základě navrhnout opatření, které by vedly k rozvoji cestovního ruchu v oblasti. Na základě zmíněné syntézy byly vytyčeny hlavní cíle, které by měly být vodítkem pro další aktivity vyvíjené na poli rozvoje cestovního ruchu ve sledované oblasti. Jsou to především:

- zvýšení návštěvnosti domácích i zahraničních turistů
- prodloužení délky jejich pobytu v oblasti
- částečná eliminace sezónnosti cestovního ruchu v oblasti

Následující rámcová opatření, jejich zpracování do konkrétních projektů a následná realizace jsou klíčem k naplnění výše stanovených cílů.

➤ **zkvalitnění a rozšíření základních služeb cestovního ruchu**

K plnému uspokojení zákazníků již nestačí jen dostatečná kapacita, přijatelná cena a standardní kvalita ubytovacích a stravovacích služeb. Zařízení, které vyhoví speciálním potřebám jednotlivých segmentů zákazníků a uspokojí nejen potřebu přenocování a stravování, získají na trhu jistou konkurenční výhodu. Podobná zásada platí také pro poskytovatele dopravních služeb, kteří musí vyjít vstříc nejen potřebám cyklistů, ale také například potřebám lidí se sníženou schopností pohybu.

➤ **rozšíření nabídky volnočasových aktivit vytvářením nových produktů**

Nabídka outdoorových sportovních aktivit je téměř výhradně orientována na klasické formy turistiky (pěší turistiku, vodní turistiku, cykloturistiku a běh na lyžích). Dotazníkové šetření ukázalo, že tyto druhy turistiky sice jsou ve většině případech hlavním lákadlem turistů, avšak mnozí z nich projeví zájem i o jiné aktivity, jako jsou například in-line skating, jízda na koni, volejbal, tenis a další. K těmto aktivitám často chybí potřebné zázemí a doprovodné služby (půjčovny sportovních potřeb).

Je nutné hledat nové možnosti takových aktivit, které při vysoké účinnosti a minimálním zatížení životního prostředí uspokojí širší spektrum návštěvníků. Takovou možností je například v kapitole 9 navržený projekt vytvoření Nordic walking centra, který, ačkoliv je to investičně a realizačně nenáročný projekt, přiláká nové segmenty

návštěvníků, a díky jeho celoročnímu charakteru napomáhá eliminovat sezónní nápor turistů.

► nabídka programů

Právě vícedenní programy nabízené celoročně a skládající se z kombinace více služeb (ubytování, zapůjčení sportovního vybavení, průvodce, tištěné materiály apod.) zajistí oblasti nejen více návštěvníků i v době mimo hlavní sezóny, ale především jejich delší setrvání v oblasti a nákup většího množství služeb.

Struktura produktů by podle výsledků dotazníkového šetření měla být zaměřena na návštěvníky, kteří tráví svůj volný čas v kolektivu buď přátel, rodiny nebo s partnerem. Dále je vhodné některé programy sestavit na míru určitému segmentu návštěvníků (senioři, mladí lidé hledající fyzicky náročnější vyžití a dobrodružství, zahraniční návštěvníci mající vyšší nároky na kvalitu služeb apod.).

► propagace

Samotné vytvoření produktu cestovního ruchu bez jeho cílené propagace nepřinese očekávané výsledky. Jako vhodná forma propagace, která osloví největší počet potenciálních návštěvníků, se podle výstupů dotazníkového šetření jeví internet. Většina návštěvníků sledované oblasti, kteří navštívili oblast poprvé, využila právě světové internetové sítě k získání informací při rozhodování o své dovolené. Žádné internetové stránky, ať místní, regionální či národní, neposkytují kompletní přehled všech nabízených produktů cestovního ruchu včetně základních a doplňkových služeb oblasti. Zájemce o informace je pak nucen prohledávat mnoho stránek různých co do kvality i kvantity informací. Vytvoření internetových stránek s kompletní nabídkou produktů a služeb cestovního ruchu například pro region Šumava obsahující seznam a kontakty na všechny provozovatele zařízení cestovního ruchu s možností rezervace ubytování a vstupenek na různé akce eliminuje riziko, že potenciální návštěvník nenajde co hledá a rozhodne se pro dovolenou v jiném regionu, v lepším případě stráví na Šumavě kratší dobu, než kdyby měl k dispozici úplné a přehledné informace.

Právě díky neúplným informacím na internetu je stále aktuální, návštěvníka, který již region navštívil, upozornit na další možnosti, které oblast skýtá, a to nejlépe tištěnými propagačními materiály umístěnými v informačních centrech a zařízeních cestovního ruchu.

Výhodami další formy propagace, která může napomoci rozvoji oblasti, a to prezentace produktů na výstavách a veletrzích, je především nadnárodní či nadregionální dopad a možnost navázání nových kontaktů a získání cenných zkušeností.

► spolupráce

V zemích s vyspělým cestovním ruchem se zainteresované subjekty namísto individualistického konkurenčního boje spojují a na základě oboustranně výhodné spolupráce při vytváření společné nabídky produktů a společné propagace jsou schopni lépe uspokojit potřeby a přání zákazníka.

Ne všechny subjekty ve sledované oblasti si uvědomují přínosy destinačního managementu. Tato nedostatečná nebo zcela chybějící spolupráce například při zajištění provázanosti svých produktů, ať už časové či propagační, připravuje neuvědomělé subjekty o zákazníky, potažmo o zisky z nich plynoucí.

Cestovní ruch jako odvětví zasahuje svými efekty do života prakticky každého z nás. Rozvoj cestovního ruchu a jeho trvalá udržitelnost má mnohé ekonomické, sociální, ekologické, politické a kulturní přínosy. V oblastech, kde příjmy z cestovního ruchu tvoří největší podíl na celkových příjmech oblasti nebo alespoň mají jistý potenciál do budoucna tvořit významné příjmy oblasti, by cestovní ruch měl být soustavně, cílevědomě a koordinovaně rozvíjen a potenciál cestovního ruchu v těchto oblastech by měl být plně aktivován.

11. RESUMÉ

South Bohemian region is due to its geographic location, preserved natural resources and historical and cultural sights one of the most attractive and attended region of Czech republic. The region of Bohemian Forest is the target destination especially for those, who love natural beauty and various form of active repose.

This thesis is aimed at finding chances for tourism development in a particular region on the right bank of the river Vltava and the dam Lipno. A huge potential of this region has not been fully developed and utilized till today. One of the main cause of this fact is the history of the region. The region was isolated for being a part of a frontier zone from the 50's of 20th century to 1989. This isolation represents now both disadvantage and advantage. The disadvantage is made up by lower ability to compete as for a range of offer of tourism services and their quality and the advantage is beheld in singularity and integrity of natural resources. These resources are under the protection of National park Šumava and this is also the reason why is the tourism in this destination mainly based on the classic forms of outdoor activities (hiking, cycling, water tourism), which are nature considerate.

The biggest competition is in the close neighbourhood. It is the region located on the left bank of the dam Lipno, which has been a great tourism destination since many decades. Other competitive regions are adjacent German and Austrian regions, which unlike solved region coordinate their huge offer of activities and services and advertise them goal-directedly. These regions can set a good example of how to utilize the potential in the most effective way.

The main goals, which should be the direction for other tourism development activities in the solved region, were settled on basis of thesis parts synthesis.

These goals are mainly:

- ↪ growth of domestic and foreign tourist attendance
- ↪ prolongation of visitors stay
- ↪ partial removal of seasonal character of tourism in solved region

Following measurements transformed into a feasible project are the key to fulfilment above mentioned goals.

- achievement of higher quality and enlargement of tourism basic services
- wider offer of leisure time activities by creating new tourist products and programs.
- suitable promotion form of this tourist products and programs.
- partnership with all subjects of tourism on every levels

Tourism and its effects trenches on the lives of each of us. Sustainable development of tourism has many economic, social, ecological, political and cultural contributions. Systematically and purposefully developed tourism is very important especially for regions, where incomes from tourism are the biggest part of total income or has a potential to represent considerable income of region. The potential of tourism in these regions should be fully activated.

Slovník klíčových pojmů:

atraktivita cestovního ruchu	tourist attraction, visitor attraction
cykloturistika	cycling, cyclo-touring, biking
destinace cestovního ruchu	tourism destination
národní park	national park
naučná stezka	nature instructive trail
outdoorové aktivity	outdoor activities
pěší turistika	hiking
produkt cestovního ruchu	tourism product
propagace	promotion
spolupráce	partnership, cooperation
Šumava	Bohemian forest
trvale udržitelný rozvoj	sustainable development
turistické informační centrum	Tourist Information Centre
venkovský cestovní ruch	rural tourism
volný čas	leisure time, free time
zimní sporty	winter sports, winter activities

12. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků:

- Obr. 1 Šumava – příroda, historie, život; zdroj: www.vltava.cz (únor 2006)
- Obr. 2 Vltava; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 3 Zonace NP Šumava; zdroj: www.npsumava.cz (prosinec 2005)
- Obr. 4 Mapa sledované oblasti; zdroj: Mapa Jihočeského kraje, SHOCart 2002
- Obr. 5 Trojmezná; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 6 Třístoličník; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 7 Plešné jezero; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 8 Schwarzenberský plavební kanál; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 9 Památník zastřelení posledního medvěda na Šumavě;
zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 10 Adalbert Stifter; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 11 Stifterův památník; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 12 Stožecká kaple; zdroj: www.projekt.jiznicechy.org/cz/ (leden 2006)
- Obr. 13 Značení cyklotras podle metodiky KČT; zdroj: Šumava – Lipensko, Velká cykloturistická mapa 1 : 75 000. SHOCart, Praha 2005. ISBN 80-85781-95-6
- Obr. 14 Dopravní systém cyklotrans; zdroj: www.cyklotrans.cz (březen 2006)
- Obr. 15 Cyklotrasa: Ze Stožce kanálem na Plešné jezero;
zdroj: www.hotel-pension.cz/cykloturistika/ (únor 2006)
- Obr. 16 Profil cyklotrasy: Ze Stožce kanálem na Plešné jezero;
zdroj: www.hotel-pension.cz/cykloturistika/ (únor 2006)
- Obr. 17 Přispívám na úpravu běžeckých stop; zdroj: www.bilastopa.cz (únor 2006)
- Obr. 18 Mapa rakouské příhraniční oblasti; zdroj: www.oberoesterreich.at/ulrichsberg
- Obr. 19 Mapa německé příhraniční oblasti; zdroj: www.dreilaendereck-bayerischer-wald.de
- Obr. 20 Lyžařský areál Hochficht; zdroj: www.jihotrans.cz/skitrans/ (leden 2006)
- Obr. 21 Lyžařský areál Mitterdorf; zdroj: www.jihotrans.cz/skitrans/ (leden 2006)
- Obr. 22 Nordic blading; zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)
- Obr. 23 Nordic walking – fotografie; zdroj: <http://www.czech-nordicwalking.com/vice.php>
(únor 2006)
- Obr. 24 Nordic walking - ikony; zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)
- Obr. 25 Česká asociace nordic walkingu; zdroj: www.czech-nordicwalking.com/vice.php
(únor 2006)

- Obr. 26 Návrh tras pro nordic walking; zdroj: vlastní návrh
Obr. 27 Návrh tras pro nordic walking - mapa; zdroj: www.bilastopa.cz (prosinec 2005)
Obr. 28 Návrh značení tras; zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)
Obr. 29 Nordic walking - protažení; zdroj: www.nordic-walking-geomotion.de (únor 2006)
Obr. 30 Sportovní vybavení pro nordic walking; zdroj: www.hanibal.cz (březen 2006)

Seznam tabulek:

- Tab. 1 Hraniční přechody na Šumavě
Tab. 2 Návštěvnost NP v letech 1993 - 2004
Tab. 3: Vybrané demografické a socioekonomické ukazatele za okres Prachatice
Tab. 4 Hraniční přechody ve sledované oblasti
Tab. 5 Ceny půjčovny lodí VoTus v Lenoře
Tab. 6 Ceny půjčovny lodí INGE v Lenoře za jednodenní výlet na osobu
Tab. 7: Jízdní řád skitrans linky České Budějovice – Hochficht
Tab. 8: Jízdní řád skitrans linky České Budějovice – Mitterdorf

Seznam grafů:

- graf 1: Návštěvnost NP v letech 1993 - 2004
graf 2: Jaký je účel Vaší cesty do této oblasti
graf 3: Jiný účel cesty
graf 4: Jak hodnotíte kvalitu pěších tras
graf 5: Jak hodnotíte kvalitu cyklostezek a cyklotras
graf 6: Jak hodnotíte služby půjčoven lodí z hlediska ceny
graf 7: Jak hodnotíte kvalitu značení pěších turistických tras, cyklostezek a cyklotras
graf 8: Jak často navštívujete tuto oblast
graf 9: Jak jste se dozvěděl/a o možnosti trávení svého volného času v této oblasti
graf 10: Zdroj informací o oblasti těch respondentů, kteří navštívili oblast poprvé
graf 11: S kým jste přijel/a do této oblasti
graf 12: Jak dlouho trávíte svůj volný čas na Šumavě
graf 13: Jak dlouho z Vašeho pobytu na Šumavě strávíte volný čas přímo v této oblasti
graf 14: Lokalita ubytování respondentů
graf 15: Ubytování respondentů v obcích ve sledované oblasti
graf 16: V jakém typu ubytovacího zařízení jste ubytován/a
graf 17: Jak hodnotíte úroveň ubytovacích služeb
graf 18: Hodnocení úrovně podle typu ubytování

graf 19: Jak hodnotíte cenu ubytovacích služeb

graf 20: Hodnocení cen podle typu ubytování

graf 21: Jaké další sportovní aktivity či služby byste uvítali v této oblasti

graf 22: Provozujete zimní sporty

graf 23: Provozujete zimní sporty v této oblasti

graf 24: Z jakého důvodu neprovozujete zimní sporty v této oblasti

graf 25: Jaké zimní sporty provozujete

graf 26: Jaký máte názor na zřízení sjezdovky na Smrčině na rakouských hranicích

graf 27: S kterým tvrzením nejvíce souhlasíte pokud se týče otázky: Zachování přírody
versus rozvoj cestovního ruchu ve sledované oblasti

graf 28: Věk respondentů

graf 29: Pohlaví respondentů

graf 30: Vzdělání respondentů

graf 31: Bydliště respondentů.

13. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

ODBORNÁ LITERATURA S TÉMATIKOU CESTOVNÍHO RUCHU

- FORET, M., FORETOVÁ, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Grada Publishing, Praha 2001,
- HESKOVÁ, M. a kol.: Základy marketingu. JU Zemědělská fakulta, České Budějovice 2000
- HESKOVÁ, M.: Cestovní ruch. JU Fakulta managementu, Jindřichův Hradec 1997
- HORNER, S., SWARBROOKE, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Aplikovaný marketing služeb. Grada Publishing, Praha 2003, ISBN 80-247-0202-9
- HRABÁNKOVÁ, M., HÁJEK, T.: Management cestovního ruchu. Jihočeská univerzita, České Budějovice 2002. ISBN 80-7040-580-5
- HRALA, V.: Geografie cestovního ruchu. Praha: IDEA SERVIS, 2002. ISBN 80-85970-36-8
- MALÁ, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly). Vysoká škola ekonomická v Praze. Praha 1999. ISBN 80-7079-443-7 (83 str. – strana 45)
- ORIEŠKA, J.: Technika služeb cestovního ruchu. Idea servis, Praha 1999, ISBN 80-85970-27-9
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Cestovní ruch – výkladový slovník, Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha 2002
- ŠTĚPÁNEK, V., KOPAČKA, L., ŠÍP, J.: Geografie cestovního ruchu. UK v Praze, Praha 2001. ISBN 80-246-0172-9

ODBORNÁ LITERATURA SE SPORTOVNÍ TÉMATIKOU

- VYŠKOVSKÝ, J. a kol.: Turistika a sporty v přírodě. Brno: Masarykova univerzita, 1997
- NEUMAN, J.: Turistika a sporty v přírodě. Praha: Portál, 2000. ISBN: 80-7178-391-9
- ONDŘEJ, O. a kol.: Rekreační sport. Praha: Olympia, 1988
- MARŠÍK, J.: Carving. Grada Publishing, Praha 2003, ISBN: 80-247-0594-X
- BINTER, L. a kol.: Snowboarding. Grada Publishing, Praha 2002, ISBN: 80-247-0246-0
- PŘÍBRAMSKÝ, M.: Lyžování. Grada Publishing, Praha 1999, ISBN: 80-7169-786-9
- SOUMAR, L., BOLEK, E. Běh na lyžích. Grada Publishing, Praha 2001, ISBN: 80-247-0015-8
- LANDA, P., LIŠKOVÁ, J.: Rekreační cyklistika. Grada Publishing, Praha 2004, ISBN: 80-247-0726-8

SOULEK, I., MARTINEK, K. Cyklistika. Grada Publishing, Praha 2000,

ISBN 80-7169-951-9

MILLAR, C., CURTIS, B.: In-line bruslení pro začátečníky i pokročilé. Knižní klub,

Praha 1998, ISBN 80-7176-660-7

BÍLÝ, M., KRAČMAR, B., NOVOTNÝ, P.: Kanoistika. Grada Publishing, Praha 2001,

ISBN 80-247-9050-5

LITERATURA REGIONÁLNÍHO ZAMĚŘENÍ

ANDĚRA, M., ZAVŘEL, P. a kol.: Šumava – příroda, historie, život. Miloš Uhlíř – Baset,

Praha 2003, ISBN 80-7340-021-9

DAVID, P., SOUKUP, V. a kol.: Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava –

Lipno. S & D, Praha 2000, ISBN: 80-86050-52-1

DAVID, P., SOUKUP, V. a kol.: Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Šumava 2.

S & D, Praha 2000, ISBN: 1213-3264

LÍSKOVEC, E.: Šumavou na horském kole. Pbtisk – Příbram, Příbram 2003.

ISBN: 80-239-0406-X

LÍSKOVEC, E.: Šumavou na běžkách. Pbtisk – Příbram, Příbram 2004

MARTAN, M.: Turisticky průvodce ŠUMAVA. Freytag & Berndt, Kletr, Praha 1998.

ISSN 80-85822-05-9

VALENTA, M., KADOCH, J.: Národní park Šumava. Správa Národního parku

a Chráněné krajinné oblasti Šumava, Stará Boleslav 1996

OSTATNÍ TIŠTĚNÉ ZDROJE

Mapy:

Šumava a Lipensko, Jihočeské cyklotrasy II. 1 : 75 000: Geodézie ČS a.s., Praha 2001.

ISBN 80-7279-173-7

Šumava – Lipensko, Velká cykloturistická mapa 1 . 75 000: SHOCart, Praha 2005.

ISBN 80-85781-95-6

Šumava - Prachaticko, Lipno, turistická mapa 1 : 100 000: Kartografie Praha, Praha 2003.

ISBN 80-7011-749-4

Šumava – Trojmezí, turistická mapa 1 : 50 000: Klub českých turistů, Praha 1997.

ISBN 80-85499-61-4

Neprodejné propagační materiály:

Grenzenlos radeln EldoRado Bayerischer Wald, Tourismusverband Ostbayern

e.V., Regensburg

Šumava – Bayerischer Wald – Böhmerwald, zimní turistická a lyžařská mapa 1 : 75 000:

SHOCart, Praha 2000

Landschaften entdecken, Oberösterreich touristik GmbH, Linz

Das (s)achte Weltwunder im Böhmerwald / Šumava

Wanderlust 2006, Geh doch in Oberösterreich, Öberesterreich Tourismus, Linz

Böhmerwald – Nordic.Fitness.Park Ulrichsberg/Schöneben – Loipenplan,

Tourismusverband Ulrichsberg-Julbach, Ulrichsberg

Otatní dokumenty a materiály:

Akční plán rozvoje Jihočeského kraje a využívání strukturálních fondů EU pro rok 2005

Jihočeský kraj – Krajský úřad: Jihočeský kraj – Cestovní ruch, 2003

Statistická ročenka Jihočeského kraje 2005

INTERNETOVÉ ZDROJE

www.bilastopa.cz

www.cyklotrans.cz

www.czso.cz

www.dreilaendereck-bayerischer-wald.de

www.freyungurlaub.de

www.hochficht.at

www.hotel-pension.cz/cykloturistika

www.ikoktejl.cz

www.ingetour.cz

www.jihotransa.cz/skitrans

www.jiznicechy.cz

[/kraj-jihocesky.cz/](http://kraj-jihocesky.cz/)

www.mestovolary.cz

www.mmr.cz

www.muelviertel.at

www.mvcr.cz

www.nordic-walking-geomotion.de

www.npsumava.cz

www.oberoesterreich.at/ulrichsberg

[/projekt.jiznicechy.org/cz/](http://projekt.jiznicechy.org/cz/)

www.rera.cz

www.schw-kan.com

www.skiklubvolary.net

www.smrcina.cz

www.sportovnirybolov.cz

www.stozec.cz

www.strukturalni-fondy.cz

www.sumavanet.cz

www.sumavskecyklotrasy.euweb.cz

www.votus.cz

14. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Regionální sdružení působící ve sledované oblasti

Příloha 2: Cykloturistické trasy ve sledované oblasti

Příloha 3: Běžecké turistické trasy ve sledované oblasti

Příloha 4: Příklady internetových stránek rakouských a německých turistických serverů
příhraničních oblastí

Příloha 5: Dotazníky pro návštěvníky sledované oblasti

Příloha 6: Účel cesty respondentů do sledované oblasti - kombinace

Příloha 7: Spádová oblast

Příloha 8: Provozované zimní sporty – kombinace

Příloha 9: Nordic walking v Německu a Rakousku - trasy

Příloha 1 Regionální sdružení působící ve sledované oblasti

MIKROREGIONY

Název	Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko
Účel	regionální rozvoj
Forma	právnícká osoba
Region	Jihočeský
Sídlo	Ulice Náměstí
	Číslo popisné 25
	Číslo orientační
	PSČ 38451
Obec	Volary
Datum Založení	20.10.1999
Obec s rozšířenou působností	Prachatice
E-mail	mesto.volary@wo.cz
WWW	www.hornivltava.cz
Předseda	Ing. Radek Mrkvička
Členské Obce	Volary, Vimperk, Borová Lada, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Zbytiny
Dokumenty	Strategie rozvoje mikroregionu Horní Vltava - Boubínsko
Kontaktní telefon	420 388 335 162, 420 388 436 101

Zdroj: www.rera.cz (regionální rozvojová agentura Jižní Čechy, únor 2006)

Název	Regionální sdružení Šumava
Účel	garant a reprezentant šumavských obcí
Forma	zájmové sdružení právnických osob
Region	Jihočeský
Sídlo	Ulice Stachy
	Číslo popisné 206
	Číslo orientační
	PSČ 38473
Obec	Stachy
Datum Založení	2. 3. 1993
Obec s rozšířenou působností	Vimperk
E-mail	rs.sumava@tiscali.cz
WWW	rss.isumava.cz
Předseda	Stanislava Barantálová

Členské Obce Běšiny, Borová Lada, Chudenín, Černá v Pošumaví, Dub, Frymburk, Hamry, Hartmanice, Hlavňovice, Horní Vltavice, Horská Kvilda, Hrádek, Kašperské Hory, Ktiš, Kubova Huť, Lenora, Lipno nad Vltavou, Nová Pec, Petrovice u Sušice, Prášíly, Rejštejn, Srní, Stachy, Strašín, Strážný, Strážov, Sušice, Vacov, Velhartice, Vrhavěč, Záblatí, Zbytiny, Zdíkov, Železná Ruda

Dokumenty Koncepce cestovního ruchu na Šumavě

Kontaktní telefon 420 388 428 104

Zdroj: www.rera.cz (únor 2006)

Název Svazek lipenských obcí

Účel regionální rozvoj

Forma dobrovolný svazek obcí

Region Jihočeský

Ulice Náměstí

Číslo popisné 54

Číslo orientační

PSČ 382 26

Obec Horní Planá

Datum Založení 26.7.2002

Obec s rozšířenou působností PO III Český Krumlov

E-mail mu.horniplana@lipensko.cz

WWW www.lipensko.cz/

Předseda Jiří Hůlka

Členské Obce Lipno nad Vltavou, Vyšší Brod, Loučovice, Přední Výtoň, Černá v Pošumaví, Horní Planá, Nová Pec, Frymburk

Dokumenty bez strategie

Zdroj: www.rera.cz (únor 2006)

EUROREGION

Euroregion Šumava
Název Euroregion Šumava - Bayerischer Wald - Mühlviertel

Sídlo
Ulice Náměstí Míru
Číslo popisné 63/1
Město Klatovy
PSČ 33901

Kontaktní osoba

WWW www.euregio.cz

Email info@euregio.cz

Telefon 420 376 347 304

Telefon2 420 376 399 472

Fax 420 376 399 130

WWW.CZ

Seznam obcí CZ

Benešov nad Černou, Bohdalovice, Brloh, Bujanov, Černá v Pošumaví, Český Krumlov, Dolní Dvořiště, Frymburk, Horní Dvořiště, Horní Planá, Chvalšiny, Kájov, Kaplice, Lipno n. Vltavou, Malonty, Omlenice, Pohorská Ves, Přední Výtoň, Přídolí, Přísečná, Rožmitál na Šumavě, Světlík, Vyšší Brod, Zlatá Koruna, Bohumilice, Borová Lada, Čkyne, Drslavice, Dub, Horní Vltavice, Husinec, Chroboly, Kratušín, Ktiš, Kubova Huť, Kvilda, Laziště, Lčovice, Lenora, Mičovice, Netolice, Němčice, Nová Pec, Nové Hutě, Prachatice, Stachy, Stožec, Strážný, Vacov, Vimperk, Vlachovo Březí, Volary, Záblatí, Zálezly, Zdíkov, Želnavá, Běšiny, Budějovice, Čimice, Dešenice, Hamry, Hartmanice, Hlavňovice, Hrádek u Sušice, Horská Kvilda, Chudenín, Kašperské Hory, Klatovy, Kovčín, Modrava, Nezdice na Šumavě, Petrovice u Sušice, Prášily, Předslav, Rejštejn, Srní, Strašín, Strážov, Sušice, Švihov, Týnec, Velhartice, Železná Ruda, Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Horšovský Týn, Kdyně, Klenčí pod Čerchovem, Poběžovice

Seznam obcí SK

Účel Euroregion Šumava je programově a účelově zaměřen na mezinárodní spolupráci s městy, obcemi a vyššími správními celky pohraničních regionů východního Bavorska (SRN) a Mühlviertelu (Horní Rakousko).

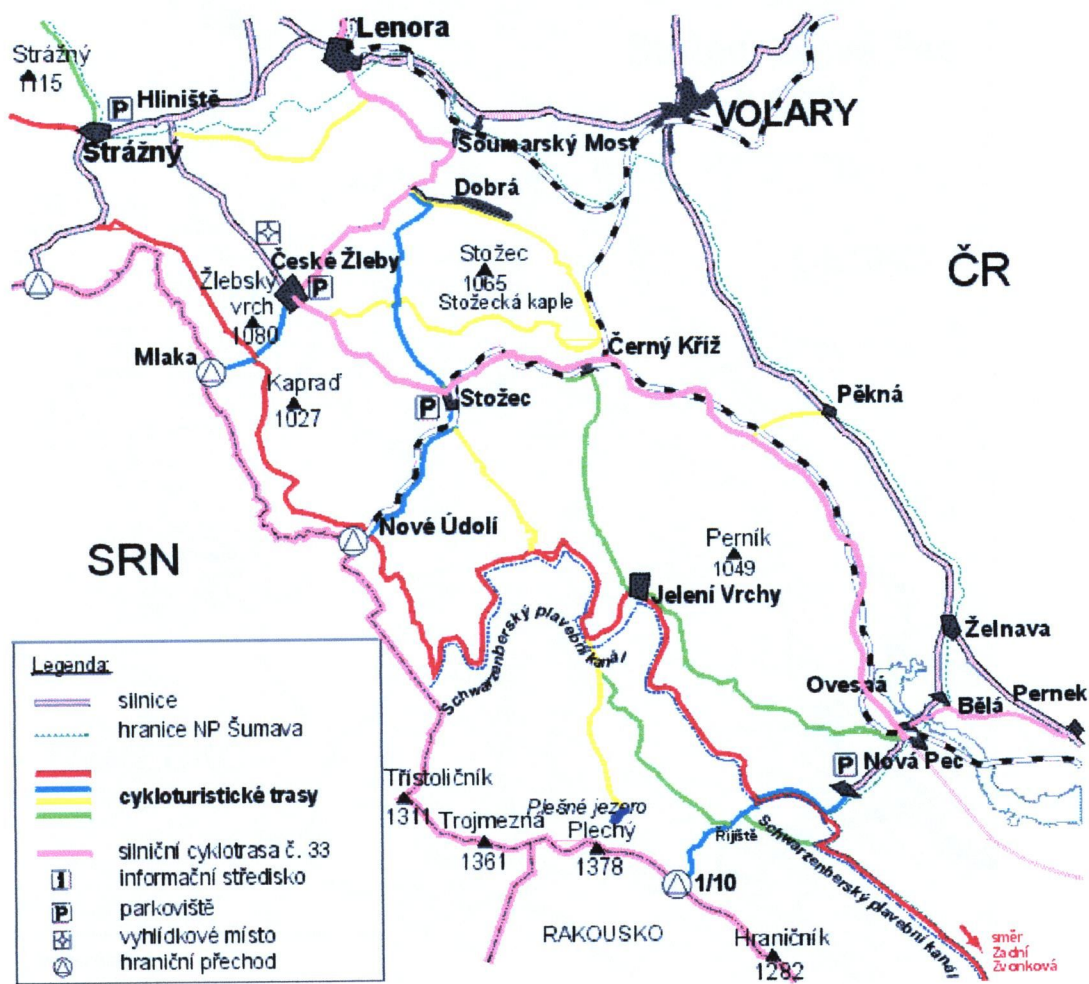
Dokumenty Dokumenty na WWW stránkách Euroregionu

Forma právnická osoba

Datum založení 3.2.1993

Zdroj: www.rera.cz (únor 2006)

CYKLOTURISTICKÉ TRASY V OKOLÍ STOŽCE A NOVÉ PECE

Zdroj: www.npsumava.cz (listopad 2005)

Příloha 3 Běžecské turistické trasy ve sledované oblasti

Zdroj: www.bilastopa.cz (prosinec 2005)

[PACKAGE DEALS]

Böhmerwald

• **Winter-Kombi-Angebot**
Lodging: Inn
★★★

[Landgasthof Pernsteiner \(Julbach\)](#)

Specials: Recreation & Sports
Board: Breakfast
Length of Stay: 7 Nights

◀ 1 2 3 ▶
Nov 18, 2004 -
Mar 31, 2006

➔ [Request](#)

• **Erlebniswandern im Böhmerwald**
Lodging: Inn
★★

[Landgasthof Diendorfer, Wanderurlaub, Radfahren. \(Haslach an der Mühl\)](#)

Specials: Recreation & Sports,
Stress-free journey on weekdays
Board: Half Board
Length of Stay: 3 Nights

Sep 1, 2005 -
Nov 30, 2006
minimal price:
132.00 EUR

➔ [Book Package](#)

• **Spezielle Wanderwoche**
Lodging: Inn
★★

[Landgasthof Diendorfer, Wanderurlaub, Radfahren. \(Haslach an der Mühl\)](#)

Specials: Recreation & Sports,
Stress-free journey on weekdays
Board: Half Board
Length of Stay: 7 Nights

Sep 1, 2005 -
Nov 30, 2006
minimal price:
270.00 EUR

➔ [Book Package](#)

• **Taster Days for Hikers**
Lodging: Inn
★★

[Landgasthof Diendorfer, Wanderurlaub, Radfahren. \(Haslach an der Mühl\)](#)

TASTER DAYS for HIKING FANS
amidst MÜHLVIERTEL'S WEBERLAND
Specials: Recreation & Sports,
Stress-free journey on weekdays
Board: Breakfast
Length of Stay: 2 Nights

Sep 1, 2005 -
Nov 30, 2006
minimal price:
55.00 EUR

➔ [Book Package](#)

• **Sport-Aktiv-Woche**
Lodging: Hotel
★★★, **Inn** ★★★

[Sportpension Ramlhof \(Nebelberg\)](#)

Specials: Recreation & Sports
Board: Half Board
Length of Stay: 7 Nights

Nov 13, 2005 -
Dec 22, 2006
minimal price:
385.00 EUR

➔ [Book Package](#)

• **Activities, Fun & Winter Romance**
Lodging: Hotel
★★★, **Inn** ★★★

[Sportpension Ramlhof \(Nebelberg\)](#)

Weekly Package Price EUR 273.00
Specials: Recreation & Sports
Board: Half Board
Length of Stay: 7 Nights

Nov 19, 2005 -
Mar 31, 2006
minimal price:
280.00 EUR

➔ [Book Package](#)

• **Familien-**

Winterurlaub

Specials: Nature & Wildlife

Nov 21, 2005 -
Mar 31, 2006

▶ Ad

Win

▶ Qu
Re

Reg

Bö

Che

25

Sta

7

Nur

1

fo

Acc

(A

➔

▶ S i

Erle

Sinn

1. O

Kult

Stift

▶ M i

Weil

Jakc

Serv

Radf

Sorr

Mou

▶ NEV

▶ Cu

EU

Freizeitangebote in Freyung

- Wandern** ▶▶▶▶▶
- Pauschalangebot ▶▶▶▶▶
- Radeln** ▶▶▶▶▶
- Pauschalangebot ▶▶▶▶▶
- Reiten/Kutschfahrten** ▶▶▶▶▶
- Pauschalangebot ▶▶▶▶▶
- Weitere Pauschalangebote** ▶▶▶▶▶
- Freizeiteinrichtungen** ▶▶▶▶▶
- Museen** ▶▶▶▶▶
- Motorradtouren** ▶▶▶▶▶
- Familienurlaub** ▶▶▶▶▶
- Kino** ▶▶▶▶▶
- Wintersport** ▶▶▶▶▶

Pauchalangebot - Wandern ohne Gepäck

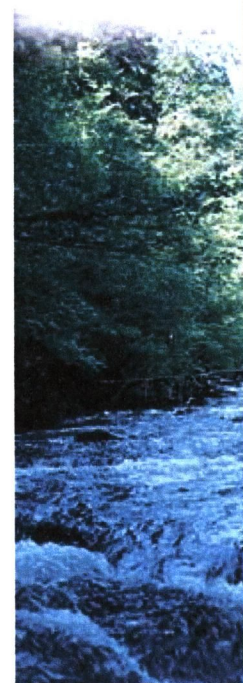
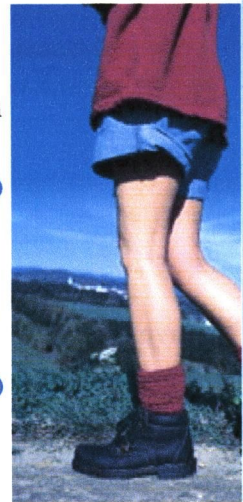
Nationalpark - Lusen - Dreisesselgebiet
 4 Wandertage mit 5 Übernachtungen, 82.5 oder 89 km Gesamtwegstrecke.
 Anreise täglich möglich. Preis pro Person im Doppelzimmer incl. Pauschalleistung
€ 199,-(EZ-Zuschlag gesamt 25,-)

Nationalpark - Goldener Steig 2
 Wandertage mit 3 Übernachtungen, 36 km Gesamtwegstrecke.
 Anreise täglich möglich Preis pro Person im Doppelzimmer incl. Pauschalleistungen
€ 129,- (EZ-Zuschlag gesamt 15,-)

Dreiländereck Bayern - Böhmen - Österreich
 2 Wandertage mit 3 Übernachtungen , 38 km Gesamtwegstrecke
 Anreise Samstag - Mittwoch möglich Preis pro Person im Doppelzimmer incl. Pauschalleistungen
€ 129,- (EZ-Zuschlag gesamt 15,-)

Zwei Touren Wanderung Nationalpark Dreiländereck
 4 Wandertage mit 5 Übernachtungen, 74 km Gesamtwegstrecke
 Anreise Do - Mo möglich Preis pro Person im Doppelzimmer incl. Pauschalleistungen
€ 219,-(EZ-Zuschlag gesamt 25,-)

Grenzenlos Wandern - Goldener Steig, - Freyung - Winterberg
 3 Wandertage mit 4 Übernachtungen, 43 km Gesamtwegstrecke
 Anreise Fr - Mi möglich; Preis pro Person im Doppelzimmer incl. P
€ 199,- (EZ-Zuschlag gesamt 20,-)

Příloha 5 Dotazníky pro návštěvníky sledované oblasti

Dobrý den, jmenuji se Anna Smitková a jsem studentka Jihočeské univerzity, Katedry cestovního ruchu v Táboře. V rámci mé diplomové práce provádím šetření mezi návštěvníky, a proto bych Vás ráda požádala o vyplnění tohoto anonymního dotazníku. V diplomové práci se zaměřuji na oblast pravého břehu Vltavy a Lipna v délce od obce Strážný k obci Zadní Zvonková, dále „tato oblast“.

Vaši odpověď označte křížkem

1) Jaký je účel Vaší cesty do této oblasti?

pěší turistika

V případě pěší turistiky: Jak hodnotíte kvalitu turistických stezek?

velmi dobrá dobrá průměrná vyhovující nevhovující

Důvod případné nespokojenosti:

cykloturistika

V případě cykloturistiky: Jak hodnotíte kvalitu cyklostezek a cyklotras?

velmi dobrá dobrá průměrná vyhovující nevhovující

Důvod případné nespokojenosti:

vodní turistika

V případě vodní turistiky: Jak hodnotíte služby půjčoven lodí z hlediska ceny?

velmi drahé spíše dražší průměrné spíše levné velmi levné

jiný účel cesty: uveďte jaký

2) Jak hodnotíte kvalitu značení pěších turistických tras, cyklostezek a cyklotras?

velmi dobrá dobrá průměrná vyhovující nevhovující

Důvod případné nespokojenosti:

3) Jak často navštěvujete tuto oblast?

Jsem zde poprvé

jednou až pětkrát jen v letních měsících

více než pětkrát jen v letních měsících

jednou až pětkrát v létě i v zimě

více než pětkrát v létě i v zimě

4) Jak jste se dozvěděl/a o možnosti trávení Vašeho volného času v této oblasti?

z vlastní zkušenosti

od známých/přátel

z internetu

z televize, rozhlasu, tisku

z propagačních materiálů (knihy, průvodci)

jiný zdroj informací

5) S kým jste přijel/a do této oblasti?

sám/sama

s partnerem/partnerkou

s rodinou

s přáteli/známými

se skupinou (zájezd)

jiná možnost; jaká:

6) Jak dlouho trávíte svůj volný čas na Šumavě?

1 den 2 - 4 dny 5 - 7 dnů 8 a více dnů

7) Jak dlouho z Vašeho pobytu na Šumavě strávíte svůj volný čas přímo v této oblasti?

1 den 2-4 dny 5-7 dnů 8 a více dnů

8) Pokud zde trávíte více dní, v jaké obci a v jakém typu zařízení jste ubytován/a?

Obec

- hotel
 pension
 apartmán
 kemp/tábořiště
 turistická chata
 vlastní/u známých
 jiný typ: Uveďte jaký:

9) Jak hodnotíte úroveň ubytovacích služeb?

velmi dobrá dobrá průměrná vyhovující nevyhovující
Důvod případné nespokojenosti:

10) Jak hodnotíte cenu ubytovacích služeb?

velmi drahé spíše dražší průměrná cena spíše levné velmi levné

11) Uvítali byste možnost lezení na venkovní umělé boulderingové stěně v této oblasti?

ano nevím / je mi to jedno ne

12) Jaké další sportovní aktivity či služby byste uvítali v této oblasti? (možnost více odpovědí)

☐ in-line skating (případně včetně půjčovny bruslí)	☐ více stravovacích zařízení
☐ mountain biking	☐ více ubytovacích zařízení
☐ tenisové kurty	☐ půjčovny sportovních potřeb
☐ volejbalové hřiště	☐ více informačních center
☐ hřiště pro děti	☐ jiné: Uveďte jaké:
☐ venkovní bazén	
☐ vyjížďky na koních	
☐ golfové hřiště	

13) Provozujete zimní sporty?

Ano Ne

14) Pokud ano, jaké zimní sporty provozujete?

- běh na lyžích
 sjezdové lyžování
 jízda na snowboardu
 jiné:

15) Provozujete tyto zimní sporty v této oblasti?

Ano Ne

16) Pokud ne, z jakého důvodu neprovozujete zimní sporty v této oblasti?

- velká vzdálenost od místa bydliště
 nedostatečná kvalita či rozsah běžeckých tratí či sjezdovek

jiný důvod; jaký:

17) Jaký máte názor na zřízení sjezdovky na Smrčině na Rakouských hranicích?
 souhlasím se zřízením nevím/je mi to jedno nesouhlasím

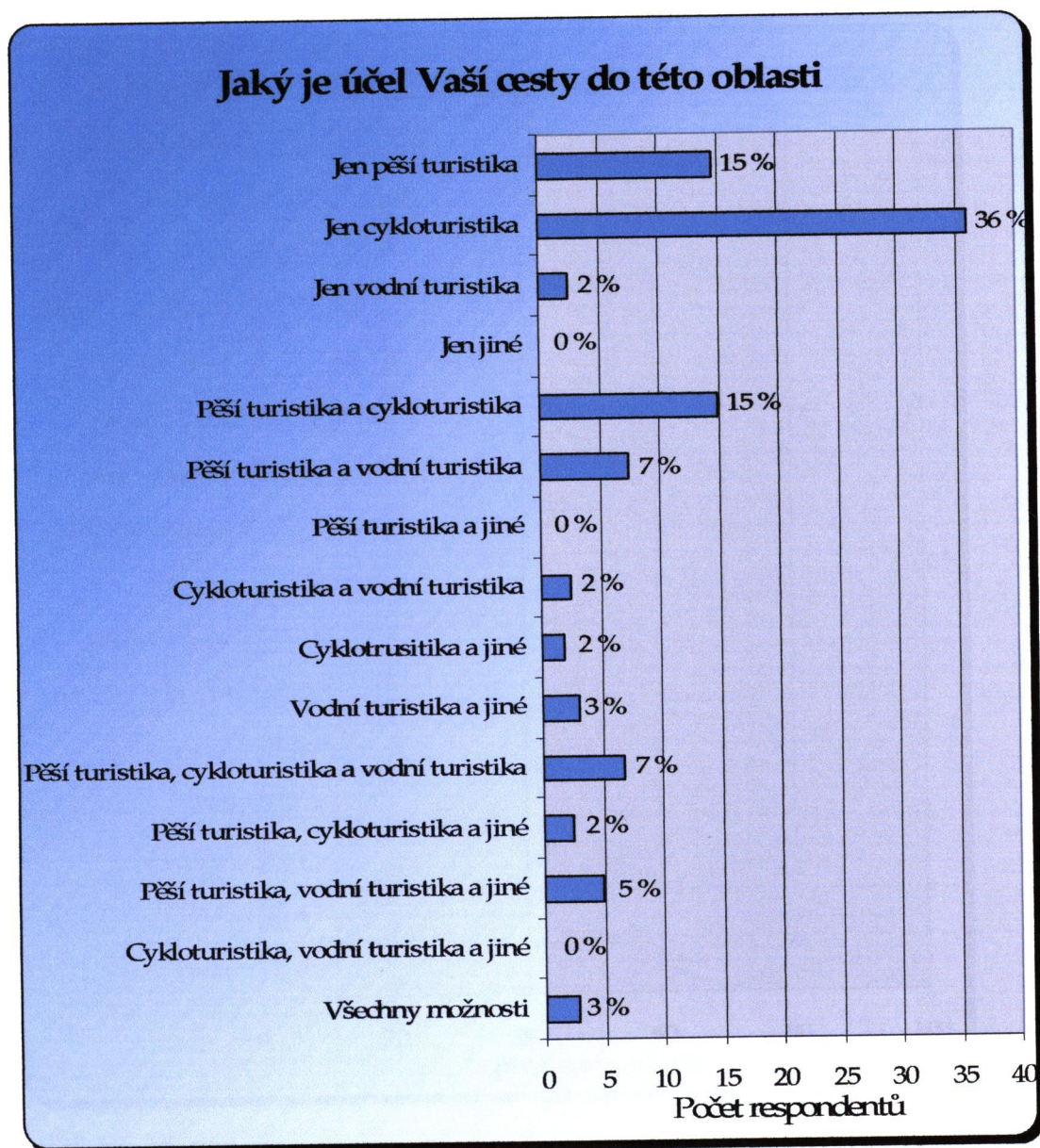
18) S kterým tvrzením nejvíce souhlasíte pokud se týče otázky:
Zachování přírody versus rozvoj cestovního ruchu v této oblasti?
 Jsem pro maximální ochranu přírody s minimálními zásahy člověka.
 Jsem pro rozvoj cestovního ruchu, ovšem s ohledem na zachování přírodního bohatství.
 Jsem pro zásadní rozvoj cestovního ruchu i pokud má být na úkor přírody.
 Nevím / Je mi to jedno.

Pohlaví: žena muž
Věk: 0 – 20 21 – 35 36 – 49 50 – 65 66 – 79 80 a více
Vzdělání: základní
 střední odborné – vyučen
 střední odborné – maturita
 vyšší odborné
 vysokoškolské

Bydliště (bývalý okres):

Děkuji za Vaši ochotu a spolupráci a přeji příjemné prožití Vaší dovolené.

Příloha 6 Jaký je účel Vaší cesty do této oblasti

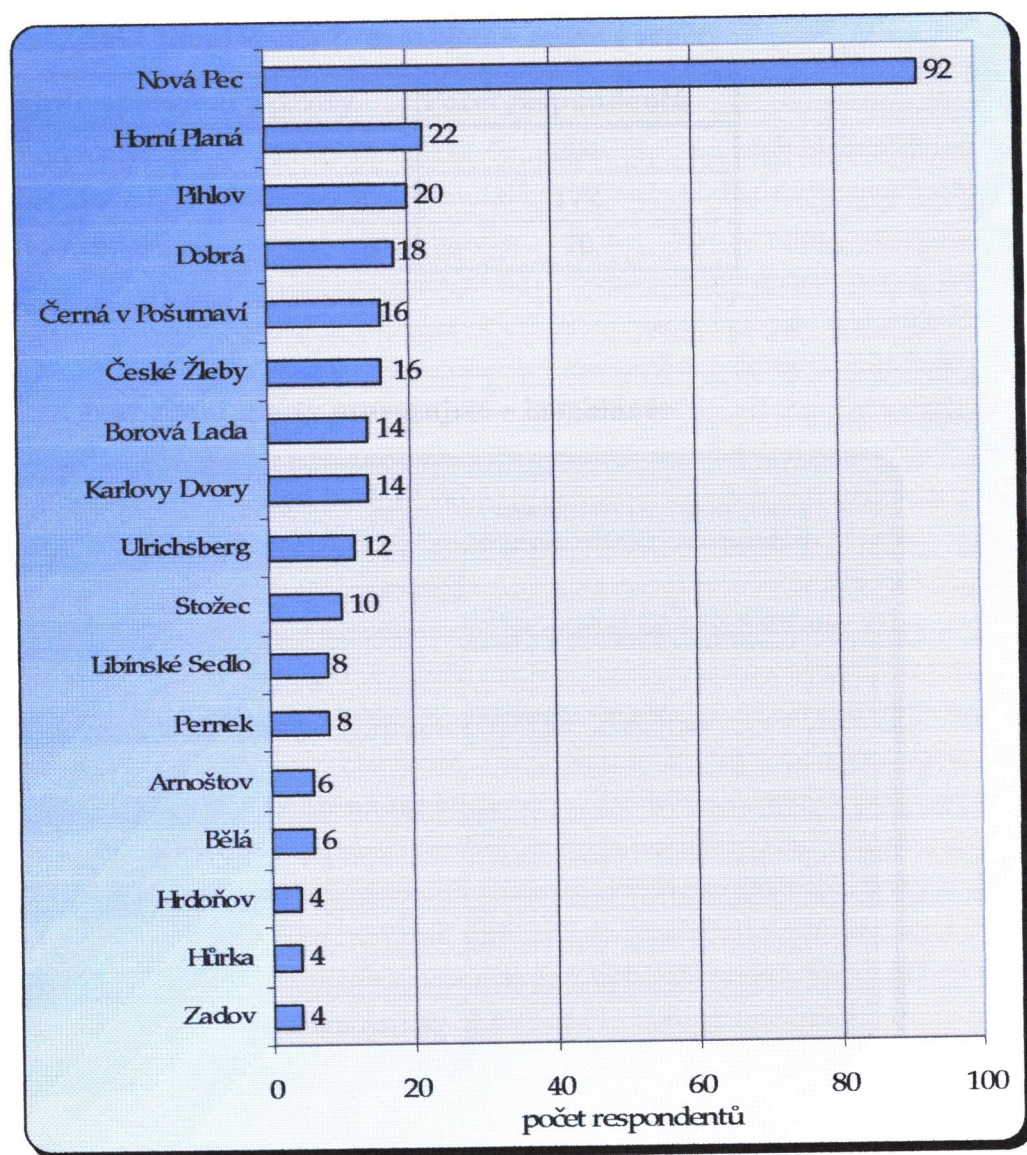

Zdroj: vlastní šetření

Na první pohled je zřejmé, že nejčastějším cílem cesty turistů a návštěvníků do této oblasti byla samotná cykloturistika, za kterou přijelo celých 36 % dotázaných. Druhou největší oblibu, ovšem už jen 15 % dotazovaných si získaly samotná pěší turistika a kombinace pěší turistiky s cykloturistikou. Se 7 % se na pomyslném třetím místě umístily také dvě kombinace odpovědí a v obou z nich se již vyskytuje vodní turistika.

Příloha 7: SPÁDOVÁ OBLAST

graf: V jaké obci jste ubytován/a

Zdroj: vlastní šetření.

Spádovou oblast lze vymezit jako vzdálenost mezi nejvzdálenějšími obcemi, ve kterých byly návštěvníci ubytováni, a lokalitami ve sledované oblasti, ve kterých proběhlo dotazníkové šetření. Tato pomyslná spádová oblast je na severozápadě ohraničena obcí Zadov (vzdálené 36 km od vymezené oblasti), na severu sahá až k Prachaticím (28 km), na jihovýchodě se přibližuje až k obci Frymburk (25 km). Na jihu, tedy již za hranicemi ČR, bylo ubytováno 12 respondentů v obci Ulrichsberg, ležící v Horním Rakousku (6 km). Spádová oblast je tedy 77 km dlouhá a 45 km široká.

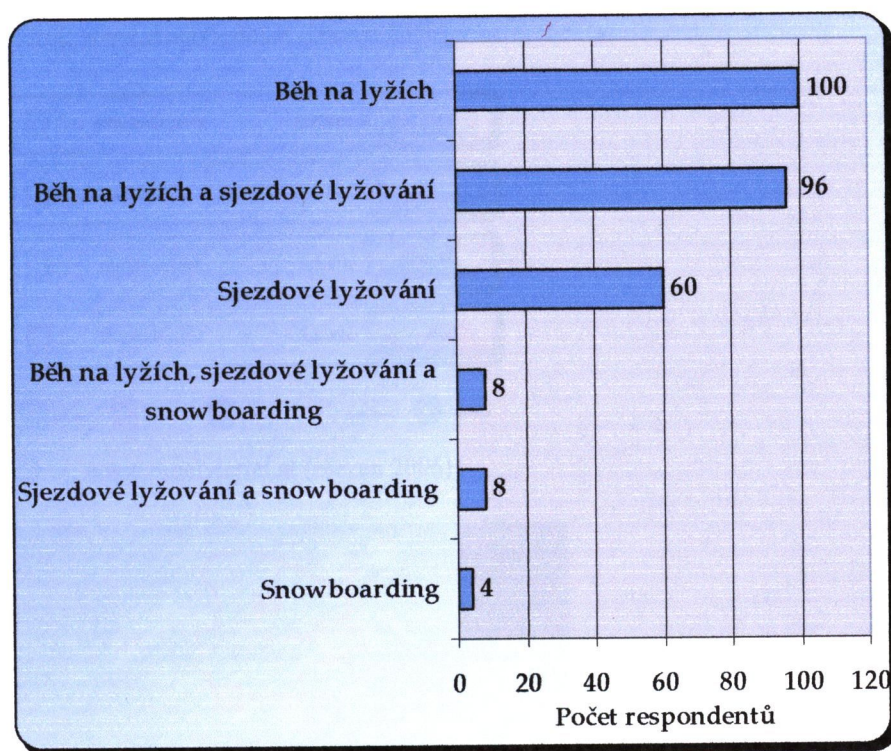
Příloha 8 Provozované zimní sporty – kombinace

Tab.: Jaké zimní sporty provozujete – celkové součty

Druh sportovní aktivity	Počet respondentů
Běh na lyžích	204
Sjezdové lyžování	172
Snowboarding	20

Zdroj: vlastní šetření

graf: Jaké zimní sporty provozujete – kombinace

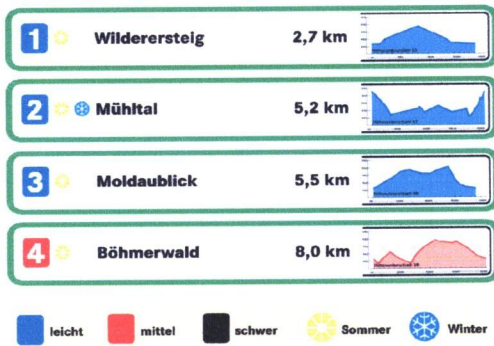
Zdroj: vlastní šetření

Výsledky zobrazené v grafu ukazují, že celých 96 respondentů z celkových 276 provozuje zároveň běh na lyžích a sjezdové lyžování. Tito dotázaní budou při výběru oblasti pro svou zimní dovolenou pravděpodobně dávat přednost té oblasti, která nabízí vhodné podmínky pro obě tyto aktivity.

Příloha 9 Nordic walking v Německu a Rakousku - trasy

Zdroj: www.muelviertel.at (březen 2006)

Zdroj: www.muelviertel.at (březen 2006)

Zdroj: www.freyungurlab.de (březen 2006)